2023KO OTSAILAREN 15EKO BATZAR NAGUSIAREN BATZAR-EGUNKARIA (ITZULPENA)

DIARIO DE SESIONES DE LA SESIÓN PLENARIA DE FECHA 15 DE FEBRERO DE 2023 (TRADUCCIÓN)

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

AURKIBIDEA

Orrialdea

- Batzarra hasi da..... 5
- Elkarrekin Bizkaia taldeko Benito Ziluaga batzarkide jaunak hartu dau berbea 5
- IDAZKARI jaunak gai-zerrendako lehenengo puntua irakurri dau: “Foru Arauaren proiektua, Babes Neurrien Hornidurarako Institutua, Gaikuntza, arautzen duena.”..... 5
- Gizarte Ekintzako foru diputatu Murillo Corzo jaunak hartu dau berbea 6
- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Martínez Fernández batzarkide andreak hartu dau berbea..... 8
- Elkarrekin Bizkaia taldeko De Madariaga Martín batzarkide andreak hartu dau berbea 9
- Euskal Sozialistak taldeko Otermin Eraso batzarkide jaunak hartu dau berbea 10
- EH Bildu taldeko Urkaregi Etxepare batzarkide andreak hartu dau berbea 12
- Euzko Abertzaleak taldeko Urquieta Zuzaeta batzarkide andreak hartu dau berbea 14
- EH Bildu taldeko Urkaregi Etxepare batzarkide andreak hartu dau berbea 16
- Euzko Abertzaleak taldeko Urquieta Zuzaeta batzarkide andreak hartu dau berbea 18
- Elkarrekin Bizkaia taldeko Lobato Pascual batzarkide jaunak hartu dau berbea 18
- IDAZKARI jaunak gai-zerrendako bigarren puntua irakurri dau: “Foru Arauaren proiektua, Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoaren 2022ko azaroaren 17ko lehen erabakia eta Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoaren 2022ko abenduaren 27ko lehen erabakia berrestekoa.” .. 19
- Ogasun eta Finantzen foru diputatu Iruarrizaga Artaraz jaunak hartu dau berbea 20
- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Martínez Fernández batzarkide andreak hartu dau berbea..... 22
- Elkarrekin Bizkaia taldeko De Madariaga Martín batzarkide andreak hartu dau berbea 23
- Euskal Sozialistak taldeko Álvarez Castrejón batzarkide jaunak hartu dau berbea 24

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

- EH Bildu taldeko Urkaregi Etxepare batzarkide andreak hartu dau berbea 25

- Euzko Abertzaleak taldeko Pieló Muguruza batzarkide andreak hartu dau berbea 26

- IDAZKARI jaunak gai-zerrendako hirugarren puntua irakurri dau: "Bizkaiko Lurralde Historikoko 2020ko Kontu Orokorraren onespenari buruzko Foru Arauaren Proiektua." 27

- Ogasun eta Finantzen foru diputatu Iruarrizaga Artaraz jaunak hartu dau berbea 28

- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Martínez Fernández batzarkide andreak hartu dau berbea..... 29

- Elkarrekin Bizkaia taldeko Benito Ziluaga batzarkide jaunak hartu dau berbea 30

- Euskal Sozialistak taldeko Ortiz Zaballa batzarkide jaunak hartu dau berbea 31

- EH Bildu taldeko Urkaregi Etxepare batzarkide andreak hartu dau berbea 32

- Euzko Abertzaleak taldeko Bagan Urtiaga batzarkide jaunak hartu dau berbea 36

- IDAZKARI jaunak gai-zerrendako laugarren puntua irakurri dau: "Guggenheim Museoa Urdaibaira zabaltzearen inguruko erreferenduma." 38

- Elkarrekin Bizkaia taldeko Fernández Medrano batzarkide jaunak hartu dau berbea 38

- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Andrade Aurrecoechea batzarkide jaunak hartu dau berbea 40

- Euskal Sozialistak taldeko Otermin Eraso batzarkide jaunak hartu dau berbea 41

- EH Bildu taldeko López Odriozola batzarkide jaunak hartu dau berbea 43

- Euzko Abertzaleak taldeko Lekerikabeaskoa Arrillaga batzarkide jaunak hartu dau berbea 44

- Elkarrekin Bizkaia taldeko Fernández Medrano batzarkide jaunak hartu dau berbea 46

- Euskal Sozialistak taldeko Otermin Eraso batzarkide jaunak hartu dau berbea 47

- EH Bildu taldeko López Odriozola batzarkide jaunak hartu dau berbea 48

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

- Euzko Abertzaleak taldeko Lekerikabeaskoa Arrillaga batzarkide jaunak hartu dau berbea 49

- IDAZKARI jaunak gai-zerrendako bosgarren puntua irakurri dau: “Bilboko Metropoliko Trenbidearen 5. linearen informazio-azterlana.” 50

- EH Bildu taldeko Méndez Urigoitia batzarkide jaunak hartu dau berbea 51

- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Andrade Aurrecoechea batzarkide jaunak hartu dau berbea 53

- Elkarrekin Bizkaia taldeko Lobato Pascual batzarkide jaunak hartu dau berbea 55

- Euskal Sozialistak taldeko Jerónimo Moreno batzarkide jaunak hartu dau berbea 57

- Euzko Abertzaleak taldeko Lerma Mentxaka batzarkide jaunak hartu dau berbea 58

- EH Bildu taldeko Méndez Urigoitia batzarkide jaunak hartu dau berbea 60

- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Andrade Aurrecoechea batzarkide jaunak hartu dau berbea 62

- Elkarrekin Bizkaia taldeko Lobato Pascual batzarkide jaunak hartu dau berbea 63

- Euskal Sozialistak taldeko Jerónimo Moreno batzarkide jaunak hartu dau berbea 64

- Euzko Abertzaleak taldeko Lerma Mentxaka batzarkide jaunak hartu dau berbea 64

- IDAZKARI jaunak gai-zerrendako seigarren puntua irakurri dau: “Etxebizitzetan autokontsumorako eguzki-plakak jartearen inguruko zerga-onurak eta laguntzak zein dirulaguntzak.” 66

- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Andrade Aurrecoechea batzarkide jaunak hartu dau berbea 66

- Elkarrekin Bizkaia taldeko Benito Ziluaga batzarkide jaunak hartu dau berbea 68

- EH Bildu taldeko Urkaregi Etxepare batzarkide andreak hartu dau berbea 70

- Euskal Sozialistak taldeko Trimiño Vegas batzarkide jaunak hartu dau berbea 72

- Euzko Abertzaleak taldeko López De la Fuente batzarkide jaunak hartu dau berbea 74

- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Andrade Aurrecoechea batzarkide jaunak hartu dau berbea 75

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

- Elkarrekin Bizkaia taldeko Benito Ziluaga batzarkide jaunak hartu dau berbea 76

- EH Bildu taldeko Urkaregi Etxepare batzarkide andreak hartu dau berbea 77

- Euskal Sozialistak taldeko Trimiño Vegas batzarkide jaunak hartu dau berbea 78

- Euzko Abertzaleak taldeko López De la Fuente batzarkide jaunak hartu dau berbea 79

- Batzarra amaitu da..... . 80

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

2022ko otsailaren 15eko batzarra goizeko 09:00etan hasi da.

Se inicia la sesión del 15 de febrero de 2023 a las 09:00 horas.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Buenos días, señoras y señores. Buenos días, señor Diputado General, apoderados/as, junteros/as, a todas las personas que se encuentran el día de hoy con nosotros/as en las tribunas de invitados/as. Les doy la bienvenida en especial a los/as representantes del Instituto Tutelar de Bizkaia, así como a los y las compañeras de los medios de comunicación y también agradecerles la labor que realizan. Y, cómo no, buenos días y bienvenidas a todas las personas que seguirán esta Sesión Plenaria vía streaming.

Comenzaremos con el Orden del Día de hoy. Y para ello, señor Secretario, ¿cómo dice el primer punto?

Sí, señor Benito.

El Sr. **BENITO ZILUAGA** jaunak: Bai, Mahaiburu andrea. Eskerrik asko. Araudiaren 70. artikuluaren arabera, hurrenkera-kontu bat proponidu gura neuke.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Zein da aitatzen dozun hurrenkera-kontu hori, Benito jauna?

El Sr. **BENITO ZILUAGA** jaunak: Puntu gehigarri bat proponidu gura neuke, Bizkaiko Batzar Etxe hau atzo Getxoko Erromo auzoan izandako indarkeriaren kontra agertu daiten, eta Foru Aldundiaren proiektu bat eregiteko Nagusien Etxea erastearen aurkako protesta baketsuen testuinguruan gaur be jazo danaren...

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Parkatu, Benito jauna. Parkatu. Aitatzen dozun gaia ez da hurrenkera-kontua. Izatekotan, hurrenkera-kontu bat litzateke joan dan astean Bozeroaleen Batzordean erabagitakoa urratzen egongo bagina edo erabagitakotik bereizten egon ezkero. Halanda ze, aitatzen dozun proposamena ez da bidezkoa, eta arabere gitxiago hurrenkera-kontu lez identifiketan badozu.

Beraz, planteau eizu gai hori jagokon foroan, edo zure bozeroalearen bitartez, eta Batzar Nagusiek, ba, egoki deritxenaren arabera ebatziko dabe; baina une honetan ez dago aukerarik 70. artikulua apliketako. Eskerrik asko.

El Sr. **SECRETARIO / IDAZKARI** jaunak:

1.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre: **Iniciativa Originaria:** Proyecto de Norma	1.- Honako idatzi honi buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea: **Jatorrizko ekimena:** Foru Arauaren proiektua

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Foral (R.E.11/E/2022/0002069)
Autor: Diputación Foral de Bizkaia
Asunto: Proyecto de Norma Foral que regula el Instituto para la Provisión de Medidas de Apoyo, Gaikuntza.
Documento Principal: (R.E.11/E/2022/0002968),(R.E.11/E/2022/0002970),(R.E.11/E/2022/0002971)
Boletines: Admisión a trámite (19A), Apertura del plazo para presentación de enmiendas (19B), Enmiendas: Admisión a trámite (19C), Dictamen de la Comisión (19D), Enmiendas: Reservadas para el Pleno (19E)
Expediente: (11/A/08/0003890)

(11/E/2022/0002069SE)
Egilea: Bizkaiko Foru Aldundia
Gaia: Foru Arauaren proiektua, Babes Neurrien Hornidurarako Institutua, Gaikuntza, arautzen duena
Dokumentu nagusia: (11/E/2022/0002968SE),(11/E/2022/0002970SE),(11/E/2022/0002971SE)
Aldizkariak: Izapidetzeko onartzea (19A), Zuzenketa-eskeak aurkezteko epea zabaltzea (19B), Zuzenketa-eskeak: Izapidetzeko onartzea (19C), Batzordearen Erizpena (19D), Zuzenketa-eskeak: Osokorako gordetakoak (19E)
Espedientea: (11/A/08/0003890)

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Según lo acordado en la Junta de Portavoces, el representante de la Diputación, señor Murillo Corzo, tiene usted en estos momentos la palabra para presentar el proyecto.

El Sr. **MURILLO CORZO** jaunak: Señora Presidenta de las Juntas Generales, apoderados/as, buenos días a todos/as.

Hoy tengo el honor de presentar ante estas Juntas Generales el Proyecto de Norma Foral por la que se regula el Instituto Gaikuntza para la Provisión de Medidas de Apoyo para que ustedes, representantes del pueblo, señores/as junteros/as, lo debatan y, si les parece adecuado, lo aprueben. Querríamos que este Instituto Foral reciba a partir de este momento la denominación de Gaikuntza. Pero esta Norma Foral es mucho más que un cambio de nombre.

Es un paso para dar un nuevo ejercicio en el avance de los derechos de las personas con discapacidad.

Lo que el día de hoy les proponemos es el reconocimiento de que las personas con discapacidad son dueñas de la totalidad de sus derechos y que necesitan medidas de apoyo para el ejercicio de estos.

En efecto, esta Norma Foral trata de poner al Instituto Gaikuntza al servicio de este derecho.

Beraz, 2000. urtean, orain dala 20 urte baino gehiago, Bizkaiko Foru Aldundia aitzindaria izan zan Bizkaiko Tutoretza Erakundea abiarazo ebanean. Erakunde publiko horren inspirazino-printzipioa desgaitasuna daben personen eskubideen begirunea eta erabilerea sustatzea zan, eta hondinokarren be bada. Izan be, persona horreek euren gaitasun juridikoa gauzatzeko laguntza-neurriak behar dabez, eta neurri horreen helburua da hareen gizarteratzea eta normalizazinoa sustatzea.

Bi hamarkada honeetan, itxi eidazue esaten, institutuak modu nabarmenean erantzun deutse helburu horreei eta horrezaz gainera, hori posible egin daben profesionalei eta aholkulariei, batez be independenteei, autortzea egin behar jake.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Zorionez, 20 urte honeetan, gizarte lez, aurrera egin dogu desgaitasuna daben personen eskubideak ulertzen eta autortzen. Desgaitasuna daben Personen Eskubideei buruzko Nazino Batuen Konbentzinoak, New Yorkeko Konbentzinoa izenagaz ezaguna danak, desgaitasuna daben personen eskubideei buruzko ibilbide-orri barri bat ezarri eban.

Maila juridikoan, gaur Arau honetan hori da-eta jorratzen ari garana, haren ondorioetako bat da desgaitasuna daben personak eskubideen titularrak dirala autortzea, gainerako personak lez, nahi-ta eskubide horreek baliatzeko laguntzea behar daben. Horrelan, Foru Arau honegaz, laguntzak emongo deutseguz.

Aitatutakoaren ondorioz, New Yorkeko Konbentzinoan ezarritako ibilbide-orri horren ondorioz, 2021eko irailaren 3an bagilaren 2ko 8/2021 Legea jarri zan indarrean, eta haren bitartez aldatu egin zan desgaitasunen bat daben personei euren gaitasun juridikoaren egikaritzan laguntzeko legeria zibila eta prozesala.

Erregulazino barri horrek ezabatu egin dauz gaitasun nahikorik ez daukan personearen ezintasunaren eta gizakion berezko gaitasuna aldatzeko kontzeptuak, eta guztiei autortzen deutse jarduteko gaitasuna giza-izaerearen berezko elementu lez.

Horrelan egituratzen da sistema juridiko barria, eta oinarrian berba bat dauka, “laguntzea”, behar dauen personeak eta behar dauen eremuan bere eskubide guztiak gauzatu daizan laguntzak.

2022ko zemendiaren 22an Batzar Nagusi honeetako Batzordean adierazo neban moduan, ez da terminologia-aldaketa hutsa, ohiko “ezintasun” eta “ezgaitasun” terminoak alde batera ixten dauzana beste zehatzagoak eta gizabidetsuagoak erabilteko; ez, errealidadearen ikuspegi barri bat da. Bertan, desgaitasuna daben personak hareen erabagi propioak hartzeko eskubideen jaubeak dira, eta eskubide hori errespetau egin behar da, giza eskubideen kontu bat dalako.

Izan be, funtsean, lege-erreformeak Institutuaren nomenklaturea bera egokitu beharra dakar, eta, aurrerantzean, “Gaikuntza Laguntza Neurriak Emoteko Institutua” izango da. Legedi barrian, “tutoretza” berbea kendu da (edadez nagusientzat), eta laguntza-kuradoretzea eta ordezkaritzako kuradoretzea, salbuespenez, laguntza-neurri judizialtzat hartu dira.

Halan, epailearen lana izango da, bere ebazpenean desgaitasuna daukan personeak behar dauzan laguntza judizial zehatzak ezartea; neurrirako jantzi bat egin beharko dau persona bakotxarentzat, desgaitasuna dauen personeak bere gaitasunaz baliatzeko behar dauzan laguntza judizial zehatzak ezarrita. Aldundi lez, erakunde barriaren bidez erantzungo dogu. Hori da helburua, eta erakunde guztiak, bai judizialak baina baita gizarte-zerbitzuetakoak be, bat etorteko modu bat da, forman eta funtsean, laguntzak behar dabezan personei emoten deutseguzan erantzunen personalizazino handiagoa lortzeko.

Maila formalean, dakartsuegun foru-arauaren testu honetan bereizten dira, batetik, erakundearen berezko auzi nagusi batzuen sorrerea eta arautzea, eta hori Foru Arau baten bidez egingo da, kasu honetan lez; eta, bestetik, erakundea antolatzeari begira, gaur egun ez daukazan estatutuen onarpena, eta horreek modu arinago baten aldatu ahal izateko, Bizkaiko Foru Aldundiaren akordio baten bitartez onartuko dira.

Foru Arauaren proposamen honek, eta amaitzeko, jagokozan txosten guztiak ditu, gure lurraldeko tutoretza-erakundeen eta Bizkaiko Alkarrizketa Zibilerako Mahaiaren ekarpenak jaso ditu, eta Gizarte Ekintzako Batzordean eztabaidatu ondoren

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

osoko bilkura honetara heldu da. Ekarpen guztiek testua hobetu dabe. Eta hori eskertu egiten dogu. Ekarpen horreek estatutuen zirriborroa be hobetu egin dabe eta, halan bajagoko, horreek gero izapidetu gura doguz, gaur Foru Arau hau izapidetu ondoren.

Horrelan, Foru Arau barri honen bidez, Bizkaiko Tutoretza Erakundea sortzeko Foru Arauaren mamina esparru juridiko barri horretara eta desgaitasunaren paradigma barrira egokitzen dogu.

Izan be, egia esan, desgaitasuna daben personek euren bizi-proiektua garatzeko laguntzak behar dabez.

Eta, hain zuzen be, esparru juridiko barrian Erakundeak lehen tutoretza-erakundea, orain Gaikuntza garatuko dauzan funtzinoei “babes-neurriak” deitzen jake

Realmente, si lo pensamos bien, si lo piensan ustedes bien, si las personas con discapacidad reciben apoyo pueden desarrollar su proyecto de vida, para lo cual son capaces.

Y precisamente esa es la función del instituto -ahora llamado instituto tutelar- y que desearíamos que a partir de ahora fuera conocido como Gaikuntza.

Con la confianza de que sea aceptada por ustedes, les doy las gracias de antemano. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Murillo Corzo. Y a continuación abriremos el turno de los grupos. La representante del Grupo Mixto-Partido Popular Bizkaia, señora Martínez Fernández, tiene usted la palabra.

La Sra. **MARTÍNEZ FERNÁNDEZ** andreak: Eskerrik asko, Mahaiburu andrea. Egun on.

Izan be, nire ustez, desgaitasuna daben personen arretea hobetzen ari gara guztion artean. Egia da New Yorkeko Konbentzinoaren bidez printzipio barriak ezarri dirana, zorionez; eta, hain zuzen be, lege-aldaketak, prozesalak eta zibilak egon dira gure antolamendu juridikoan, Foru Arau honetan zehazten dan moduan.

Gure ustez, jakina, desgaitasuna daben personek euren bizi-proiektua aurrera eroan leie, eta, hain zuzen be, baztertu egin behar da “ezintasun” berbea, “ezgaitasuna”. Gure ustez, hain zuzen be, funtsezko oinarri diran familien laguntza guztiakaz, baina baita ebazpen judizialen bidez be, eta Administrazino Publikoen beharrezko laguntzeagaz, behar dabenean unean uneko laguntzakaz edo aldi baterako laguntzakaz desgaitasunen bat daben personek euren bizi-proiektua gauzatu ahal izango dabe, eta guztion artean gero eta errazago egin beharko da, eta behar dabezan bitarteko eta laguntza guztiak jarri beharko dira.

Guk 5 zuzenketa aurkeztu geuntsazan arau-proiektu honi; horreetako 3 testuan sartuta dagoz daborduko, bat printzipio gidariakaz eta beste batzuk araudiari epe bat ezarrita. Epe hori ezartea beharrezkoa izango da Gaikuntza erakunde barria garatzeko. Izan be, taldeek onartu ez ebezan 2 zuzenketa egon dira, eta Gobernu Taldea osotzen daben alderdiek esan euskuen Araudian sartuko zirala. Guk Gaikuntza barruan beharrezkoak diran auditoretzak ezarri daitezala eta baita jardueren memoria bat be egon

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

daitela eskatu gura dogu, eta espero dogu horrelan bete daitela, oinarrizkoa iruditzen jaku- eta Erakunde horrek denporearen joan-etorrian egin leiken garapena hobetzen joan daiten.

Halanda ze, espero dogu testuan sartu ez diran bi zuzenketa horreek... Eta ez dogu ulertzen zergaitik, egia esan. Izan be, Araudian egongo diran arren edo egoteko konpromisoa dagoan arren, Foru Arauaren barruan behar dan moduan txertatuta egon eitekezala uste dogu, eta horrelan Foru Arau honek be indar eta mamin handiagoa izango leukela uste dogu, eta ez geunke Araudi baten mende itxiko. Baina, jakina, Talde Popularrak foru-arauaren proiektuaren alde bozkatuko dau, guztion artean desgaitasuna daben personei emon behar deutsegun arretea hobetzen jarraitu daigun. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Martínez Fernández. A continuación, la representante del grupo Elkarrekin Bizkaia, señora De Madariaga Martín, tiene usted la palabra.

La Sra. **DE MADARIAGA MARTÍN** andreak: Muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días a todos/as.

Eta Gizarte Ekintzako diputaduak aurkeztu dauen moduan, tira, gaur hemen eztabaidatzen ari garana Gaikuntza Laguntza Neurriak Emoteko Institutua sortu eta arautzen dauen Foru Arauaren proiektua da. Eta Foru Aldundiagaz bat gatoz Tutoretza Erakundea lege-testuingurura egokitzeko beharragaz, desgaitasuna daben personen eskubideei buruzko New Yorkeko Nazinoarteko Konbentzinoa indarrean sartu ondoren sortu dana. Aurrerapausu garrantzitsua da desgaitasuna daben personen eskubideen, lehentasunen eta borondatearen errespetuari jagokonez, eta hori txalotu eta babestu egiten dogu, baina ez dogu babesten Bizkaiko Lurralde Historikora arauz eroateko modua. Arau-proiektu honek erakusten dauz Foru Gobernu honen jaduteko moduan legegintzaldi honetan salatu izan doguzan bi gai.

Hona hemen lehenengo adibideetako bat: araudia ezarterakoan ez da genero-ikuspegia kontuan hartzen, Bardintasunerako Foru Araua be ez da kontuan hartzen, genero-ikuspegia ez da zeharkakotzen, ez da agertzen politika publikoetan, hainbat sailetako foru-diputadu gehienek uste dabe-eta hori Bardintasun Sailaren kontua dala. Eta barriro jazo da arau-proiektu hau formuletako orduan. Espedienteari txosten bat erantsi jako, “txostena” deitu ahal bajako lau lerroko paragrafo txiki bati, eta paragrafo horretan genero-ikuspegiaren garrantzirik eza justifiketan da, ez daukala garrantzirik dino-eta, antolamendu-xedapen bat ei dalako, estatutuak lez. Halanda be, sarrerako zatian dinoe Bardintasunerako Foru Araua kontuan hartu dala. Baina hizkuntza inklusiboa erabilteaz harago, ez dago arrastorik, ez arauan, ezta estatutuetan be.

Horri jagokonez, 3 proposamen egin doguz.

Euretako lehenengoa da Erakundearen gobernu-organoetan ordezkaritza orekatua bermatzeko erispideak sartu daitezala. Horrezaz gainera, proponidu geuntsen Gaikuntza kudeatzailetzeak ezbardintasunak ezabatzeko neurriak garatzeko ardurea hartu dagiala, eta, azkenik, proponidu geuntsen Erakundeko plantillea kudeatzeko erispide lez sartzea emakumeen eta gizonen bardintasunaren printzipioa.

Eta zuek estatutuetan sartzeko konpromisoa itzuli deuskuzue. Ondo, baina gaur ez gara estatutu horreen mamina eztabaidatzen ari eta ez da hori bozkatuko, mamin garrantzitsu gehiena Arautik ateratea erabagi zenduen-eta. Eta horrek bigarren gaira naroa. Arau honek, politika publikoak garatzeko orduan genero-ikuspegirik ez dagoala adierazoteaz gain, gardentasunak eta gobernu onak ez dabela Foru Gobernu hau

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

definiduten erakusten dau. Hara, Gobernuak bi erabagi hartu dauz arau-proiektu hau garatzeko orduan. Lehenengoa Estatutuan Erakunde barria definiduten dauen euki gehiena ixtea izan da.

Eta horrek zer esan gura dau? Bada, daborduko ez dagoala aukerarik egin doguzan ekarpenak baino gehiago egiteko, hemendik aurrera amaitu egingo da-eta. Arabere gehiago, gure taldeak zuzenketen bidez proponidu eban Estatutu osoa Arauan sartzea, eta Gobernua osotzen daben taldeek hori ez egiteko erabili eben errazoia izan zan eukia banatu egin dala Arauaren eta estatutuen artean; horrelan, helburu horregaz, estatutuak arinago aldatu ahal izango dira, hau da, zuek kontuan hartu barik. Bizkaiko Foru Aldundiaren akordio bategaz bakarrik onartu ahal izango dira. Ganbera honek ez dau ezertarako balio, argi dago, eta jarduteko modu horretan, itxiko deustazue esaten, baina ez dago gobernu onik, eta, gainera, Ganbera hau osotzen dogunok hobekuntzak sartzen jarraitzeko aukerea kentzen deuskuzue.

Baina bigarren erabagi bat hartu dozue, gai horretan sakontzen dauena; izan be, erakunde horretarako proponiduten dozuen izaera juridikoa enpresa-erakunde publiko forala da, eta ez foru-organo autonomoa, Herri Kontuen Euskal Epaitegiak azken urteotan proponidu dauen moduan. Gobernu honek erabagi dau ez deutsala jaramonik egingo, berez ez talde honen eretxiari, ezpada Herri Kontuen Epaitegiari berari. Izan be, harek adierazo dau Erakundeak bete behar dauzan eginkizunak ez datozala bat Gobernu honek proponiduten dauen izaera juridikoagaz, baina ez dago inongo aldaketarik horri jagokonez.

Ondorioz, 21 zuzenketa aurkeztu deutsaguz arau-proiektu honi, helburu hirukotxagaz: arauan genero-ikuspegia txertatzea (ez estatutuetan); erakundearen izaera juridikoa bere eginkizunetara egokitzea, Herri Kontuen Euskal Epaitegiaren gomendioari jarraituta; eta, azkenik, Estatutuaren mamina arauan txertatzea, Ganbera honi bere eginkizunak kentzen jarraitzea saihesteko. Azken baten, gobernu onaren eta gardentasunaren jardunbide egokiak izan beharko liratekenak. Besterik ez, eta eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora De Madariaga Martín. El representante del grupo Socialistas Vascos, señor Otermin Eraso, tiene usted la palabra.

El Sr. **OTERMIN ERASO** jaunak: Señora Presidenta, señoras y señores, buenos días a todos/as.

Bizkaiko Tutoretza Erakundea (Erakunde hori Batzar Nagusiok sortu eben, 2000ko urriaren 31n, 9/2000 Foru Arauaren bidez, eta ordurik hona Gizarte Ekintza Sailari atxikita jarraitzen dau bere zeregina garatzen) arautzen dauen Foru Araua aldatzeko proposamen honen asmoa da, esan dodan moduan, Foru Arau horren mamina esparru juridiko barrira eta desgaitasunaren paradigma barrira egokitzea, erakunde horrek orain arte eukan espiritu berari, zeregin berberei eta printzipio berberei eutsita.

Zuzenbide pribaduko erakunde publiko bat da, irabazi-asmorik ez daukana, izaera juridiko propioa eta erabateko gaitasun juridikoa daukazana, eta bere eginkizun nagusiak legez Bizkaiko Lurralde Historikoan bizi diran edade nagusiko ezgaituen tutoretzea eta kuradoretzea gauzatzea dira, agintaritza judizial eskudunak halan erabagiten dauenean, bai eta ezgaitasun-prozesuren bat dabenen defentsa judiziala egitea eta agintaritza judizialak babesbakotasun-egoeran dagozan ustezko ezgaituen defentsan zehazten dauzan beste eginkizun guztiak betetea be.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Tutoretza-erakunde hori sortzea eragin eben inguruabarrak beste autonomia-erkidego batzuetan organo bardinak edo sano antzekoak sortu aurretik egozanen bardinak edo antzekoak dira, eta, besteak beste, antolamendu-aldaketea bultzatu eben errazoi honeek aitatu leitekez.

Tutoretzei buruzko foru-legeriaren garapen eskasa, haren kudeaketea agintzera mugatzen zana, garapen-mekanismoen zehaztasun eta estaldura juridiko-ekonomiko gehiago barik.

Behar besteko proposamenik eta antolamendu-egiturarik eza; horregaz batera, podere publikoak ezin dauela tutoretzea egikaritzea alde batera itxi baliabiderik ez daukalako, persona pribaduakaz gertatzen ez dana.

Errazoi horren arabera alde batera ezin ixtearen oinarri juridikoa Konstituzinoaren 49. artikuluan dago, zerbitzu publikotzat joten dauzalako eginkizun horreek.

Administrazino Zuzenbideari lotutako organismo publikoak agortzea eta zurruntasuna, eta zerbitzu publiko hori bere funtzino soziala beteteko baliabide eraginkorragoakaz horniduteko beharra. Baliabide horreei esker berehala erantzun ahal izango litzateke, erabagiak arin eta eraginkortasunez hartzeko prestautako egitura malguago bategaz horniduta egon ezkero.

Ordurik hona, Kode Zibilaren 234. eta 242. artikuluetan xedatutakoaren arabera, Bizkaiko Foru Aldundia aldez aurretik ezgaitutako personen tutore edo kuradore izentau zan. Halanda be, gaur egun, badira faktore batzuk egungo egoeran ekinkizun horreek behar dan moduan betetea erabat gaizten dabenak. Esate baterako, behin-behineko neurrien mende dagoan edo ikuspuntu judizialetik ezgaitzat jotako persona baten ondasunen administratzaile dan tutoreak edo kuradoreak jarduera zibil izugarria egin behar dau bere eginkizunak behar dan moduan beteteko, Kode Zibilak azaletik zerrendatzen dauzanak. Eginkizunok honeetan laburtu leitekez: elikagaiak emon ahal izango jakoz, bere gaitasuna eskuratu edo berreskuratu ahal izango da, eta hobeto gizarteratzen saiatuko da.

Jarduera hori zuzenbide pribaduaren barruan sartzen da, eta, horregaitik, ohiko administrazino-antolaketea ez zan egokia tutoretza-eginkizun hori beteteko. Egoera hori larriagotu egiten da administrazinoaren jardunak tutoretzapekoen ondare pribaduakaz daukazan ondorio ekonomikoak kontuan hartzen badoguz, eta gai hori nekez kontrolau leiteke ohiko kontrol-tresna publikoen arabera.

Hori dala eta, ondorioztau zan tutoretzea gauzatzeko egokiagoa zala zuzenbide pribaduko erakunde publiko bat sortzea. Halan eta guztiz be, eta adierazo dodan moduan, Gaikuntza Laguntza Neurriak Emoteko Foru Erakundea arautzen dauen Foru Arauaren proiektu horren azpian honako honeek dagoz: administrazino-zuzenbideari lotutako erakunde publikoen akidurea eta zurruntasuna, eta zerbitzu publiko horri bere funtzino soziala beteteko baliabide eraginkorragoak emoteko beharra. Baliabide horreei esker, berehalako erantzuna emon ahal izango da, egitura malguagoa izan ahal dauelako, eta erabagiak arin eta eraginkortasunez hartzeko prestauta egongo da, kontuan hartuta kolektibo hori osotzen daben personen kopuruak nabarmen egin dauela gora azken urteotan, eta benetan be handia izan leiteke.

Gainera, desgaitasuna daben personen eskubideei buruzko 2006ko abenduaren 13ko New Yorkeko Nazinoarteko Konbentzinoa indarrean sartu zanean, erabat aldatu zan desgaitasunaren paradigmea, eta ezarri zan desgaitasunen bat daben personek gaitasun juridikoa dabela gainerakoek bizitzearen alderdi guztietan dabezan baldintza

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

berberetan. Funtsezko aldaketea da, desgaitasuna daben persona guztien giza eskubide eta oinarrizko askatasun guztiak bardintasun-baldintzetan izatea sustatzen, babesten eta bermatzen dauena, eta hareen duintasunaren errespetu osoa sustatu gura dauena. Horrek esan gura dau gaitasun juridikoa baliatzeari buruzko neurriek errespetau egin behar dabezala personearen eskubideak, borondatea eta lehentasunak, era proportzionalean eta bakotxaren inguruabarrei egokituta.

Horren ondorioz, 2021eko irailaren 3an bagilaren 2ko 8/2021 Legea sartu zan indarrean, eta arau-aldaketa garrantzitsuak egin ziran. Lege horren bidez desgaitasunen bat daben personei gaitasun juridikoa gauzatzen laguntzeko legeria zibila eta prozesala erregulau zan. Hau da, 2000. urteko Foru Arau bat daukagu, 2006ko New Yorkeko Konbentzinoa, desgaitasuna daben personen eskubideetan aurrera egiten dauena, paradigma-aldaketa bat eragiten dauena, eta 2021. urtean 8/2021 Legearen araberako estadu-mailako arau-egokitzapen bat dago. Erregulazino barri horrek edozein personaren ezintasunaren kontzeptua ezabatu egin eban, eta horren ordez, behar dauenari, behar dauen esparruan, emon behar jakozan laguntzen sistemea ezarri eban.

Hau da, Konbentzinoaren eta 8/2021 Legearen arau-esparruaren idea nagusia da desgaitasuna daben persona guztiak euren eskubide guztien titularrak dirala, beste edozein herritar dan lez. Eta desgaitasuna dauen personeak horreek gauzatu ahal izateko behar dauzan babes-neurriak ezarten dira. Halanda ze, lege- eta kontzeptu-aldaketa bat da, testuinguruak sortzea eskaintzen deuskuna, bai eta desgaitasunen bat daben personen erabateko bizitza eta autonomia horretarako egokitzapenak egitea be.

Foru Arau barri honen bidez, Bizkaiko Tutoretza Erakundea sortzeko Foru Arauaren mamina esparru juridiko barrira eta desgaitasunaren paradigma barrira egokitu gura da, eta erakunde horrek orain arte eukazan espiritu, funtzino eta printzipio berberak manteniduten dauz. Azken bermea da, Kode Zibilak ezarritako lehentasunari jarraituta, laguntza-neurri horreek hartzeko edo gauzatzeko orduan lehentasunezkoak izango lirateken personak ez dagozanean edo inhibitzen diranean, Kode Zibilak berak dinoan lez.

Horregaitik guztiagaitik, nire taldeak Foru Arauaren proposamena babestu egingo dau. Nada más. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Otermin Eraso. Y, a continuación, la representante del grupo Euskal Herria Bildu, señora Urkaregi Etxepare, tiene usted la palabra.

La Sra. **URKAREGI ETXEPARE** andreak: Muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días a todos/as.

La necesidad de modificar la Norma Foral 9/2000, reguladora del Instituto Tutelar de Bizkaia, en lo que se refiere a las personas con discapacidad (a ver si buscamos una palabra más adecuada también en euskera), consiste en adaptarla a las modificaciones establecidas por la Ley Orgánica 8/2021.

Y así lo ha explicado el señor diputado de Acción Social Sergio Murillo Corzo.

Según esta ley, las personas con discapacidad son titulares del derecho a la toma de sus propias decisiones, derecho que ha de ser respetado, por tratarse de una cuestión de derechos humanos.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

El nuevo sistema se basa en el apoyo a la persona que lo precisa. Y estos cambios requerían una adecuación de las funciones que desempeña el Instituto Tutelar de Bizkaia.

Y con estos cambios no tenemos ningún problema. Estamos totalmente de acuerdo. Estos cambios son muy positivos y, además de estar obligados a cumplirlos, deben ser impulsados, sin duda, por la necesidad de que las instituciones públicas, y en concreto la Diputación Foral de Bizkaia, ejerzan los derechos de las personas con discapacidad.

Pero ante la necesidad de un cambio, hemos perdido una gran oportunidad para cambiar la naturaleza jurídica del Instituto Tutelar de Bizkaia.

El Tribunal Vasco de Cuentas Públicas en sus Informes de Fiscalización de la Cuenta General del Territorio Histórico de Bizkaia, desde 2017 hasta ahora, realiza una recomendación a la Diputación Foral de Bizkaia.

El Instituto Tutelar de Bizkaia y BizkaiKOA tienen la naturaleza jurídica de entidad pública empresarial. Teniendo en cuenta la actividad que desarrollan, y dado que ninguna de las dos entidades opera en condiciones de mercado, sería aconsejable adaptar la normativa reguladora para adecuar su naturaleza jurídica a las condiciones reales de actuación. Esa es la recomendación del Tribunal Vasco de Cuentas Públicas.

Pero en esta Norma Foral que estamos debatiendo se define al Instituto para la Provisión de Medidas de Apoyo, Gaikuntza, como entidad empresarial foral. Es decir, no se modifica su naturaleza jurídica, no se tiene en cuenta la recomendación del Tribunal Vasco de Cuentas Públicas.

Y esa ha sido la primera enmienda que ha presentado EH Bildu: la definición del Instituto para la Provisión de Medidas de Apoyo, Gaikuntza, como Organismo Autónomo Foral de Administración.

Gure lehenengo zuzenketea izan da Gaikuntza Laguntza Neurriak Emoteko Institutua Foru Erakunde Autonomoa izan daitela, GUFE dan moduan, hain zuzen be, Herri Kontuen Euskal Epaitegiak bere Fiskalizazino Txostenetan dinoan lez, Erakunde honek ez dauelako merkadu baldintzetan jarduten.

Nuestra segunda enmienda se refiere a la introducción de un nuevo artículo sobre los recursos humanos del Instituto Gaikuntza.

En toda la Norma Foral no hay ninguna referencia a los recursos humanos que van a requerir todos estos cambios. Tampoco en los Estatutos. Únicamente se hace referencia a la legislación aplicable a los trabajadores/as y a que la plantilla será aprobada anualmente por el Consejo de Administración.

Por el contrario, en el informe económico se dice que la Norma Foral no tendrá ningún efecto económico. Es decir, parece que ustedes no tienen ninguna intención de contratar más personal.

Por eso hemos planteado en nuestra segunda enmienda que “Se crearán los puestos de trabajo necesarios para el desempeño de las funciones principales definidas en el artículo 4 de la presente Norma Foral”.

Hay que tener en cuenta que en 2015 había un total de 1.528 expedientes y en 2020 2.058 expedientes, lo que supone un incremento del 35 %. ¿Y los

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

trabajadores/as? La plantilla se ha mantenido, no ha habido ninguna contratación nueva.

Actualmente hay 9 trabajadoras sociales para atender a más de 2.000 personas. ¿Creen que es suficiente? EH Bildu cree que no. Por eso cada año introducimos una enmienda en los presupuestos para contratar más trabajadores/as sociales. Pero ustedes siempre dicen que no.

Porque no impulsan la creación de puestos de trabajo públicos, sino la colaboración público-privada que tanto les gusta. Realmente, más que colaboración, consiste en que cada vez queden más actividades en manos privadas.

En la actualidad, varias actividades del Instituto Tutelar de Bizkaia están externalizadas a través de 3 convenios: la Fundación Futubide, la asociación Zubietxe y la Fundación Tutelar Ondoan, con un total de casi 650.000 euros.

En nuestra enmienda reconocemos que para dar respuesta a situaciones especiales habrá que suscribir convenios, pero subrayamos que "excepcionalmente y de forma subsidiaria".

Por ello, hemos propuesto la inclusión de una Disposición Transitoria Segunda, para que los convenios vigentes se revisen y se vayan adaptando en la medida en que las funciones realizadas a través de los mismos sean asumidas por personal propio del Instituto Gaikuntza.

Gure bigarren zuzenketan proponiduten dogu Gaikuntza Institutuaren giza baliabideak nahikoak izan daitezala planteautako beharrei aurre egiteko. Institutuaren jarduerea behargin publikoakaz egin daitela. Izan be, txosten ekonomikoak dino ez dauela eraginik izango aurrekontuetan. Bestelan esanda, ez dau emoten enpleo publiko gehiago sortzeko asmorik dozuenik planteautako aldaketek ekarriko dabezan beharrizan barriei erantzuteko, ezta espedienteen kopuruak gora egin arren be.

En definitiva, como he dicho al principio, el Proyecto de Norma Foral ha sido una oportunidad perdida para determinar el carácter público y no empresarial del Instituto y para comprometerse a la contratación de más trabajadores/as públicos.

De hecho, las enmiendas presentadas por EH Bildu a esta Norma Foral se basan en:

•Garantizar la naturaleza pública del Instituto para la Provisión de Medidas de Apoyo Gaikuntza, y

•que sus actividades se desarrollarán a través de trabajadores/as públicos, creando los puestos de trabajo públicos que se precisen.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Urkaregi Etxepare. Y a continuación, la representante del grupo Nacionalistas Vascos, señora Urquieta Zuzaeta, tiene usted la palabra.

La Sra. **URQUIETA ZUZAETA** andreak: Sí. Buenos días, junteros y junteras, señora Presidenta.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Lo que se hace con esta nueva Norma Foral es adaptar el contenido de la Norma Foral de creación del Instituto Tutelar de Bizkaia al nuevo marco jurídico y al nuevo paradigma de la discapacidad, manteniendo el mismo espíritu, manteniendo las mismas funciones y los mismos principios que hasta ahora tenía esta entidad.

La nueva Norma Foral que hoy aprobamos consta de 6 artículos; el primero sobre su constitución y las instituciones que la integrarán, el segundo sobre el objeto de la entidad, el tercero sobre los principios, el cuarto sobre sus funciones principales y el quinto sobre su extinción y disolución.

Foru Arau hau egokitu beharra eragin dauen lege-aldaketeak berak ohartarazo dau sano garrantzitsua dala bereiztea erakunde baten gai nagusiak sortzea eta arautzea (erakunde honenak, berbarako) bai eta barruko antolamenduarenak be, esaterako, erakundeak garatuko dauzan eskumenak eta jarduerak, erakundearen antolamendu-egiturea zehaztea, eta gaur egun ez daukazan estatutuen bidez antolatuko diran ekonomia- eta behargin-araubidea. Horreek guztiak arinago aldatu ahal izan daitezan Bizkaiko Foru Aldundiaren akordio bidez onartuko dira.

Horregaitik baztertu doguz estatutuetan jasotako barruko antolaketa hori araudian bertan sartu gura eben zuzenketak, baina Elkarrekin Bizkaia taldeak eskatzen ebazan aitamenak estatutuetan sartu doguz: zuzendaritza-organoen osaeran ordezkaritza orekatua izatea (4. artikuluan), zuzendari-kudeatzailetzeak garatu beharreko funtzinoetan genero-ikuspegia txertatzea (12. artikuluan), bai eta emakumeen eta gizonen bardintasunaren printzipioa Institutuko plantillea kudeatzeko erispide lez ezartea (19. artikuluan).

Estatutuetan sartu dogu be Martínez andreak bere bigarren zuzenketan eskatzen ebana, Gaikuntzak egiten dauen babestutako personen ondare-kudeaketako kontrol- eta kalidade-mekanismoei buruzko aitamena. Uste genduan hobeto zala estatutuen 10. artikuluan jasotea, Administrazino Kontseiluaren eginkizunen barruan, eta horrelan egin dogu.

Daborduko badaukazue Estatutuen zirriborroa, eta bertan batzordean konprometidu genduzan aldaketak jasota dagoz. Eta, gainera, Bizkaiko Foru Aldundiak onartuko dauz, gehienez be 6 hilebeteko epean, Foru Arau hau BAOn argitaratzen danetik hasita, Martínez andreak eskatzen eban moduan.

Xedapen iragankorrak bere horretan dirau; izan be, Gaikuntzako estatutuak onartu eta indarrean sartu bitartean, estatutu barriek arautuko dabezan eremuei buruzko Foru Arauaren artikuluak trantsizino horretan indarrean mantenidu behar dira.

Erakundearen figura juridikoari be zuzenketak egin deutsiez Elkarrekin Bizkaiak eta EH Bilduk. Institutuaren izaera juridikoa beste autonomia-erkidego batzuetan antzeko izaerea eta eginkizunak dabezan beste batzuen antzekoa da, emon beharreko jardueren helburuagaitik beragaitik. Eta horixe da kakoa, hau da, zuzenbide pribadua da haren garapenaren araubide juridikoa, eta arlo zibila biltzen dau berez. Legeria zibileko neurriak doguz berbabide.

Halanda ze, Administrazino Publiko lez jarduten dan zatian Zuzenbide Publikoaren arabera egiten da, eta Zuzenbide Zibileko espazio baten jarduten danean, Zuzenbide Zibilaren arabera jokatzen dogu, eta hori izaera pribaduko eskubidea da, termino juridikoetan ulertuta. Beraz, eta daborduko hainbat batzordetan eztabaidatu dogu, Ogasuneko batzordeetan be bai, Herri Kontuen Euskal Epaitegiaren gomendio bati erantzunda, gure ustez ez dau emoten beharrezkoa danik Zuzenbide Pribaduko Erakunde Publikora aldatzea bere eraketea.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Talde bakotxaren zuzenketarik espezifikoenak aitatzearren, Martínez andrea: erakundeak egin beharreko printzipio gidariei garrantzi handiagoa emoteko, eta zuk halan adierazo zenduan, arau-testuan 3.bis artikulua sartu dogu, eskatzen zenduan moduan, eta zure lehen zuzenketea onartu egin dogu.

Zure hirugarren zuzenketan, Gaikuntzak urtero jarduera-memoria bat egin behar izatea jaso eitela eskatzen zenduan, eta gitxieneko mamina zehazten zenduan, eta hori ez dogu onartu, badakigulako urtero Gaikuntzak, kontu-auditoretzeagaz batera, ekitaldiaren kudeaketa-txostena erantsi eta gardentasun-atarian argitaratzen dauena. Gainera, estatutuen 15.3 artikuluan aurreikusita dago ekitaldiaren memoria egitea.

Señora Urkaregi; las funciones del Instituto Gaikuntza se realizan a través de personal propio y se prevén los medios económicos y materiales necesarios para ello.

Ya explicamos en comisión que las personas físicas que han concedido o están dando medidas para ayudar a familiares o allegados/as con discapacidad a ejercitar su capacidad jurídica, han necesitado o necesitan certeza para que en el momento en que ellos/as no estén haya una entidad cercana para facilitar las medidas de apoyo que necesiten sus familiares o allegados/as.

Apostamos por la colaboración público-privada (Futubide y Ondoan) para construir herramientas que den respuesta a las nuevas necesidades. Los convenios nos parecen necesarios, por lo que tampoco aceptaremos ninguna de las dos enmiendas sobre personal y convenios.

Por tanto, la modificación de esta Norma Foral que hoy aprobamos consiste en seguir siendo una institución moderna, ágil, eficaz y adaptada a la nueva realidad social y legal.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Urquieta Zuzaeta. Y pasaremos al turno de réplica. Para ello, la representante del Grupo Mixto-Partido Popular Bizkaia, señora Martínez Fernández, no va a intervenir; la representante del grupo Elkarrekin Bizkaia no va a participar; el grupo Socialistas Vascos... El grupo Euskal Herria Bildu, señora Urkaregi Etxepare, tiene usted la palabra.

La Sra. **URKAREGI ETXEPARE** andreak: Sí. Muchas gracias, señora Presidenta, y buenos días de nuevo.

En este segundo turno quería explicar un poco cuál ha sido o cuál va a ser la posición de EH Bildu en relación a las enmiendas presentadas por el resto de grupos.

Por un lado, hemos apoyado y apoyaremos la mayoría de las enmiendas presentadas por Elkarrekin Bizkaia:

•Consideramos oportuno incorporar los estatutos en la propia Norma Foral, de cara a la transparencia, y por ello apoyaremos estas enmiendas.

•Además, incorporan la perspectiva de género en los Estatutos, proponen que las Juntas Generales tengan dos personas representantes en el Consejo de

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Administración y este tipo de enmiendas mejoran la propuesta de los Estatutos.

•No apoyaremos la 5ª enmienda y nos abstendremos, porque hablan de establecer convenios para desarrollar actividades, pero no se menciona la necesidad de personal propio. Como hemos comentado antes, para nosotras/os es un principio y por eso nos abstendremos.

Por otro lado, se aprobaron en comisión una serie de enmiendas presentadas por el Grupo Mixto-PP, precisamente las que no apoyaba EH Bildu:

•Una, la creación de un nuevo artículo que recogía los Principios Rectores. Los que están recogidos están bien, pero falta uno: dar prioridad al colectivo trabajador público en el desarrollo de las actividades.

•La otra, la exclusión de los Estatutos, mediante Decreto, concretando el plazo: dentro de 6 meses. De hecho, la propuesta es conocida, ya está elaborada, por lo que se cumplirá el plazo, pero es mejor incluirla en la Norma Foral.

Y justo las que apoya EH Bildu no se aprobaron y las votaremos hoy:

•Implantación del mecanismo de control y calidad.

•Elaboración y traslado a las Juntas Generales de la Memoria Anual de Actividad.

Al igual que en la comisión, apoyaremos estas dos enmiendas.

Y una pequeña reflexión final sobre los y las empleadas públicas. La señora Urquieta dice que se les da prioridad, que todo se hace a través de los y las empleadas públicas y eso también lo dijeron ustedes en la comisión, pero el caso es que entendemos que esos puestos públicos no son suficientes. He mencionado que en 2015 eran 1.528 expedientes y en 2020 2.058 expedientes. En 2021 serían similares; hasta septiembre no llegaban a los 2.000, pero eran muy, muy parecidos. Es decir, ha aumentado un 35 %, pero no ha habido más trabajadores/as en todos estos años. Y si nos fijamos en los y las trabajadoras sociales, que en mi opinión es el colectivo trabajador esencial para llevar adelante estos casos, hay 9 personas. 9 para atender a más de 2.000 personas. Y entendemos que estos cambios también afectarán a la actividad y funciones de los y las trabajadoras, que probablemente ahora tengan que realizar tipos de trabajos que antes no realizaban.

Por eso planteamos la necesidad de contratar a más empleados y empleadas públicas. A este respecto nada se menciona en la Norma Foral, y tal y como se ha mencionado, el informe económico dice que no tendrá efectos económicos, entonces se supone que no habrá incremento de plantilla. Y por eso lo proponemos y digo que el convenio sí, pero de forma excepcional y subsidiaria. Creo que así es como deben plantearse los convenios, y que la mayor parte de las actividades se realicen a través de empleados/as públicos/as, para lo cual el Instituto Gaikuntza va a necesitar sin duda más empleados/as públicos/as. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Urkaregi Etxepare. Y para finalizar con el debate, la representante del grupo Nacionalistas Vascos, señora Urquieta Zuzaeta, desde el escaño, tiene usted la palabra.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

La Sra. **URQUIETA ZUZAETA** andreak: Sí, muchas gracias, señora Urkaregi. El señor Murillo también mencionó en la comisión que se dará respuesta a todas las nuevas necesidades.

Gure taldearen izenean, lege-testua (bai Foru Araua, bai izapidetu gura diran estatutuak) hobetzeko eta aberasteko egin diran ekarpenak eskertu gura doguz, guztiokaz partekatu diranak. Hori baino ez.

Tal y como ha manifestado el diputado de Acción Social, que el Instituto Gaikuntza ha servido para estar al servicio de las personas con discapacidad a la hora de ejercitar sus derechos. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Urquieta Zuzaeta. Y una vez finalizado el debate, comenzaremos ahora con las votaciones. Y tal y como saben, en primer lugar, debemos votar las enmiendas mantenidas. Tienen la tabla delante, para poder facilitar la votación.

Por lo tanto, en primer lugar, someteremos a votación las siguientes enmiendas mantenidas; en primer lugar, las enmiendas 1 y 3 del grupo EH Bildu y las enmiendas 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 y 19 del grupo Elkarrekin Bizkaia. Podemos votar.

El resultado es el siguiente. Se han emitido un total de 47 votos. Han sido 13 votos a favor, 32 han sido en contra, ha habido 2 abstenciones. Por lo tanto, no se han aprobado estas enmiendas mantenidas.

A continuación, someteremos a votación la segunda enmienda del grupo Euskal Herria Bildu. Podemos votar. El resultado es el siguiente. Se han emitido en total 47 votos; han sido 8 votos a favor, 37 en contra, ha habido 2 abstenciones. Por lo tanto, no se ha aprobado...; señora De Madariaga Martín.

El Sr. **LOBATO PASCUAL** jaunak: Nire botoa da... aldeko botoa emon dot, berez kontrako botoa dan arren.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Pues, al haberlo manifestado de forma inmediata se rectificará en el acta, y su voto aparecerá de esta manera.

A continuación, someteremos a votación dos enmiendas mantenidas del Grupo Mixto-Partido Popular Bizkaia, concretamente, la segunda y la tercera. Podemos votar.

El resultado es el siguiente. Ha habido 47 votos en total; han sido 14 votos favorables, han sido 33 votos en contra, y no ha habido ninguna abstención. Por lo tanto, no se han aprobado estas enmiendas.

A continuación, debemos someter a votación la quinta enmienda del grupo Elkarrekin Bizkaia. Podemos votar.

El resultado es el siguiente: se han emitido en total 47 votos; han sido 6 a favor, han sido 32 votos en contra, 9 abstenciones. Por lo tanto, no se ha aprobado la enmienda mencionada.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

A continuación, votamos la cuarta enmienda presentada por el grupo Euskal Herria Bildu y las enmiendas 20, 21 y primera presentadas por Elkarrekin Bizkaia. Podemos votar.

El resultado es el siguiente. En total se han emitido 47 votos; los votos favorables han sido 13; en contra, 32; y 2 abstenciones. Por lo tanto, no se han aprobado dichas enmiendas.

Y ahora comenzaremos a votar los artículos. En primer lugar, votaremos los artículos enmendados, artículos que debemos votar en tres grupos. En primer lugar, someteremos a votación el primer artículo, el segundo, la Disposición Transitoria Única, y la exposición de motivos. Podemos votar.

El resultado es el siguiente. En total se han emitido 47 votos. Han sido 34 votos favorables; 13 en contra; no ha habido ninguna abstención. Por lo tanto, quedan aprobados los artículos mencionados.

A continuación, sometemos a votación el artículo 5º y la Disposición Derogatoria. Podemos votar.

El resultado es el siguiente. Se han emitido en total 46 votos. Han sido 33 votos favorables; ha habido un voto en contra; 12 abstenciones. Queda aprobados el artículo mencionado y la Disposición Derogatoria.

Y, a continuación, sometemos a votación el 4º artículo. Podemos votar. El resultado es el siguiente: se han emitido en total 47 votos; han sido 34 votos a favor; 6 en contra; ha habido 7 abstenciones. Por lo tanto, aprobado también el 4º artículo.

Y la votación de los artículos no enmendados también la haremos en dos grupos. Y, en primer lugar, someteremos a votación el artículo 3º y la Disposición Adicional Única. Podemos votar.

El resultado es el siguiente. Ha habido 47 votos en total; han sido 34 votos a favor; no ha habido votos en contra; 13 abstenciones. Por lo tanto, quedan aprobados los mencionados artículos.

Y para finalizar, someteremos a votación el primero de la Disposición Final y el segundo de la Disposición Final. Podemos votar.

El resultado es el siguiente. Se han emitido en total 47 votos; han sido 34 votos a favor; han sido 7 votos en contra; 6 abstenciones. Por lo tanto, por consiguiente, queda aprobada la Norma Foral que regula el Instituto para la Provisión de Medidas de Apoyo, Gaikuntza. Por lo tanto, felicidades a todas las personas que han estado trabajando en ello.

Y para avanzar con el Orden del Día, el segundo punto.

El Sr. **SECRETARIO / IDAZKARI** jaunak:

2.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre: **Iniciativa Originaria:** Tramitación por lectura	2.- Honako idatzi honi buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea: **Jatorrizko ekimena:** Irakurraldi bakarrez

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

única: Solicitud. (R.E.11/E/2023/0000103)
Autor: Diputación Foral de Bizkaia
Asunto: Proyecto de Norma Foral de ratificación del Acuerdo Primero de la Comisión Mixta del Concierto Económico de 17 de noviembre de 2022 y del Acuerdo Primero de la Comisión Mixta del Concierto Económico de 27 de diciembre de 2022.
Documento Principal: (R.E.11/E/2023/0000103),Ver
Boletines: Admisión a trámite (21A)
Expediente: (11/A/08/0004148)

izapidetzea: Eskaria (11/E/2023/0000103SE)
Egilea: Bizkaiko Foru Aldundia
Gaia: Foru Arauaren proiektua, Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoaren 2022ko azaroaren 17ko lehen erabakia eta Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoaren 2022ko abenduaren 27ko lehen erabakia berrestekoa
Dokumentu nagusia: (11/E/2023/0000103SE),Ikusi
Aldizkariak: Izapidetzeko onartzea (21A)
Espedientea: (11/A/08/0004148)

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: En este caso, el representante de la Diputación, señor Iruarrizaga Artaraz, tiene usted la palabra para la presentación del proyecto.

El Sr. **IRUARRIZAGA ARTARAZ** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días a todos/as.

Arau aurreproiektu honen goiburuak berak dinoan moduan, Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoak, 2022ko zemendiaren 17ko bilkuran aho batez erabagi eban Ekonomia Ituna aldatzea, hain zuzen be, 34., 53. artikuluak eta xedapen iragankor bat. Eta, gainera, beste artikulu batzuk gehitu ziran tributu barri batzuk ituntzeko. Eta, era berean, abenduaren 27ko batzordean bosgarren xedapen gehigarriari idazketa barria emon jakon. Bertan, jarraian azalduko dodan moduan, fortuna handien aldi baterako alkartasun-zergea zer dan sartu zan.

Zemendiaren 17ko Batzorde Mistoaren lehenengo akordioari jagokonez, barrikuntza batzuk sartu ziran. Besteak beste, berotegi-efektuko gas fluordunen gaineko zergearen lotunearen eguneraketea. Bi zerga barri itundu ziran (plastikozko ontzi ez-berrerabilgarrien gaineko zerga berezia, eta hondakinak zabortegietan biltzearen, errausketearen eta hondakinen baterako errausketearen gaineko zergea). Eta, gainera, izaera teknikoko beste batzuk gehitu dira, BEZean kontsumo-doikuntzearen sistemeagaz lotutakoak, eta bi zerga horreen ondoriozko kontsumo-doikuntzea be sartu da, plastikozko ontzi ez-berrerabilgarrien gaineko zerga bereziarena eta berotegi-efektuko gas fluordunen gaineko zergearena.

Itundutako tributu barri bi horreen gaineko zergeari jagokonez (Batzar Nagusi honeek ez daukie zerga berezi horreek arautzeko gaitasunik), gas fluordunen gaineko zergan (itunduta daukaguna) beste konfigurazino bat emoten jako zergeari. Aldaketa barri horrek konfigurazino barria dakar. Hagaitik, berotegi-efektuko gas fluordunen gaineko zergearen zerga-egitatea ez da gehiago konfigurauko azken kontsumitzailearentzako gas-salmenta edo gas-entrega lez, eta zuzenean kargetan hasiko dira gas fluordunen EB barruko fabrikazinoa, inportazinoa, eskurapena edo eukite irregularra; izan be, zergearen eremu objektiboa osotzen dabe. Aldaketa horren ondorioz, zergearen funtsezko elementuen zehaztapena be aldatu egin behar da.

Halanda ze, itunpen horretatik aurrera, zergadunak izango dira EB barruko fabrikazinoa, inportazinoa edo eskurapena egiten dabenak. Zergapeko gasen eukite irregularra jazoten danean, gas horreek euki, merkaturatu, garraiatu edo erabilten

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

dauzana izango da zergaduna.

Arautze barri horrek zergearen lotunea egokitzea eskatzen eban. Izan be, zergea itundu zanetik, gehienbat, Estaduko Administrazinoari edo lurraldearen arabera eskumena eukan aldundiari esleitzen eutsan zergearen ordainarazpena, Estaduko araudian aitatzen diran azken kontsumitzaileek zergearen xede diran produktuak erabilten ebezan lekuaren arabera.

Horrelan, Ekonomia Itunaren 34. artikuluaren idazketa barriagaz, Estaduko Administrazinoak edo lurraldearen arabera eskumena daukan aldundiak ordainarazoko dau zergea, jarraian zehazten diran arauen arabera, zergearen honako artikuluetan zehazten diranak.

Zemendiaren 17ko akordioagaz jarraituta, itun barriei jagokenez, esan dodan moduan, bi zerga barriren itunpena ebatzi zan: plastikozko ontzi ez-berrerabilgarrien gaineko zerga berezia (Ekonomia Itunaren artikulu baten, 33 bis artikuluan sartuta dagoana) eta hondakinak zabortegietan biltzearen, errausketearen eta hondakinen baterako errausketearen gaineko zergea (34 quáter artikulua dana), eta Estaduan ezarritako arau substantibo eta formal berberen mendeko tributu lez konfigurau dira.

Plastikozko ontzi ez-berrerabilgarrien gaineko zerga berezian, zerga hori sortzeko administrazino eskuduna zein dan zehazteko arauak honakoaren arabera oinarritzen dira: zergearen eremu objektiboa osotzen daben produktuen fabrikazinoaren kasuan, jarduerea garatzen dan establezimentuak dagozan lurraldeko administrazinoak egin beharko dau ordainarazpena. Eta zerga horren eremuaren parte diran produktuak EB barruan eskuratu ezkero, zergadunaren egoitza fiskala dagoan lekuaren arabera. Zerga hori ordainarazoteko eskumena daben administrazinoen foroei jagoke zerga hori ikuskatzea.

Hondakinak biltzeari buruzko 34 quater artikulua. Ba, ordainarazotea foru-aldundiei jagoke zerga horren xede diran hondakinak dagozan zabortegi- edo errausketa- edo baterako errausketa-instalazinoa euren lurraldean kokatzen danean, eta, era berean, hilaren 17ko aldaketa horretan, erabagi horretan, Itunaren Batzorde Mistoak bi artikulu barri sartu ebazan, 54 bis, 54 ter, Euskal Autonomia Erkidegoko kontsumo-indizearen bilketa-ahalmenaren indizean doikuntza-mekanismo bat ezarten dabenak.

Abenduaren 27ko Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoaren lehenengo akordioari jagokonez, Ekonomia Itunaren bosgarren xedapen gehigarria sartzea erabagi da, fortuna handien aldi baterako alkartasun-zerga barria ituntzeko. Zerga hori autonomia-araudiko ondarearen gaineko zergearen zerga osogarri lez eratuko da, eta indarrean dagoan Ekonomia Itunaren 24. artikuluan ezarritako baldintza berberetan arautuko da, eta fortuna handien aldi baterako alkartasun-zergea indarrean dagoan ekitaldi guztietarako izango ditu ondorioak.

Azkenik, gogoratu behar da Itunaren Batzorde Misto horretan adostu diran aldaketa horreek Gorte Nagusietan izapidetu behar dirala, Itunaren lege-testuan sartzeko. Nire ustez, izapide hori egiten ari da une honetan.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, Iruarrizaga Artaraz. Y ahora, a continuación, debemos someter a votación el proyecto de Norma Foral. Por lo tanto, podemos votar.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

El resultado es el siguiente. Se han emitido 45 votos en total: han sido 37 favorables, han sido 2 votos en contra, 6 abstenciones. Por tanto, queda aprobada la Norma Foral.

Y a continuación, pasaremos al turno de los grupos. Como saben, será un único turno. Para ello, la representante del Grupo Mixto-Partido Popular Bizkaia, señora Martínez Fernández, tiene usted la palabra.

La Sra. **MARTÍNEZ FERNÁNDEZ** andreak: Eskerrik asko, Mahaiburu andrea.

Talde Popularrean, jakina, ados gagoz zerga barriak ituntzeagaz eta, egia esan, bilketea Bizkaiak egiteagaz be, ezin bestelan izan. Baina, jakina, argi itxi gura dogu be Espainia osoan zergak zein zakar apliketan eta onartzen diran, eta gero, zeharka, zelan jatorkuzan hona be, Bizkaira.

Izan be, lehenengo zerga barriari jagokonez, gas fluordunen zergeari jagokonez, zuon eretxiz normala al da horrelango ezaugarriak daukazan zerga bat Gardentasunari, informazino publikoa eskuratzeko bideari eta gobernu onari buruzko Legearen aldaketan sartzea? Benetan be onartezina erexten deutsagu, eta hori Espainiako Gobernuak egin dauena da eta zuek onartu dozuena.

Plastikozko ontzi ez-berrerabilgarrien gaineko zerga bereziari jagokonez, zentzunbakokeria iruditzen jaku onartzea zerga horretan atzerapenik ez daitela ezarri, espainiar guztiak jasaten ari garan prezioen igoerea kontuan hartuta, oinarrizko produktu guztietan gertatzen ari dan prezioen igoerea kontuan hartuta, eta horrek prezioen igoereagaz jarraitzea baino ez dau ekarriko. Aizu, inflazinoa zelan dagoan ezeze, azpiko inflazinoa be zelan dagoan ikustea baino ez dago, eta horrek zelan eragin leien bizitzearen kostuan eta erosketak egitean danok ordaindu behar dogun horretan. Beraz, benetan iruditzen jaku moratoria bat ezarri beharko litzatekela ipini aurretik, atoan martxan jarri beharrean.

Eta fortuna barrien gaineko zergeari jagokonez, badakizue zerga hori errekurriduta dagoana Konstituzino Auzitegian eta zuhurtziaz indarbakotzeko eskatuta dagoana, eta egia da guk, Bizkaian, Ondarearen gaineko zergearen gaineko eskumena daukaguna, eta, beraz, hori osogarria izango da edo ez, ez dakigu-eta ze planteamentu egongo dan be. Izan be, daukaguzan eskumenen artean, izan leiteke inongo eraginik ez izatea; Ondarearen gaineko zergea dagoan lez itxi geinke, ezta? Eta diferentzia karga barri horren bidez kobrau geinke, zero kuoteagaz aplikau geinke, eta hori Batzar Nagusiek be egin leikie, hemen dago-eta eskumena, edo Ondarearen gaineko zergea 3 t'erdira igon geinke.

Hau da, izan leiteke horrek Bizkaian ez eukitea eraginik, baina erabateko eragina be izan lei, edo arean. Batzar Nagusi honeen esku egongo da horreek ezartea. Baina, barriro dinot, autonomia erkidego batzuek Konstituzino Auzitegian errekurridu daben karga bat da, ulertu dabelako Espainiako Gobernua inbadiduten ari dala hareek be Ondarearen gaineko zergea ezarteko daben eskumena eta autonomia, eta ni bat nator horregaz. Eta horreek dira, besteak beste, nire taldeak ekarri jakun proposamenaren aurka bozkatzeko errazoietako batzuk.

Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

a usted, señora Martínez Fernández. La representante del grupo Elkarrekin Bizkaia, señora De Madariaga Martín, tiene usted la palabra.

La Sra. **DE MADARIAGA MARTÍN** andreak: Muchas gracias, señora Presidenta.

Elkarrekin Podemos-IU taldea abstenidu egin da Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoaren akordioak berresterakoan. Arraroa emon lei, a priori, baina abstenidu egin gara Bizkaiko antolamendu juridikoan gai horreek sartzeagaz ados egon arren, eta, gainera, uste dogu beharrezkoak eta garrantzitsuak dirala eta garrantzi handia dabela. Hara, abstenidu egin gara, ezer-gitxirako balio dauelako akordio horreek berresteak, gero Foru Aldundiko Gobernuak ez badauz aplikauko.

Gure abstentzinoa Gobernu honi egiten deutsagun ohartarazpena da. Hara, Batzorde Mistoaren lehenengo akordioak Europako bi zuzentarau betetea ahalbidetzen daben elementuak daroaz, hondakinena eta erabilera bakarreko plastikoena. Bat gatoz plastikozko ontzi ez-berrerabilgarrien gaineko zerga berezia eta hondakinak zabortegietan ixtearen, errausketearen eta hondakinen baterako errausketearen gaineko zergea abiarazoteko beharragaz. Gure abstentzinoa Gobernuari hondakinak kudeatzeko daukan politikeagaitik kargu hartzeko da. Politika hori noraezekoa da, eta ez dau beharrezko ahaleginik egiten 2018. urte inguruko Europako zuzentarau horreek beteteko be. Bizkaia sano urrun dago hondinokarren. Gobernuaren politika hori inkoherentea eta oinarri bakoa da, eta gaur proposamen horreek onartzen dozuez, baina Bizkaian hondakinak murrizteko bidean aurrera egitea ahalbidetuko leukien beste batzuk baztertu egiten dozuez, edo zabortegi barriak zabaltzeko lizentzia barriak emoten edo aztertzen dozuez.

Zergak baino zeozer gehiago behar da hondakinen kudeaketa onean aurrera egiteko, sortzen doguzan hondakinak murriztu daitezan.

Beste alde batetik, Batzorde Mistoaren bigarren akordioa fortuna handien aldi baterako alkartasun-zergeari buruzkoa da, eta argi dago Elkarrekin Podemos-IU ados dagoana gure antolamendu juridikora lekuz aldatzeagaz, eta argi dago hainbat denpora daroaguna martxan jarri daitela eskatzen, zerga-figura zehatz horregaz ez bada, bai antzeko ezaugarridun beste neurri batzukaz. 2020an COVIDagaz batera hasi zan eta gaur arte dirauen gaur egungo krisi ekonomikoa ez egiela betikoek jasan proponiduten eben neurri horreek. Eta, zeozelan, beharginen klaseak eta herri-klaseek ez egiela krisialdi honen pisu guztia barriro ordaindu behar. Bada garaia gehien daukienek jarri dagien.

Hori ezagun egingo jatzue, eta batzuek, gainera, horregaz jaubetzea eta erantzuten hastea erabagi dabe. Baina hori ez zan inoiz heldu, ekimen horreetako bat be ez zan onartu, eta Gobernua beti agertu da proposamen horreen guztien aurka. Horregaitik gure abstentzinoa. Izan be, gaur akordio horreek berresten diran arren, zuek hondinokarren ez dozue adierazo, inongo duda barik, fortuna handien alkartasun-zergea jagokon lez aplikauko danik Bizkaian, gure lurraldean. Orain arte, Euzko Alderdi Jeltzaleari “ez” esaten baino ez deutsagu entzun, “ez; zerga hori ez da hemen aplikauko”. Eta Alderdi Sozialistea, ba, eguzkiak urten ezkero ados dagoz, eta lainotuta egon ezkero ba ez dagoz ezarteagaz bat.

Halanda ze, gaur hau eztabaidatzen ari garan ezkero, eskertzekoa litzateke Gobernuak argitzea zein izango dan bere jarrerea, zer egingo daben zerga barriagaz, erreforma fiskala zabaltzeaz berba egiten dauen ezkero.

Eskerrik asko.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora De Madariaga Martín. El representante del grupo Socialistas Vascos, señor Álvarez Castrejón, tiene usted la palabra.

El Sr. **ÁLVAREZ CASTREJÓN** jaunak: Mahaiburu andrea, mahaikideok, ahaldun jaun-androk, gaur Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoak 2022ko zemendiaren 17an eta abenduaren 27an egindako bileretan Ekonomia Itunaren aldaketei buruz hartutako erabagiak berretsi doguz. Ingurumen-fiskalidadea funtsezko faktorea da egitureari eusteko asmoa daukan edozein sistema moderno konfiguretako. Bizi doguzan ezohiko garaiek aukerea emoten deuskue erreforma zabal bat egiteko, maila politikoan eta sozialean onargarriak diran erreformak bultzatzeko gai izango dana eta gizartearen eta planetearen ondoizatea birsortzeko agendeagaz bat etorriko dana.

Gaur egun bizi dogun testuinguruak, atzeratu ezin diran klima-preminatasunakaz, sistema fiskal nazionalak egokitzeko beharra ezarten dau jasangarritasun-helburuak lortzen lagundu dagien era aktiboan. Europar Batasunak energia eta klimeari buruzko 2021-2030 Plan Nazional integraua egiteko eskatu eutsan estadu kide bakotxari Parisko Akordioan aldez aurretik ezarritako helburuak lortzeko. Espainiak 2020ko martiaren 31n aurkeztu eban. Plan horri esker, asmo handiko helburuak beteten aurrera egin ahal izan zan, esaterako, 2050. urtean berotegi-efektuko gasen isuriak gitxienez % 90 murriztea 1990. urteagaz alderatuta, eta Europar Batasuneko estadu kide gehienek hartutako jarrerakaz bat etorrita; izan be, Pedro Sánchezen gobernu aurrerakoiaren 2021. urteko Klima-aldaketearen eta trantsizino energetikoaren Legea izan zan Espainiak hartutako nazinoarteko konpromisoak beteteko ibilbide-orria eta esparrua, berreskuratze-, eraldatze- eta erresilientzia-plana ahaztu barik.

Egia esan, helburuak sano desafiatzaileak dira, eta, a priori, lortu ezinak dirala emoten dabe ingurumenagaz kaltegarriak diran jokabideak ez badira ahultzen eta helburu horreek lortzeko erritmoa bizkortzen dauen neurririk sustatzen ez bada. Gure ustez, neurri horreek ingurumenaren arloko zerga-politika egoki baten eskutik etorri behar dira, eta neurri horreek daborduko sozialistok Bizkaiko herritarrakaz konprometiduten doguzan helburuen artean dagoz.

Gure zerga-ordenamentuan bi ingurumen-zerga barri sartu doguz: plastikozko ontzi ez-berrerabilgarrien gaineko zerga berezia, eta hondakinak zabortegietan ixtearen, errausketearen eta hondakinen baterako errausketearen gaineko zergea. Azken hori zeharkako izaerea daukan zergea da, eta hondakinak zabortegietan eta errausketa-plantetan entregetea, ixtea eta erraustea zergapetzen dau, baita hondakin horreek baimendutakoa baino denpora luzeagoan biltegiratzea be.

Erabilera bakarreko plastikozko ontzien gaineko zergeak kargetan dau plastikoa daben baina ontzi ez-berrerabilgarrien fabrikazinoa, inportazinoa edo EB barruko erosketea. Azken baten, ekonomia zirkularra sustatzeko tresna fiskala izan gura dau zergeak.

Azkenik, eta Batzorde Mistoaren abenduko 27ko akordioaren ondoren, zezeilaren 3an, Euzko Alderdi Jeltzalea, Alderdi Popularra eta Alderdi Sozialista legebiltzar-taldeek idatzi bat aurkeztu genduan Diputaduen Kongresuko Mahaian, eta horren bitartez Euskal Autonomia Erkidegoagaz Ekonomia Itunari buruzko 12/2002 Legea urgentziazko prozedurearen bidez aldatzeko eskatu genduan. Horrelan, fortuna handien aldi baterako alkartasun-zergea (eguzkia egin, oraintxe lez, zein ez egin) Ondarearen gaineko zergearen osogarri eta autonomia-araudiko zerga itundu lez definiduta dago, eta Ekonomia Itunaren 24. artikuluan ezarritako baldintza berberetan exijituko da, fortuna handien aldi baterako alkartasun-zergeak lurralde erkidean indarrean jarraitzen dauen

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

ekitaldietarako behintzat.

Gogoratu daigun Ondarearen gaineko zergea aberastasuna zergapetzen daben zergen barruan kokatzen dala. Zerga horrek gorabehera handiak jasan ditu 77ko urte haretan salbuespenez eta aldi baterako sortu zanetik; 2008an desagertu egin zan, eta 2011n eta 2012an berreskuratu. Bada, nabarmendu behar da hemen araubide erkideko autonomia-erkidegoak hori kentzearren konpentsau egin zirala, eta 2009ko finantzaketa-sistema autonomikoagaz konpentsazino hori baliabide orokorretan sartu zala. Beraz, zergea berreskuratu ondoren, ez zan baliobakotu. Horrelan, esan behar da araubide erkideko autonomia-erkidegoek kontu-sail bikotxetik eta bide ez-baztertzaile bitatik jaso dabezala baliabideak, hau da, “Espainia hausita, eta ni traza honegaz”. Besterik ez. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Álvarez Castrejón. La representante del grupo Euskal Herria Bildu, señora Urkaregi Etxepare, tiene usted la palabra.

La Sra. **URKAREGI ETXEPARE** andreak: Muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días de nuevo.

EH Bildu ha dado un sí crítico al Proyecto de Norma Foral que recoge las modificaciones introducidas por la Comisión Mixta del Concierto Económico.

Sí, porque dentro de estas modificaciones la competencia para regular el Impuesto Temporal de Solidaridad de las Grandes Fortunas corresponde a las instituciones vascas. En concreto, estas Juntas Generales de Bizkaia, en virtud de dicho acuerdo, tienen competencia para regular este Impuesto.

Y este paso nos parece importante. ¿Por qué?

La primera Ley del Concierto Económico fue aprobada en 1981. En ese momento se fijaron los tributos de competencia de la CAPV: el Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas, el Impuesto sobre el Patrimonio, el Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones, el Impuesto sobre Sociedades (aunque con ciertas limitaciones) y el Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados (con algunas excepciones).

Quedaban sometidos a las normas del Estado el Impuesto sobre el Valor Añadido, el Impuesto sobre las Primas de Seguros o los Impuestos Especiales.

Han pasado 42 años y en este tiempo se han aprobado nuevos impuestos. Pero todos ellos han quedado sometidos a las normas aprobadas por el Estado.

Y en esta ocasión, tenemos la competencia de un nuevo impuesto cuyo objetivo es precisamente aumentar los tipos impositivos a quienes son muy ricos.

Joan dan abenduaren 27an Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoak hartutako Erabagiak onartzen dau Fortuna Handientzako Aldi Baterako Alkartasun-zergea arautzea Batzar Nagusi honeen eskumena dala. Eta eskumen hori garrantzitsua dala uste dogu. Ondare handienak dabezan personei ezarritako zergea da, eta daben aberastasunari jagokon proportzinoan ordaintzeko eskatu behar deutsegu. Horregaitik bozkatu dogu baietz.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Y va a haber un debate, porque nuestras posiciones son divergentes en lo que a este impuesto respecta; desde el PNV y PSE han afirmado que regularán el impuesto, pero EH Bildu quiere ir más allá de lo que se ha aprobado en el Estado.

Así que vamos a tener un debate, un debate imprescindible. Y el Acuerdo de la Comisión Mixta del Concierto Económico obliga al PNV y PSE, que sustentan al gobierno foral, a presentar y debatir su propuesta en estas Juntas Generales. Veremos entonces si hay diferencias entre las posiciones del PNV y del PSE.

Y decimos que se trata de un "sí" crítico, porque EH Bildu sigue reivindicando la plena soberanía fiscal. En este sentido, consideramos insuficiente el acuerdo alcanzado en la Comisión Mixta del Concierto Económico.

EH Bilduk subiranotasun osoa aldarrikatzen dau zerga itundu guztiak arautzeko; hori da gure helburua eta Ekonomia Itunaren Legean egiten diran aldaketek zentzun horretan joan behar dabe, gure subiranotasun fiskala zabaltzen bideratuta joan behar dira.

En esta ocasión, la normativa de un impuesto ha quedado en manos de las instituciones vascas, pero los otros dos nuevos impuestos, el Impuesto especial sobre envases plásticos no reutilizables y el Impuesto sobre la recogida de residuos en vertederos, la incineración y la coincineración de residuos, han quedado sometidos a las normas establecidas por el Estado.

El Concierto Económico nos da capacidad para gestionar nuestros recursos, pero no en todos los ámbitos; nos da unas competencias, pero otras se las reserva el Estado, y es el Estado quien decide cuáles sí, y cuáles no.

Como hemos dicho muchas veces, el Concierto Económico es bilateral, sí, pero no paritario.

EH Bilduk Estaduagaz bardinen arteko hartu-emona aldarrikatzen dau, zuzen-zuzena, eta hori, gaur egun ez dau Ekonomia Itunak bermatzen.

Nos preocupa que la soberanía fiscal no responda a los retos sociales que tenemos en la actualidad. Por ejemplo, ¿tendremos que adoptar medidas fiscales para favorecer la transición ecológica y de nuevo los tendremos que dejar en manos del Estado? EH Bildu no apoyará esta postura.

El Concierto Económico debe ser un instrumento para ampliar nuestra soberanía fiscal.

Por tanto, un "sí" crítico, porque tenemos competencia para regular el Impuesto sobre las Grandes Fortunas, y para seguir trabajando por la plena soberanía fiscal. Esa es la postura de EH Bildu.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Urkaregi Etxepare. Y la representante del grupo Nacionalistas Vascos, señora Pieló Muguruza, tiene usted la palabra.

La Sra. **PIELÓ MUGURUZA** andreak: Muchas gracias, señora Presidenta, y buenos días a todos/as.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Foru Aldundi honek Ganbera honetara ekarri deuskuz onartu daitezan Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoak 2022ko zemendiaren 17an egindako Lehenengo Akordioa Berresteko Foru Arauaren proiektua eta Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoaren 2022ko abenduaren 27ko lehenengo akordioa.

Bi batzorde horreetan, Ekonomia Itunaren artikuluak aldatzea edo gehitzea berbatu da, eta Batzar Nagusiek zerga barriak arautzen dabezan foru-arauak onartu behar dabez. Alde Batetik, Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoaren 2022ko zemendiaren 17ko Lehenengo Akordioan aldaketa batzuk egin dira.

Lehenengoa, Berotegi-efektuko gas fluordunen gaineko zergearen lotuneak eguneratzea, zuzenean kargauta fabrikazinoa, inportazinoa eta EB barruko erosketea, edo fluordun gas horreen eukite irregularra.

Bigarrenik, 2 zerga barri ituntzea, esaterako, Plastikozko ontzi ez-berrerabilgarrien gaineko zerga berezia eta Hondakinak zabortegietan ixtearen, errausketearen eta hondakinen baterako errausketearen gaineko zergea. Bata eta bestea Estaduan ezarritako arau substantibo eta formal berberen mende dagozan tribututzat hartuko dira.

Eta, hirugarrenik, Euskal Autonomia Erkidegoko diru-bilketarako ahalmenaren indizea eta kontsumo-indizea doitzeko mekanismo bat sartu da, Plastikozko ontzi ez-berrerabilgarrien gaineko zerga bereziaren eta Berotegi-efektuko Gas Fluordunen gaineko zergearen diru-sarreren egozpena hobetzeko.

Bestalde, Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoaren 2022ko abenduaren 27ko lehenengo erabagiari jarraituta, Ekonomia Itunaren bosgarren xedapen gehigarria aldatzea xedatu da Fortuna handien aldi baterako alkartasun-zerga barria ituntzeko, eta Ondarearen gaineko zergearen zerga osogarri lez eratu da. Zerga hori autonomia-araudikoa da Bizkaian, eta aitatutako aldi baterako zergak indarrean dirauen ekitaldi guztietarako eskatuko da.

Gure taldeak uste dau zerga horreek zerga-sistema justoago eta bidezkoago baten aurrera egiteko aukerea emongo deuskuela, eta, era berean, Bizkaiko biztanleentzat onuragarria izango dala, gehituko diran zerga barrien bilketa horregaz zerbitzu publiko hobeak eskaini ahal izango diralako.

Horregaitik guztiagaitik, eta segurtasun juridikoa bermatze aldera, gure Taldeak, Euzko Abertzaleak taldeak, Foru Arau Proiektu honen aldeko botoa emon dau.

Nada más. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Pieló Muguruza. Y el tercer punto del Orden del Día.

El Sr. **SECRETARIO / IDAZKARI** jaunak:

3.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre: **Iniciativa Originaria:** Cuenta General	3.- Honako idatzi honi buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea: **Jatorrizko ekimena:** Kontu Orokorra

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

(R.E.11/E/2021/0002134)
Autor: Diputación Foral de Bizkaia
Asunto: Proyecto de Norma Foral de aprobación de la Cuenta General del Territorio Histórico de Bizkaia para el año 2020.
Documento Principal: (R.E.11/E/2021/0002134),Ver,(R.E.11/E/2022/0000158),(R.E.11/E/2022/0002191)
Boletines: Admisión a trámite (4A), Admisión a trámite (4B), Admisión a trámite (4C)
Expediente: (11/B/08/0002573)

(11/E/2021/0002134SE)
Egilea: Bizkaiko Foru Aldundia
Gaia: Bizkaiko Lurralde Historikoko 2020ko Kontu Orokorraren onespenari buruzko Foru Arauaren Proiektua
Dokumentu nagusia: (11/E/2021/0002134SE),Ikusi,(11/E/2022/0000158SE),(11/E/2022/0002191SE)
Aldizkariak: Izapidetzeko onartzea (4A), Izapidetzeko onartzea (4B), Izapidetzeko onartzea (4C)
Espedientea: (11/B/08/0002573)

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: También en este caso, el representante de la Diputación, señor Iruarrizaga Artaraz, tiene usted la palabra para presentar el proyecto.

El Sr. **IRUARRIZAGA ARTARAZ** jaunak: Buenos días de nuevo.

Batzar Nagusietako Ogasun Batzordean 20. urteko Kontu Orokor hau zer dan luze eta zabal eztabaidatu dogun arren, eztabaidatu dan arren, testu hau aurkezteko (Bizkaiko Foru Aldundiko 20ko ekitaldiko Kontu Orokorra onartuko dauen Arau Proiektua) gustauko litxakit labur-labur adierazotea txikikeria ez dan kontu bat. 2020an jazo zan, eta COVIDak sortu eban pandemiagaz guztioi jazo jakun, eta, beraz, gertaera horreek “eragin handia” sortu eben Foru Aldundian 20. ekitaldian egin ziran jarduera guztietan. Izan be, guztiok behartu ginduezan berregokitzen, moduletan, modu desbardinean egiten bai Aldundiko ohiko jarduna, bai personena be.

Eta 2020ko ekitaldi horrek urte horretan eragindako zenbatekoei heltzeko labur-labur, diru-sarrera arruntak 7.559 milioi eurokoak izan ziran, eta gastu arruntak, ostera, 7.281 milioi eurokoak. Horrek aurrezki arrunta sortu eban, 278 milioiko inbersino publikoko ahalmena, 170 milioiko inbersino garbian eta 107 milioiko finantzaketa-ahalmenean islatzen dana. Zifra horreei aktibo eta pasibo finantzarioen aldakuntzea gehitzen badeutsegu, 317 milioiko aurrekontu-superabita sortuko da ekitaldi horretan, eta horreei ekitaldi itxietako aldaketak, eskubideak eta betebeharrak gehitu behar jakez, bai eta zerga itunduetatik eta Udalkutxatik eratorritako doikuntzak be. Horren ondorioz, 2020an 80 milioi euro inguruko aurrekontu-superabita izan zan.

Gastua, gastuaren zifra handiak. 7.672 milioi euro horreetatik, % 79 konpromiso instituzionalak deitzen doguzanak dira, eta % 21 Aldundiaren berezko aurrekontua da.

Erakundeen konpromisoei jagokenez, aitatzekoak dira Euskal Autonomia Erkidegoaren karga orokorrei eusteko ekarpenak (4.707 milioi), udalen finantzaketa (837 milioi) eta Estaduari egindako kupoa (523 milioi).

Aldundiak bere eskumenak gauzatzeko daukan aurrekontuari jagokonez, 2.458 milioikoa izan zan. Hortik % 38 Gizarte Ekintza Sailera bideratu zan; Azpiegitura eta Lurralde Garapen Sailera % 14, eta Garraio eta Mobikortasun Sailera % 10. Eta gainerako sailetan, gastu-zenbateko txikiagoagaz, Enpleoa eta Gizarteratzea % 4; Euskara eta Kultura, % 3,9.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Eta gero, gainerako sailek, ba, % 5 eta % 9 arteko aurrekontua daukie. Ez naz sartuko doikuntza-lerro handietako lerro bakotxaren zehetasunetan.

Eta, bukatzeko, bi gai esan gura neukez: bata, 2020. urteko zorpetzea handitu egin zala 2019. urtekoaren aldean, eta 1.465,25 milioi eurokoa izatera pasau zan 2020ko abenduaren 31n; eta, azkenik, Kontuen Epaitegiaren txostenaren maminari buruzko iruzkin bat egitea be gustauko litxakit, txosten horretan gai nagusi lez nabarmenduko neukena. Kontuen Epaitegiak kontu horreei buruz emoten dauen eretxia da, eta eretxi hori auditoretza-terminoetan "eretxi garbia" deitzen da. Izan be, txostenaren ondorioa da Aldundiaren Kontu Orokor horreek adierazo dagiezala jarduera ekonomikoaren inguruko alderdi esanguratsu guztiak, euren ondarearen eta eragiketen emoieren finantza-egoerearen benetako irudia, eta diru-fluxuena. Hori guztia, onartutako arau-esparruagaz, printzipioakaz eta kontabilidade-erispideakaz bat etorrita. Kontuen Epaitegian agirian jarritako akatsak, Kontuen Epaitegiaren ordezkariak berak batzordean esan eban moduan, formalagoak dira eta gertakariak baino puntualak dira gehiago. Esan daigun Aldundiaren jardueran jazoten dirala.

Aldundiak lanean jarraituko dau Kontuen Epaitegiak aurkeztu dauen txosten horren emaitzak hobetzeko, eta eskura daukaguzan baliabide guztiak jarriko ditugu horretarako.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Iruarrizaga Artaraz. A continuación, pasaremos al turno de réplica. Para ello, la representante del Grupo Mixto-Partido Popular Bizkaia, señora Martínez Fernández, tiene usted la palabra.

La Sra. **MARTÍNEZ FERNÁNDEZ** andreak: Eskerrik asko, Mahaiburu andrea.

Tira, beste behin be aukerea izan dogu 20. urteko ekitaldiko kontuaren betete-mailea ikusteko. Egia da benetan be urte gatxa izan zana, danok egongo gara ados horregaz. Egia da Herri Kontuen Euskal Epaitegiak detektau dauzan ez-beteteen kopurua 4tik 7ra igon zana, eta egia da horreetako batzuk konfinamentuaren hilebeteetan batez be bizi izan zan egoera bereziari buruzkoak zirana.

Ez dodaz esan gura barriro batzordean izan doguzan eztabaidak, baina jasota itxi gura dogu Herri Kontuen Euskal Epaitegiak espediente batzuk ikusi dauzala; ez asko, gure ustez. Fiskalizazino-mailea handiagoa izan beharko litzatekela uste dogu, gorabehera batzuk dagozala, eta, nire ustez, Foru Gobernuak Aldundiaren barruko kontrolak hobetzeko lan egin beharko leuke. Izan be, Iruarrizaga jauna, ez-betete horreei puntualak deitzen deutsezue, baina Herri Kontuen Euskal Epaitegiak hainbat urtetan behin eta barriro egin dauzan ohartarazpenak dira, eta, beraz, gure ustez, tira, ba konponbideren bat jarri beharko litzateke horretan. Gure eretxian, autokonplazentziak, gai honetan be, ez dau onik ekarriko.

Egoera finantzarioari jagokonez, foru-diputaduak zeozer adierazo dau. Egia da 2019an zorpetzea 94 milioi eurotan jatsi zana, eta 20an 298,6ra gora egin ebana. Badakizue azken baten Kontuak egiten dauen gauza bakarra dana daukagun ondare-egoerea islatzea. Guk ez genduzan aurrekontuak babestu, baina ez dogu ahazten zein dan Kontu Orokor honen zeregina. Eta barriro dinot, uste dot ez dauela autokonplazentziak tartean egon behar; uste dot Herri Kontuen Euskal Epaitegiak detektetan dauzan ez-betete batzuk errepetidu egiten dirala urteen joan-etorrian, eta ez 2020an bizi genduan egoera bereziaren ondorioz. Uste dogu kontrol eta barruko kontrol barriak sartu behar dirala Foru

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Aldundiaren barruan, eta Talde Popularraren jarrerea abstentzinoa izango da. Mila esker.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Martínez Fernández. El representante del grupo Elkarrekin Bizkaia, señor Benito Ziluaga, tiene usted la palabra.

El Sr. **BENITO ZILUAGA** jaunak: Sí, buenos días a todos/as. Eskerrik asko, Mahaiburu andrea.

Tira, urtero lez, aurreko ekitaldietako kontu orokorrari buruz eztabaidatzen eta bozkatzen ari gara, kasu honetan 2020ko ekitaldiari buruz. Aztertu eizuez eztabaida horreek, eta batzordean izan ohi doguzan agerraldietan be, ba, tira, Foru Gobernuak, zeozelan, eten barik zoriontzen dau bere burua kontu orokor bategaitik, eta fiskalizazino-txosten batek akats gitxi ikusten dauz bere balorazino subjektiboan, baina, kasu honetan, beste kontu orokor bat ikusten dogu, betiko akats berberak daukazana. Batzuek formea aldatzen dabe, (eragiten deutseen soziedadeak, zenbatekoak...), eta badagoz beste batzuk, kontratazino publikoko irregulartasunak, esaterako, eta badira errepetiduten diran beste akats edo salbuespen batzuk, edo denporearen joan-etorrian geldi jarraitzen dabenak.

Horixe da Tutoretza Erakundearen forma juridikoa dala eta desadostasunaren kasua. Nire ustez, gaur egun inoiz baino zentzun handiagoa dauka eztabaida honetan aitatzeak, erakunde horren estatutuak aldatzeko arau-proiektua onartu barri dogulako, eta foru-arauaren proiektu horretan enpresa-erakunde publikoaren izaera juridikoari eutsi egiten jako, orain Gaikuntza dana. Hau da, Herri Kontuen Euskal Epaitegiaren eretxiak sano gitxi hartzen dira kontuan.

Eta hori daborduko batzordean aitatu genduan kontu bat da. Euskal Administrazino Publikoen organo fiskalizatzaile gorenaren eretxiei begirune handiagoa adierazoteaz gain, kontsiderazino hobea be erakutsi beharko litxakio; izan be, jakina, erispide desbardinak dirala pentseteak eta azkenean egoera berean jarraitzeak Herri Kontuen Euskal Epaitegiaren gomendioei ez jakela jarraitzen esan gura dau.

Bestalde, eztabaida horreetan ohikoa da Herri Kontuen Euskal Epaitegiaren txostenek salbuespenakaz behar egiten dabelako be norbere burua zoriontzea. Hau da, dana ondo dago, salbuespenak salbuespen. Jakina, hemen gure taldean egiten dogun galderea zera da: Miguelen kasua lako kasu handiak salbuespenak al dira? Alonsotegiko ustelkeria salbuespena al da? Bada, harenbaten esango deustazue exagerau egiten dodala, baina gaur hemen berba egiten ari garana baino hurbilago dagoan adibide bat jarriko deutsuet.

Aholkularitza-enpresen kartela salbuespena al zan? Izan be, Herri Kontuen Euskal Epaitegiak adierazo eban moduan, kontratazino-prozesuetako akatsakaitik gertatu zan aholkularitza-enpresa horreen kartel hori. Hain zuzen be, eskaintzea modu anormalean bajuegiak identifiketako parametrorik eza. Errazoi horreek dirala eta, Bizkaian aholkularitza-enpresen kartel bat egon zan luzaroan beharren, eta Merkaduen Batzorde Nazionalak bereizi egin behar izan eban ikerketea.

Ze beste akats detektau ditu Epaitegi horrek kontratazino publikoko prozesuetan? Organo eskudunak emon bako kontratuak, publizidade- eta lehia-printzipioak errespetau bako kontratuak, amaitutako beste kontratu batzuk gauzatzen jarraitu da, nahi-ta ezin izan luzatu, etab. Horrek, jakina, salbuespenen aurrean gagozan edo Administrazino Publikoa modu opakoan eta behin eta barriro zuzentzeko salbuespenezko modu baten

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

aurrean gagozan galdetzera garoaz. Izan be, kopuruetara jasten bagara, Bizkaiko Foru Aldundiak gainbegiratu dauzan 44 kontratazino-espedientetatik 17k akatsak daukiez, hau da, % 38k. Eta enpresa-sektore publikora bagoaz, Batzar Nagusi horreen kontroletik kanpo dagoan sektore horretara, 51 espedientetatik 28k akatsak daukiez, % 54k. Bizkaiko enpresa-sektore publikoko kontratazino-espedienteen erdiek baino gehiagok gabeziak daukiez. Ez dot uste zifra horreek erakusten dabenik izapide bat baino ez dala eta bertan ez dagoala ezer hobetzeko ezta eragozpenik jarteko be. Halanda ze, bai, De Miguelen herrialdean, Hiriko kasuarenean, Balentziagarenean, Épsilon, eskola-jantokietako iruzurrarenean, LEP dopatuenean, billete-sortak ikusten ebazan Ahaldun Nagusiaren kasuan...

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Señor Benito Ziluaga. No sé qué relación tiene ahora lo que está usted diciendo con el punto que estamos tratando. Por favor, cíñase al punto. Estamos tratando la Cuenta General del 2020 de la Diputación Foral de Bizkaia. Estamos con ese tema.

El Sr. **BENITO ZILUAGA** jaunak: Herrialde haretan, non ahaldun nagusi batek billete-sortak ikusten ebazan, eta gero ez zan ezertaz gogoratzen. Bai, 300 milioi hutsune kontratazino publikoan gauza larria da, eta hori da daukan zerikusia, Mahaiburu andrea. Halanda ze, urtez urte errepetiduten ari dan egoera horren aurkako salbuespenezko neurri estrukturalik ez dagoan ezkero, eta hori da aditzera emon zana batzordean, hau da, ez dala inongo neurririk hartuko horrelango arazoak konpontzeko, ba gure taldeak ez dau Kontu Orokor horren aldeko botorik emongo. Mila esker.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Benito Ziluaga. El representante del grupo Socialistas Vascos, señor Ortiz Zaballa, tiene usted la palabra.

El Sr. **ORTIZ ZABALLA** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días a todos/as.

Hain zuzen be, 2020. urteko Kontu Orokorra onartu dogu; urte gogorra, benetan be. Hasteko, komenidu da argitzea Kontu Orokorrak bi zati daukazala: alde batetik, datu ekonomikoak, eta, bestetik, Kontuen Epaitegiaren txostena, kontuak fiskalizau eta bere gogoetak egiten dauzana. Hortik aurrera, lehenengo eta behin, diputadu jaunaren azalpenak eskertu behar doguz, Bizkaiko Foru Aldundiaren eta Aldundia osotzen daben gainerako soziedade publikoen zenbaki handien barri emon deuskulako zehatz-mehatz, eta, beraz, ez naz horretan luzatuko. Datu makroekonomikoen moltso bat dira, eta Aldundiaren eta Aldundia osotzen daben gainerako soziedadeen jarduera ekonomikoaren osasun-egoera adierazoten dabe, eta, kasu horretan, osasun-egoerea ona da, 80 milioi euroko superabit doituagaz, eta, horregaitik, Kontuen Epaitegiaren txostenean jarriko dogu arretea.

Halanda ze, bigarrenik, eskerrak emon gura deutsadaz Quintanilla Kontuen Epaitegiko lehendakariorde jaunari batzordean agertzeagaitik, azalpen zabalak emon deuskuzalako funtsezko 3 alderdiren inguruan:

-Legaltasuna. Eta esan deusku zentzunez bete dabela 2020ko urtean jarduera ekonomiko-finantzarioa arautzen dauen lege-araudia.

-Kontabilidadea. Bizkaiko Lurralde Historikoa osotzen daben

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

erakundeen kontuak ezarritako arau-esparruaren arabera aurkeztu dira.

-Eta, hirugarrenik, finantza-azterketeari jagokonez, erakusten da Aldundiaren finantza-egoerea zuzena dala.

Halanda be, gogoratu behar da ez gagozala soziedade anonimo baten Kontu Orokorraren aurrean, ezpada Bizkaikoaren aurrean. Hemen helburua ez da saldo positibo bat ateratea dibidenduak banatzeko, ezpada baliabideak optimizetea personen bizitzea hobetzeko. Eta horretan gagoz Euskal Sozialistok. Ikuspuntu hori funtsezkoa dala uste dogu. Euskal Sozialistok bat gatoz Bizkaiko Foru Aldundiaren eta partaidetzea daben enpresa guztien kontuen fiskalizazinoagaz. Gardentasuna, zorionez, normalizau egin da, eta herritarrek jakin behar dabe Aldundiak behar dan moduan gastetan dauela.

2020ko Kontu Orokorrari jagokonez, guretzat garrantzitsuena Quintanilla jaunak batzordean adierazotakoa da, eta berbaz berba aitatuko dot:

"Kontuek eretxi garbia daukie. Epaitegi honen eretxian, Bizkaiko Lurralde Historikoa osotzen daben erakundeen kontuek alderdi esanguratsu guztietan adierazoten dabe 2020ko aurrekontu-ekitaldiko jarduera ekonomikoa, ondarearen irudia eta finantza-egoerea abenduaren 31n, bai eta data horretan amaitutako urteko ekitaldiari jagokozan eragiketen eta diru-fluxuen emaitzak be, apliketakoa dan finantza-informazinoko arau-esparruagaz eta, batez be, bertan jasotako kontabilidade-printzipio eta -erispideakaz bat etorrita". Euskal Sozialistentzat honakoa funtsezkoa da: legezkotasuna eta arau-esparrua betetea.

Txosten horretan nabarmendu beharreko beste gauza garrantzitsu bat da aztertzen diran ehunka dokumentuen moltsoaren salbuespenak baino ez dirala agertzen, eta, bide batez, horreetako salbuespen batzuk hurrengo ekitaldietan zuzendu dira. Lehen esan dodan moduan, kontuan izan behar dogu 2020. urteko Kontu Orokorrari buruz ari garala; izan be, urte horretan hasi zan pandemia, eta bertan erabagi azkarrak hartu behar izan ziran, ezarritako prozedurak egin barik itxita. Zuzendu ez diran salbuespen horreei jagokenez, hurrengo ekitaldietan kontuan hartzea eta zuzentzea espero dogu.

Eta barruko kontroleko sistemei eta kudeaketa-prozedureari buruzko kontsiderazinoei jagokenez, Kontuen Epaitegiaren arabera, eta berbaz berba aitatuko dot "ez dabe eragin nabarmenik jarduera ekonomiko-finantzarioa betetean, kudeaketea hobetzeko iradokizunak baino ez dira".

Halanda ze, amaitzeko, kontu publikoen fiskalizazinoaren alde gagozala esatea baino ez, bide horretan jarraitu behar dogula, eta Euskal Sozialistok 2020ko Kontu Orokorren inguruko aldeko eretxia daukagula, eta, horregaitik, horren aldeko botoa emongo dogula.

Nada más. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHEND**AKARI andreak: Muchas gracias a usted, señor Ortiz Zaballa. La representante del grupo Euskal Herria Bildu, señora Urkaregi Etxepare, tiene usted la palabra.

La Sra. **URKAREGI ETXEPARE** andreak: Sí, muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días de nuevo a todos/as.

Debatimos sobre la Cuenta General de 2020. Un año 2020 especial,

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

un año que ha estado en boca de todos y todas. El año del inicio de la pandemia de Covid-19.

Creo que todos/as recordamos lo que ocurrió en 2020, cómo afectó a la vida de todos/as, cuántas personas fallecieron, qué ocurrió en las residencias forales de mayores, cómo afectó al funcionamiento de las instituciones, al funcionamiento de la Diputación y al funcionamiento de estas Juntas Generales.

He de decir que he examinado con interés la Cuenta General 2020, precisamente porque fue especial, tuvo efectos muy negativos sobre la población vizcaína, se tomaron diferentes medidas y quería analizar su impacto,

Y para mi sorpresa no he visto nada de ello reflejado en la Cuenta General 2020.

Las diferentes menciones a la Covid-19 aparecen especialmente en las Memorias del Departamento de Euskera, Cultura y Deporte, del Departamento de Hacienda y Finanzas y del Departamento de Promoción Económica.

El Departamento de Administración Pública y Relaciones Institucionales hace referencia en el apartado de Personal al teletrabajo y a las medidas de adaptación al mismo.

¿Y Acción Social? ¿La Covid-19 no le afectó? Todos y todas sabemos que sí, pero la mención que aparece es: “Se han abordado desarrollos informáticos de apoyo a iniciativas departamentales orientadas a contrarrestar los efectos de la pandemia (Bizkaia ADI, Bizkaia GARA, apoyo a las personas en situación de vulnerabilidad, bolsa de profesionales para residencias, control de residencias, etc.)”.

Y en la Memoria del Programa de Mayores se menciona que:

“... a partir de finales de marzo se habilitaron tres centros como unidades residenciales sociosanitarias especializadas (Birjinetxe, Unbe, Itxasoko Etxea).

Si miramos las inspecciones, “406 expedientes de inspecciones de oficio y 2 expedientes por denuncias, y 100 por orden superior”.

En 2019 los expedientes de inspecciones de oficio fueron 449 y los derivados de denuncias, 8. Esto es, más que en 2020.

En 2020 aparecen las 100 inspecciones realizadas por orden superior. Estoy convencida de que se supone que por la Covid-19, pero no se menciona el porqué.

En la memoria del IFAS no figura nada sobre los efectos y medidas adoptadas por la pandemia de Covid-19. Se creó un grupo especial en el seno del IFAS para el seguimiento de las medidas a adoptar residencia por residencia. Pero en la memoria no hay ninguna referencia. En realidad, la memoria de 2019 es la misma, con los datos modificados. Como si la pandemia de la Covid-19 no hubiera existido en 2020.

Y en la Memoria del Departamento de Transportes y Movilidad Sostenible aparece “Inversiones 0”, y la explicación es: “se ha realizado un ajuste presupuestario debido a la Covid-19”. Esta es la única mención, el resto como en 2019, con los datos modificados. ¿No se tomaron medidas en el servicio de transporte debido a la Covid-19? ¿El servicio de transporte funcionó con normalidad en 2020?

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

O en la Memoria del Departamento de Sostenibilidad y Medio Natural, ninguna referencia a la Covid-19. ¿Acaso en las políticas de cara al sector primario no se tomó ninguna medida para hacer frente a los daños causados por la Covid-19? En la memoria no aparece nada.

En la Memoria del Presupuesto de Ingresos se menciona que en 2020 se recaudaron 500 millones menos (-6,2%). ¿Por qué? Ni una mención.

Se aportan los datos de todos los impuestos, pero como si fuera un año normal. Un año parece que los ingresos van en aumento, otros en descenso, pero no se mencionan sus causas.

Y lo mismo en la Memoria del Presupuesto de Gastos. Baja el importe de los Compromisos Institucionales porque ha habido menos ingresos. Las Transferencias Corrientes disminuyen un 8%, pero la transferencia al IFAS aumenta en 7 millones. Claro, para hacer frente a las consecuencias de la Covid-19. Pero ninguna mención.

En definitiva, apenas se menciona en la Cuenta General de 2020 lo que ocurrió en 2020. Parece que la Covid-19 no hubiera existido. De manera que no se analiza cómo ha respondido la Diputación a los efectos adversos generados por la pandemia de la Covid-19. No hay ninguna valoración.

El señor Iruarrizaga afirma que en la Cuenta General se refleja la contabilidad, pero EH Bildu considera que tanto los Presupuestos como las Cuentas Generales son más que únicamente números. Los Presupuestos establecen las políticas públicas que se llevarán a cabo durante ese año y su financiación. Y en la Cuenta General se refleja cómo se han desarrollado estas políticas públicas, hasta qué punto se han cumplido las medidas presupuestarias, etc.

Y en 2020 es evidente que hubo una gran diferencia entre lo presupuestado y lo desarrollado a lo largo de 2020. Y también sabemos la razón: había que tomar medidas para hacer frente a la pandemia de la Covid-19. ¿Fueron adecuadas estas medidas? ¿Había que haber tomado más medidas? Esa valoración debería haber figurado en las Memorias de los Departamentos y Programas de la Cuenta General, y resulta que en la mayoría de los casos no figura.

Y en la lectura del Informe de Evaluación Previa de Impacto en Función del Género me ha ocurrido algo similar.

Es la segunda vez que se incluye en la Cuenta General el Informe de Evaluación Previa de Impacto de Género (aunque nadie lo mencione).

En los presupuestos de 2020 se incluyeron 8 nuevos programas en el proceso de incorporación del impacto de género. En total, 19 programas sobre 84 programas, lo que supone un 22,6%.

Y aparece el grupo en el que se encuadran estos 8 programas, si ha habido cambios y si asumen compromisos relacionados con la igualdad.

Hasta aquí correcto. Pero cuando se concretan los resultados, aparecen los resultados de los programas que ya estaban incluidos en 2019, pero sobre esos 8 programas recién incorporados, no aparece ningún resultado. Por ejemplo, era un compromiso incluir en los Contratos y Subvenciones una cláusula de igualdad y un uso no sexista del lenguaje. ¿En cuántos contratos se han incluido cláusulas de igualdad? No

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

aparece.

Tampoco en el Departamento de Hacienda y Finanzas o en el de Promoción Económica, ¿en cuántos informes y estudios se han desglosado los datos por género?

Está bien que aparezcan los compromisos, pero estos están recogidos en los presupuestos; en la Cuenta General debe figurar el grado de cumplimiento de esos compromisos, y no hay nada de eso. ¿No se ha hecho nada? No lo sabemos. El Informe Preliminar de Impacto de Género no nos proporciona esta información y es imprescindible conocer hasta qué punto se han cumplido los compromisos.

Por lo tanto, también tenemos margen de mejora en el Informe Preliminar de Impacto de Género.

Y, por último, me referiré al Informe de Fiscalización elaborado por el Tribunal Vasco de Cuentas Públicas.

Ya he dicho antes que en la Cuenta General apenas se menciona la Covid-19. Pero en las Alegaciones del Informe de Fiscalización, la excusa para justificar los incumplimientos de ley es la Covid-19. Para eso sí que sirve la Covid-19.

En la Cuenta General de 2020 figuran 7 incumplimientos de legalidad, de los cuales 3 corresponden a la Diputación Foral de Bizkaia, casi la mitad. Y por otro, algunos incumplimientos de legalidad se repiten año a año.

El primer incumplimiento de ley de la DFB se refiere al contrato de servicios de plazas sociosanitarias. El incumplimiento consiste en que el contrato se materializa sin que el órgano de contratación competente haya dictado orden de inicio. Eran tiempos de Covid-19 y se hizo por el procedimiento de urgencia, lo que justifica este proceder del Departamento de Acción Social. Pero el problema no es ese. Lo cierto es que el servicio comenzó a prestarse desde el 1 de abril y la orden de contratación se firmó el 3 de julio.

Este incumplimiento indica que la administración no ha funcionado bien, no sabemos si hubo falta de coordinación entre los dos departamentos, o existió algún otro problema, pero el órgano de contratación competente tenía que haber dado la autorización de forma inmediata y de abril a julio hay 3 meses, demasiado tiempo, a nuestro entender.

Los otros dos también tienen como justificación la Covid-19, lo cual nos parece incomprensible.

Y luego están los incumplimientos de legalidad por parte de varias Entidades del Sector Público y algunas de ellas se repiten en los últimos años. Por ejemplo,

-Que algunos contratos se hicieron incumpliendo los principios de publicidad y concurrencia.

-Que han seguido ejecutando contratos de servicios ya vencidos y no prorrogables.

Sabemos que el Tribunal Vasco de Cuentas Públicas señala que, “al margen de los incumplimientos recogidos en los párrafos 1 a 7, las entidades que integran

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

el Territorio Histórico de Bizkaia durante el ejercicio 2020 han cumplido correctamente con la normativa legal que regula la actividad económico-financiera".

Pero, a juicio de EH Bildu, habría que tomar medidas para que no se repitan esos 7 incumplimientos de legalidad, y lo que vemos es que más que solucionarse, se repiten.

EH Bildu:

- No estuvo de acuerdo con las prioridades que se fijaron en los presupuestos.

- No compartimos la forma en que la Cuenta General explica los ingresos percibidos y los gastos realizados. El de la Covid-19 fue un año especial y la Cuenta General 2020 no puede ser la misma que la de 2019.

- No estamos de acuerdo en que el Informe de Evaluación Preliminar de Impacto de Género no refleje el grado de cumplimiento de los compromisos adquiridos en 2020.

- Y lo que se destaca en el informe de fiscalización exige cambios, para cumplir la ley y mejorar la gestión.

Y por eso votaremos en contra de la Cuenta General de 2020.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Urkaregi Etxepare. Y el representante del grupo Nacionalistas Vascos, señor Bagan Urtiaga, tiene usted la palabra.

El Sr. **BAGAN URTIAGA** jaunak: Sí, señora Presidenta, Diputado General, buenos días a todos/as. Al igual que en ejercicios anteriores, debatiremos en el Pleno de hoy la Cuenta General del año 2020.

Iruarrizaga jaunak Kontu Orokor horretako datu ekonomikoak jakinarazo deuskuz eta ez dodaz barriro esango, baina Bizkaiko Foru Aldundiak mamin soziala daben gaietara bideratu dauzan baliabide ekonomikoak azpimarratu gura dodaz.

Gure taldeak Kontu Orokor honen alde bozkatuko dau, datu ekonomiko horreek eta Kontu Orokorra berez positiboak dirala uste dogulako, baita Herri Kontuen Euskal Epaitegiaren txostena kontuan hartuta be.

Txosten horretatik 3 alderdi nabarmendu gura dodaz:

-Lehenengo eta bat, Bizkaiko Lurralde Historikoko Kontu Orokorren Herri Kontuen Euskal Epaitegiaren eretxia erabat garbia da, eta barriro dinot, guztiz garbia. Zergaitik? Izan be, haren ustez, Herri Kontuen Euskal Epaitegiaren eretxiz, nabarmen adierazoten dabez 2020ko aurrekontu-ekitaldian garatu diran jarduera ekonomikoen alderdi guztiak, eta euren ondarearen eta abenduaren 31ko finantza-egoerearen benetako irudia eskaintzen eta islatzen dabe. Hori guztia finantza-informazinoaren arau-esparru aplikagarrian, eta kontabilidade-erispide eta -printzipioen arabera.

Halanda ze, Herri Kontuen Euskal Epaitegiak ez dau proponiduten

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

diruzaintzako gerakinari edo Bizkaiko Lurralde Historikoko berezko funtsei doikuntzarik egitea, ez dau inongo ziurbakotasunik ezarten, eta ez dau planteetan Bizkaiko Lurralde Historikoa osotzen daben erakundeen kontu orokorrak behar dan moduan interpretetako kontuan hartu beharreko ezer garrantzitsurik.

-Bigarrenik, Herri Kontuen Euskal Epaitegiak adierazo dau Bizkaiko Lurralde Historikoa osotzen daben erakundeek urtero hobetzen dabezala kontrol-metodoak, kontrol-metodoak hobetzen dabezala, eta Herri Kontuen Euskal Epaitegiak egiten dauzan gomendioak bere egin eta praktikan jarten dabezala. Hori da bere txostenean agertzen dana.

-Eta, hirugarrenik, azkenik, adierazoten dau Bizkaiko Foru Aldundiak zentzunez beteten dauela finantza-jardueреari eta jarduera ekonomikoari aplikau beharreko legeria. Egia da salbuespenak egon badagozana, baina, nire ustez, horreen garrantzia ulertzeko kontuan hartu behar da, eta Kontuen Epaitegiak halan dinoalako hartu behar da kontuan, Bizkaiko Foru Aldundiaren, GUFEren eta soziedade publikoen eta fundazinoen arteko hogei bat foru-erakunderen kontuen azterketea egin ondoren irudikatu dabela salbuespena. Eta, nire eretxian, prozedura-salbuespenak dira, prozedureari buruzkoak, puntualak, eta kontuan hartu behar da, era berean, kudeatzeko moduak ohikoa izan ez zan urte baten garatu zirala. Horrek ez dau esan gura oso kontuan hartzen ez diranik jarraibide zehatzak emoteko; eta gauza bera gomendioei jagokenez be.

Hemen egin dira..., salbuespen zehatzen gertakari zehatz batzuk aitatu dira hemen. Berbarako, nik dinodanean salbuespen horreetako bakotxari jagokon garrantzia emoteko, esaterako, Urkaregi andreak aitatu dauen Gizarte Ekintza Sailak bideratutako plaza unitarioen kontratu horren kasuan, nik aditzera emon gura dodana da testuingurua hartu behar dala kontuan; pandemia, Covid, larrialdi-egoerea, eta Sektore Publikoko Kontratuen Legean 120. artikuluan arautzen dan larrialdi-prozedura bat erabili dala. Egia da esaten dauena hasteko akordio batek egon behar dauena. Bizkaiko Foru Aldundiak, Gizarte Ekintza Sailak txosten bat dauka, horren beharra justifiketan dauena eta atzeraeraginezko ondorioak daukazan akordio bat hartzen dauena, baina Kontratuen Legeak aurreikusten dauen larrialdiko izapidetze baten esparruan, administrazino-espediente bat erabat alde batera ixteko aukerea emoten dau, baita kreditu erabilgarri bat be. Horregaitik uste dot hori dala salbuespenei emon behar jaken garrantzia. Era berean, gomendioei ez jakela jarraitu aitatu da, berbarako, Tutoretza Erakundearen izaerearen kasuan. Izan be, Urquieta andreak ederto azaldu dau zein dan errazoia; errazoi juridiko hutsak, eta azaldu dira.

Horregaitik guztiagaitik, uste dot 2020ko ekitaldiko Kontu Orokorraren egoerea positiboa dala, eta gure taldeak, logikoa dan lez, babestu egingo dau.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, Bagan Urtiaga. Y una vez finalizado el debate, debemos someter a votación la Norma Foral. Podemos votar.

El resultado es el siguiente. Ha habido 47 votos en total; han sido 32 votos a favor; han sido 13 votos en contra; 2 abstenciones. Por lo tanto, ha quedado aprobada la Norma Foral que regula la Cuenta General de 2020.

Y dicho esto, vayamos al punto cuarto.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

El Sr. **SECRETARIO / IDAZKARI** jaunak:

4.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:
Iniciativa Originaria: Moción derivada de Interpelación (R.E.11/E/2023/0000141)
Autor: Fernández Medrano, Héctor (EB)
Asunto: Un referéndum sobre la ampliación del museo Guggenheim en Urdaibai.
Documento Principal: (R.E.11/E/2023/0000141),(R.E.11/E/2023/0000152)
Boletines: Admisión a trámite y apertura del plazo de enmiendas (74A)
Expediente: (11/B/20/0004162)

4.- Honako idatzi honi buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:
Jatorrizko ekimena: Itaunetik eratorritako Mozinoa (11/E/2023/0000141SE)
Egilea: Fernández Medrano, Héctor (EB)
Gaia: Guggenheim Museoa Urdaibaira zabaltzearen inguruko erreferenduma
Dokumentu nagusia: (11/E/2023/0000141SE),(11/E/2023/0000152SE)
Aldizkariak: Izapidetzeko onartzea eta zuzenketa-eskeak aurkezteko epea zabaltzea (74A)
Espedientea: (11/B/20/0004162)

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Es el turno del juntero que ha presentado la iniciativa. Por lo tanto, señor Fernández Medrano, tiene usted la palabra.

El Sr. **FERNÁNDEZ MEDRANO** jaunak: Ez zaiteze joan, demokrazia izango dogu-eta berbabide.

Muchas gracias, señora Presidenta. Egun on guztioi.

Gaur Urdaibaiko Guggenheim zabaltzearen inguruan Busturialdeko eskualdeak daukan eretxia kontuan hartu daitela eskatzen gatoz hona,. Nire batzarkide-taldeak eta nik neuk be 1998. urte inguruan egin ahal genduanaren inguruan Ahaldun Nagusiak egindako gogoetetatik harago, Bilbon lehenengo museoa eregi zanean, uste dogu demokraziako hasierako ikasturtekoa dala Busturialdeari galdetzea Biosferearen Erreserban Guggenheim bat egitea gura ete dauen. Inposaketen politikearen garaitik urrun gagoz, eta eskualde honi erabagiteko eskubidea kentzea onartezina dala uste dogu. Nire taldeak edo nik Guggenheim Fundazinoari buruz uste dogunari buruzko susmoak egin leitekez, demagogia egin leiteke susmo horreekaz, baina herritarren borondateak Legebiltzarreko edozein apaingarritatik kanpo egon beharko leuke, Urdaibain Guggenheim zabaltzeko garrantzi handiko proiektu baten herriak daukan interesa.

Hiru errazoi daukaguz Guggenheim zabaltzea berresteko herri-kontsultea eskatu daiten. Eta zalantzak dira, bere garaian aitatu neban moduan, proiektuaren inplikazino ekologikoak, ondorio ekonomikoak edo inbersinoaren zenbatekoa, gaur egun behintzat, eta hirugarrenik, eta kitu, proiektu beraren legitimidadearen auzia.

Lehenengo eta bat, eragin ekologikoari buruzko zalantzak. Argi geratu da kolektibo ekologisten adierazpen ugariakaitik eta Aldundiak gai horren inguruan hartu dauen jarrera apatikoagaitik, hau bigarren mailako kontua dana. Guggenheim Fundazinoaren asmoen adierazpenak dino ekologiaren gaia kontuan hartzen dauela; nik esango neuke paisajearen gaia kontuan hartuko leukela, baina negozio-aukera baten

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

mendeko elementua izango da beti. Gaur egun urrats bakarrak dira, edo Aldundiak ekologiari buruz emon dauen urrats bakarra da, bere garaian aitatu neban moduan, Urdaibaiko eremu babestuenean itsas-lehorreko jabari publikoaren babes-zortasuna murrizteko eskatzea. Eraikuntza-proiektua izan aurretik, Museoaren proiektua izan aurretik, galdera ekologistearen erantzuna daukagu: ingurumena bigarren mailakoa da. Eta, esan dodan moduan, Urdaibaiko Biosferearen eremu babestuenaz, HBBEaz, KBEaz, Ramsar Hitzarmenaz eta abarrez ari gara. Kulturea kultura-industriagaz nahasten dogu hasieratik, edo, beharbada, sustapen ekonomikoagaz, horri buruzko beste eztabaida askotan esan dogun moduan.

Zalantza gehiago. Proiektuaren eragin ekonomikoari eta egokitasunari buruzko zalantzak. Argi dago Guggenheim handitzea ez dana ekologia kontua, ezta kultura kontua be, ez lehentasunez behintzat, ezta Foru Gobernuarentzat be. Kazetariei begira, diputaduak ziurtatu leikit milioika beharleku sortuko dirala, baina hori beste errezelo bat da. Nondik ateraten dira datuak? Eguneratuta dagoz? Orain dala 10 urte ateratako datuak dira? Ze prozedura erabili dau hori ondorioztetako? Eta garrantzitsuagoa, eskualdeak behar dauena al da hori? Ez kendu Busturialdeari eskualde lez behar dauenaren inguruan erabagiteko ahalmena. Izan be, itsu-itsuan joate hori diru nahikoa kostetan ari da, Foru Gobernuak Guggenheim Fundazinoagan daukan konfiantza ia esoterikoaren ondorioz. Beti berba egiten dot, nire agerraldi guzti-guztietan, Aldundiak Guggenheimi urtero ordaintzen deutsan hamarreneko kulturalaz, eta aurrekoan, itaunean, proiektu honetarako daborduko gorde ziran 40 milioiak izan nebazan berbabide.

Esku artean ezer izan orduko (Guggenheim Museoaren promesak baino ez), Bizkaiko diruaren kopuru garrantzitsu batzuk konprometiduten ari gara. Zein da emon jatan erantzuna zentzunezkoa dan zalantza horren aurrean? Ausardia behar dala esan jatan, ausardia behar zala lehenengo Guggenheimagaz, eta ausardia behar dala orain Urdaibaiko Guggenheimerako. Nik zera dinot: nire ustez zentzunbakokeria danari ausardia deitzeko, ausardia behar da. Nire batzarkide-taldeak antzeko zeozer planteau izan baleu, zentzunbakokeriatzat joko gindukiezan. Ausardia al da Urdaibaiko eskualdeak behar dauena? Nik ez deutsat galdera horri erantzungo, uste dot egokiena eurek erantzutea litzatekela. Itandu egiezue, galdetu Busturialdeari Urdaibain Guggenheim zabaltzea gura ete daben.

Azkenik, bukatzeko, gogora ekarriko dot gaur hona ekarri gaituan itaunaren muna, proiektuaren legitimidadearen gaia. Urdaibaiko Guggenheim handitzea, aitatu dogun moduan, ez egoan hauteskunde-programan, ez egoan legegintzaldi-planean. Eta horren inguruan emon eustien erantzuna da hain ondo doazanez, zerrendan ez egozan gauzak be egiten ari dirala. Baina, hara, hau ez doa ondo joateaz edo ez, hau zagozen lekuan jarri zaituen herri-agindua errespeteteaz doa. Logika horregaz justifikau leiteke Foru Gobernuari bururatzen jakon ia edozein gauza. Hauteskundeak irabazi doguz, zentral nuklear bat egingo dogu; hauteskundeak irabazi doguz, plan espazial bizkaitar bat egingo dogu, burutazinoak. Bizkaia burutazinoetarako al dago? EAJk urte askotan Guggenheim Fundazinoaren fantasiak buruan ibili izana ez da konpromiso horretarako oinarri nahikoa, ez da nahikoa milioi askoko inbersino zalantzagarrirako, nahi-ta Foru Gobernuaren borondatean egon.

Urdaibaiko Guggenheim zabaltzeari jagokonez, erretorikea alde batera itxi behar dogula uste dot, eta eragiten deutsen udalerriei galdetu. Aplikau beharreko legeria kontsultak arautzen dauzan Euskadiko Toki Erakundeena da. Elkarrekin Bizkaia batzarkide-taldearen izenean eskatzen dogu Bizkaiko Foru Aldundiak eskualdeko udalerrien eskutik kontsulta bat egin dagiala. Horregaitik, Urdaibaiko Guggenheim Museoa handitzeari buruz Busturialdeak daukan eretxia kontuan hartu daitela eskatzen dogu gaur hemen, beste behin be, eta bertaratutako guztien aldeko botoa eskatzen dogu.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Besterik ez.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Fernández Medrano. El representante del Grupo Mixto-Partido Popular Bizkaia, señor Andrade Aurrecoechea, tiene usted la palabra.

El Sr. **ANDRADE AURRECOECHEA** jaunak: Eskerrik asko, Mahaiburu andrea. Buenos días a todos/as.

Maketa handien Power Pointaren eta Foru Diputadu honen aurkezpen handien legealdian, ezin zan falta Urdaibaiko Guggenheim. Zelan faltauko zan legealdi honetan, nik beti dinodan lez, Power Point eta aurkezpenakaz goraino gagozan honetan. Urdaibai agertu da barriro, gaur goizean, gaur, hemen, berba egingo dogun beste proiektu batzuk barriro agertzen diran moduan. Ez da barria. Lehen Sukarrieta-Pedernalesera joaten nintzan, orain Gernikara joango naz, proiektu barri batzukaz, jarraibide barri batzukaz. Hasieran, Patxi Lópezen Alderdi Sozialisteak betoa jarri eutsan proiektu horri, Sukarrieta-Pedernales aitatzen ari ginanean. Gaur egun, Euzko Alderdi Jeltzalea bera da betoa jarten deutsana, Guggenheim Urdaibai Rementeria Ahaldun Nagusia eta Eusko Jaurlaritzea bera (Urkullu jaunaren eskutik, Bingen Zupiria jauna) matrakan dabilzalako. Batzuek gauza batzuk esaten dabez, eta EAJk, Eusko Jaurlaritzeak kontrakoa dino.

Dana da zalantzea, hau da, 127 milioiko aurrekontua. Hasiera baten Next Funtsakaz bakarrik izango zala esan zan etxe honetan, gero Rementeria jaunak esan eban Next Funtsak barik izango zala, bai ala bai egin behar dala. Ekologistek eta inguruko bizilagunek beti egin dabe aurka, kalte egingo deutsela uste dabe-eta. Egia da Gobernu Zentralak (horren parte dira Podemos eta EH Bildu) 40 milioi euro gorde dauzala proiektu horretarako. Beraz, Podemos erreferendum bat eskatzen ari da gaur hemen. Kongresuko kideei esan ahal eutsen proiektu horretarako diru hori ez egiela emon, hain txarto iruditzen bajake.

Baina barriro dinot, Eusko Jaurlaritzeak be ez dau babesten. EAJk berak ez dau babesten, lehenengo eta behin inguru horretan egin gura daben Bonbardaketearen Museoa aitatzen dabe, Urkulluk dino ez dauela dirurik jarriko 2023an, Zupiria jaunak dino ez dala heldu garaia... Ez dakit. Rementeria jaunak era aktiboan eta pasiboan azpimarratu dau Ganbera honetan, Batzar Etxe honetan, proiektuaren alderdi interesgarria, eta uste dot interesgarriena litzatekela jakitea ea Etxanobe andreak, EAJren hurrengo hautagaiak, Rementeria jaunak baizen sendo jarraitzen dauen proiektu hori defendiduten.

Gaur-gaurkoz, Urdaibaiko eremuko babes-eremuak aldatu dirala edo aldatzen ari dirala baino ez dakigu, eta hori da eremu horretan egiten ari dan gauza argi bakarra. Rementeria jaunak aurreko Osoko Bilkuran, hemen, Gernikan, aurkeztu ebazan zenbakiak ez ziran txarrak izan. Nork ez dau erosten 127 milioi euroko inbersinoa?

Nork ez dau erosten 87 milioiko ekarpena BPGri, 1.479 personari beharleku bat sortzea, 26 milioiko bilketea eraikuntza fasean, eta gero, berak hemen esan eban moduan, Barne Produktu Gordinaren 39 milioiko ekarpena, 692 beharleku, 10,4 milioiko bilketea? Nork ez dauz erosten zenbaki horreek? Hori, jakina, eskaintza ona da, danok erosi geinkena, eta zenbaki horreek egiazkoak badira ados gagoz, jakina, egiten deuskun proposamenak ez dau emoten desbideratua danik, eta ez dau emoten okerra danik, ezta?

Halanda be, ikusi behar da Bizkaiak beste lehentasun batzuk

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

daukazala, beste lehentasun batzuk. Gure ustez. 4. linea, 5. linea, Errekaldeko saihesbidea, Batzar Etxe honetan aitatu doguzan gaiak dira, eta nik uste dot lehentasuna dabela museo horretan sartu edo murgildu aurretik. Baina, tira, ez dakit unea dan, Eusko Jaurlaritzeak dinoan moduan, edo bai. Gure ustez be proiektua interesgarria da, ez dogu ezetzik esango, eta uste dogu Foru Aldundiak azken urte honetan izan dauen diru-bilketeagaz, eginkizun guztiei ekin ahal izango geuntsela, planteetan ari dan guztiari.

Halanda be, erreferendum bat egiteagaz, proposamenean proponiduten dan moduan, ba ez gatoz bat. Zezeilean gagoz, bi hilebete barru bozkatzen egongo gara. Proposamena egin dauenak esan dau EAJk ez eukala sartuta hauteskunde-programan. Nire ustez, laster alderdi guztiek aurkeztuko dogun hauteskunde-programa horretan, ba, batzuek sartuko dabe, uste dot, ez dakit, Etxanobe andreak ez dau-eta eretxirik emon, baina emongo dau. Eta gainerako alderdiak alde edo kontra gagoz. Hau da, erreferenduma egitea, denporarik ez dagoala alde batera itxita, nik uste dot izango dogun erreferendumik handiena maiatzeko hauteskundeak izango dirala, eta horretan bakotxak puntu horri buruzko jarrerea hartuko dauela batez be, espero dot, eta hor ikusi ahal izango dogu. Eta Bizkaiko herritarrek botoa emongo deuskuela proiektu hau defendiduten badogu edo ez, eta proiektu honen alde edo kontra badagoz.

Sasoi honetan erreferendum bat egitea, nire ustez, ba, Batzar Etxe honetara gaia derrigorrean ekartea da. Eta dinodan moduan, power point bat da, hau da, uste dot Urdaibaiko Guggenheim kontu hori guztia, hauteskundeak igaroten diranean, azken power point horreek etorri diran lez desagertu egingo dala gure lanaren zurrunbiloan, eta barriro desagertuko dala Urdaibaiko Guggenheim, eta, beraz, tira, hauteskunde-programetan be bai. Uste dot jenteak hauteskunde-programakaitik emongo deuskula botoa; hori bai, ez da ezer egingo, legegintzaldi honetan jazo dan moduan, agertu danetik ez da-eta ezer egin. Ekarri, ekarri egiten da eta gero beste gauza pare batez berba egingo dogu, hauteskundeak heltzen diranean beti berba egiten dan beste gauza baten inguruan. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Andrade Aurrecoechea. El representante del grupo Socialistas Vascos, señor Otermin Eraso, tiene usted la palabra.

El Sr. **OTERMIN ERASO** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta, y buenos días de nuevo a todos/as.

Elkarrekin Bizkaiak proponidu deusku gure Foru Aldundiari eskatu degiogula, Busturialdea-Urdaibai eskualdeko udalakaz batera eta indarrean dagoan legediaren arabera (Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legearen bosgarren atala eta/edo parekoak), Guggenheim museoa handitzearen garapenari buruzko kontsultea diseinau eta gauzatu dagiala, herritarren eretxia ezagutzeko. Horixe da mozinoaren helburua.

Gure ustez, planteamentu horren azpian garrantzi berezia daben lau elementu dagoz, eta etorkizunean kontuan hartu behar doguz. Abuztuaren 1eko 668/2022 Errege Dekretuak Kostaldeen Erregelamentu Orokorra aldatu eban (urriaren 10eko 876/2014 Errege Dekretuaren bidez onartu zana). Hori dala eta, Gobernu Zentralak Urdaibaiko Kostaldeei buruzko Legea barriro aztertu behar dau, Guggenheim sartu daiten. Bigarrena, Bizkaiko errepideen bigarren Lurraldeko Plan Sektorialean horri buruz zehaztuko dana. Hirugarrenik, ingurumen-baldintzak eta Urdaibaiko Biosfereagaz zerikusia daukan guztiaren babes berezia. Laugarrena, bai Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legean herritarren partaidetzarako tresnei buruz

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

ezarritakoagaz lotuta dagoana, bai eta 7/1985 Legean eta Erreferendum bidezko Herri Kontsultei buruzko martiaren 17ko 4/2010 Legean ezarritakoagaz be, horreetan arautzen da-eta Espainiako herri-kontsultakaz zerikusia daukan guztia.

Eta horren guztiaren jakitun gagozan arren, uste dogu herri-kontsultea planteetan dala proposamena sustatzen dabenen eta haren alde egin leikienen legitimidadea zalantzan jarteko, eretxi politiko bat justifiketako beharrezkoa eta nahikoa dan errezeloa sortzeko, haren birtualtasunari eta eraginkortasunari baino gehiago planteamentuaren eragin mediatikoari begira dagozalako.

Legitimidadeaz edo legitimazinoaz berba egitean, gauza askori buruz berba egin geinke, baina horrelango parlamentu-ganbera baten berba egitean, zentzun bat baino ez dago. Zientzia politikoan, podere batek obedientzia lortzeko daukan gaitasuna epaitzen da, zuzenbide-estaduan beste tresna batzuetara jo behar barik. Beste berba batzukaz esanda, legitimidade politikoa poderearen erabilereari jagoko, eta gure kasuan, botoek zehazten dabe. Hemen gagozan guztiok daukagu botoek emoten deuskuen eta emon euskuen zilegitasuna. Zilegitasun parlamentarioa badago, edo ez dago. Ez da mailaketa kontua, eta halan azpimarratu eban Ahaldun Nagusiak joan dan urtarrileko Kontrolerako Osokoan.

Halanda ze, eta zentzun horretan, Urdaibairako Guggenheimen proiektu hau Foru Gobernutik edo parlamentu-ganbera honetatik bultzatzen dabenek zilegitasuna dabe hori egiteko. Zalantzan jarteak ibilbide laburra dauka, gaur-gaurkoz. Halanda be, eta horren guztiaren jakitun izanda be, apirilaren 7ko Euskadiko Toki Erakundeei buruzko 2/2016 Legearen laugarren atalera joten dabe, eragin egiten deutsen herritarren eretxia ezagutzeko. Eta 80.1 artikuluan, toki-araubideari buruzko oinarrizko legeriagaz bat etorrita, honakoa ezarten da, eta kakotxak zabaltzen dodaz: “Toki-araubidearen oinarrizko legeriarekin bat, alkateek, osoko bilkurak gehiengo osoz hala erabaki ondoren eta Estatuko gobernuaren baimenarekin, herritarren edo komunitatearen interesentzat garrantzi handia daukaten gaiei buruzko iritzia galde diezaiokete herriari, baldin eta gaiok udalaren eskumenekoak eta toki-administrazioaren ingurukoak badira. Tokiko araubideari buruzko legerian debekatuta dauden eremuetako gaiez, ordea, ezin izango da galdeketarik egin”. Itxi egiten dodaz kakotxak.

Bestalde, Espainiako Konstituzinoak erreferenduma herritarren parte-hartzearen adierazletzat hartzen dau, eta 149.1 artikuluaren 32. atalean xedatzen dauen moduan, Estaduak eskumen esklusiboa dauka erreferendum bidez herri-kontsultak deitzea baimentzeko, eta haren modalidade batzuk arautzen dauzan Lege Organiko batera zuzentzen dau. Beraz, 2/1980 Lege Organikora eta Erreferendum bidezko Herri Kontsultei buruzko martiaren 17ko 4/2010 Legera joan beharko ginateke. Horreetan guztietan, hemen proponiduten dan moduko kontsulta edo erreferendum bat egiteko baldintzek denpora- eta lege-muga sano garrantzitsuak daukiez, eta ezin doguz saihestu.

Halanda ze, gauza bat da eretxia aztertzea, eremu jakin bateko proposamen baten ezagutzan sakontzea, eta beste bat, sano bestelakoa, hemen proponiduten dan erreferendum itxurako kontsultea sustatzea. Arauz Besteko Proposamen honetan ez dago beste planteamenturik, eta, era berean, ez da onargarria eztaibada bat sustatzea horren xedetik urrunagoko eta zabalagoak diran beste eztabaida batzuetara eroan gaizan. Bide luzea dago egiteko, lurralde-antolamendurako, kostaldeak mugatzeko eta ingurumenerako hainbat tresna kontuan hartu behar dira eta hondinokarren be badaukagu aukerea alegazinoak egiteko eta Urdaibaiko eskualderako proposamen hori barriro aztertzeko, arreta handiagoagaz.

Horregaitik, gure taldeak ez dau Arauz Besteko Proposamen hori babestuko.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Nada más. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Otermin Eraso. El representante del grupo Euskal Herria Bildu, señor López Odriozola, tiene usted la palabra.

El Sr. **LÓPEZ ODRIOZOLA** jaunak: Buenos días, y muchas gracias, señora Presidenta. Junteros y junteras, buenos días a todos/as.

Esta moción sobre la que hoy tratamos y debatimos, y no poco, no es un tema nuevo. También se debatió en la Asamblea del 14 de julio de 2021 en torno al Guggenheim de Urdaibai.

En primer lugar, tengamos claro, y recordemos que este proyecto no es nuevo, sino que proviene de la época del fallecido Diputado General José Luis Bilbao, no como se dice recientemente, de los diferentes proyectos surgidos de los Fondos Next Generation. Un proyecto que el Gobierno Vasco no vio claro en esa época, ni cuando Juan José Ibarretxe fue Lehendakari ni cuando más tarde lo fue Patxi López.

Ahora se pone como eje el Desarrollo Económico, pero vistos los antecedentes resulta difícil distinguir si es el eje o la excusa, y diré por qué. Creemos que está claro cuál es uno de los argumentos, es decir, que se quiere impulsar un turismo de calidad, y prolongar también la estancia de turistas en Bizkaia. Pero esto nos genera varias preguntas.

¿Es calidad traer masificación? ¿Qué calidad aportará la masificación a la Biosfera y al patrimonio cultural que precede al Guggenheim? Hablo de Gaztelugatxe, Santimamiñe, Laida o esta Casa de Juntas. Aparentemente no se ha tenido en cuenta que se ha tirado a la papelera el informe encargado y pagado por el Gobierno Vasco en 2019 y hecho público en marzo de 2021, claro. Este informe los cuestionó por la presión turística: gobernanza, economía, medio ambiente, territorio y sociedad. Este análisis de semáforo que realizó le dio un semáforo amarillo. Esto significa que hay algo que mejorar y que hay algo que tener en cuenta.

¿Qué calidad aportará al desarrollo de la comarca el trabajo relacionado con el turismo? ¿Y cuántos puestos de trabajo se pueden rescindir con este proyecto? En nuestra opinión faltan estudios más profundos y visualizar los resultados.

Además, Bizkaia en sí no es un territorio muy grande, en cuanto a extensión. Podemos entrar y salir en muy poco tiempo. Por lo tanto, la prolongación de la estancia del turista por este nuevo museo no tiene un apoyo logístico claro.

Asimismo, tal y como están los Planes Estratégicos para otras comarcas, antes de poner en marcha cualquier proyecto de este tipo, estaría bien hacer una reflexión amplia. Una reflexión desde dos ejes:

-Desde el punto de vista de un Plan Estratégico Comarcal. Esto es lo que habría que hacer previamente, porque de lo contrario este tipo de proyecto condiciona totalmente la propia comarca.

-Y por otro, y desde el núcleo de esta moción, desde el punto de vista de la opinión ciudadana.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

En nuestra opinión, no ha habido un debate real, más allá de las instituciones. Aquí sabemos cómo pensamos cada partido. El 14 de julio de 2021 quedó claro y no hay cambio de opinión al respecto, al menos hasta ahora.

Todos los argumentos a favor y en contra deben ponerse sobre la mesa ante la población local. Hay que promover un debate serio, dando toda la información a la ciudadanía.

Una vez hecho esto, nos parece que habría que hacer una consulta popular. ¿Cómo sabemos, si no, si la mayoría está de acuerdo o no? No hemos visto un proceso de encuesta masiva para saber si esto es así o no. Y no estamos hablando de una encuesta centrada en una pequeña muestra, sino de una reflexión y un sondeo reales.

Esta fórmula es posible hacerla ayuntamiento por ayuntamiento. Al menos porque creemos, y en función de la interpretación que hacemos, la ley municipal lo permite. En este sentido, no estamos del todo de acuerdo con el argumento lanzado por el Partido Socialista.

EH Bildu impulsa una democracia ciudadana participativa. En realidad, nuestro modelo va más allá de votar cada 4 años. Nuestro modelo consiste en incluir a la ciudadanía en eso y en cualquier otra decisión que sea estratégica. Llevamos muchos años diciendo esto ante muchos proyectos y ahí están las actas de las Juntas y Comisiones. La ley lo permite, pero con este tipo de debates es difícil ver si la voluntad política también lo permite, porque entendemos que la voluntad política también tiene un papel claro.

Dicho esto, apoyaremos esta moción. Gracias a todos/as.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor López Odriozola. Y el representante del grupo Nacionalistas Vascos, señor Lekerikabeaskoa Arrillaga, tiene usted la palabra.

El Sr. **LEKERIKABEASKOA ARRILLAGA** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta, buenos días a todos/as.

Para que quede claro, nosotros/as, sin duda, estamos de acuerdo con las cosas que se han hecho, dicho y expuesto hasta ahora a favor del Museo Guggenheim Urdaibai. Totalmente de acuerdo.

Esta moción deriva de la interpelación formulada en el Pleno de Control de enero. Usted, señor Medrano, dijo algunas cosas en aquel pleno que, aunque dichas en tono tranquilo y como sin importancia, yo no las voy a olvidar. Sobre todo, tras la primera respuesta del Diputado General y que hoy también las ha mencionado. Y literalmente esto es lo que usted dijo: “Inposizinoakaz gobernetako garaia igaro da, eta hemen ez gara Batzokiko jentearentzat bakarrik gobernetan ari, ezpada Bizkaia osorako. Zentzun horretan doa itauna, aurretik argi geratu ez bada”.

Yo entiendo que usted o ustedes intenten hacer creer o colar esa sensación o ese mensaje ante la sociedad, pero eso no es correcto.

El 4 de junio de 2021, alrededor de las 10 de la mañana, usted y yo escuchamos al mismo momento las primeras explicaciones en torno a este proyecto junto con representantes de otros grupos (el señor Andrade no asistió a ver el Power Point), y no

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

en un batzoki. Las escuchamos, usted y yo juntos, en la biblioteca del Guggenheim Bilbao, de boca del señor Rementeria, de la señora Bilbao y del señor Bidarte. Usted no se enteró por la prensa. Ese el modelo de gobernar.

Y no recuerdo cuál fue su primera reacción en palabras aquel día, pero sí que recuerdo las palabras de sus compañeros/as al Diputado General, que me las guardo para mí, y también las hago mías en un gran sentido. También tengo claro cuáles fueron mis palabras en aquel momento, "les costará encontrar excusas para oponerse a este proyecto", solo dije eso. Y desde entonces ustedes están volcados/as en esa labor de buscar excusas, queriendo encontrar pesimismo donde por el momento no hay. Es su derecho y también su opción, sigan por su camino, pero nosotros/as no venimos por ese camino.

Ustedes sigan vendiendo pesimismo, y nosotros/as seguiremos ofreciendo y proponiendo optimismo. Todos/as escuchamos de boca del Diputado General, hace casi dos años, en julio de 2021, que hay proyectos que sí debemos hacer, vengan o no fondos europeos. Proyectos operativos, con un impacto importante para Bizkaia, proyectos que pueden dejar una Bizkaia mejor a quienes nos siguen. Durante estos dos años esta Diputación ha seguido trabajando para ello de la mano del señor Rementeria, y yo me alegro como vizcaíno de esta propuesta, teniendo en cuenta cómo se está llevando a cabo y qué objetivos está buscando. Yo me alegro.

En mi opinión, y en esto también estoy de acuerdo con lo que dijo el señor Rementeria Maiz, porque es un proyecto completo en el que se conjuga cultura, actividad económica y protección y respeto del medio ambiente. ¿Dónde está el problema? ¿Cuál es el daño de este proyecto? Como ustedes dicen, y hoy aquí también se ha escuchado de nuevo, si el proyecto no está realizado, si se basa principalmente en la retórica superficial, si no está concretado ni contrastado, según dicen, ¿cómo saben entonces cuáles serán los daños?

¿Saben cuál es el problema? Que siempre aplican "erruduntasun-presuntzinoa" para los demás y "errubakotasun-presuntzinoa" para ustedes siempre, y la presunción de culpa para los demás. Hasta ahora siempre ha ocurrido eso en todos y cada uno de los proyectos importantes que han venido y vienen de la mano del PNV.

Señor Medrano, la de hoy es la segunda moción sobre el Guggenheim Urdaibai que trae aquí en 19 meses. La anterior moción solo contó con el apoyo de los y las apoderadas de su grupo. Aquella moción tuvo 6 votos a favor, y 44 junteros/as de esta Cámara votaron en contra. En aquel caso, no consiguieron compañeros de viaje para oponerse a nosotros/as en este proyecto. El día de hoy agitan la bandera de la participación, y han encontrado otro compañero de viaje, tal y como se ha dicho en el anterior turno.

Pero esa bandera que agitan ustedes también tiene trampa, está mal cimentada y no es correcta. No todo vale en cuanto a participación, no todo es válido.

Bizkaiko Foru Aldundiari kontsulta bat egin dagiala eskatu degiogula proponiduten dozue, indarrean dagoan legediaren arabera. Hain zuzen be, Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legearen herritarren parte-hartzeari buruzko 5. atala aitatzen dozu. Legearen herritarren parte-hartzea 4. kapitulua da, 67tik 82ra bitarteko artikuluak, eta ez dago 5. atalik. Azkena, 4. atala da, eta ulertu neike hori aitatu gura izan dozula, y eso lo aclarará luego.

La moción no puede basarse en una legislación que no existe, eso lo primero, pero yo no voy a utilizar eso como excusa. Los procesos de participación que están recogidos en la Ley están recogidos en tres tipologías: las consultas populares; las

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

consultas sectoriales o de ámbito territorial limitado; y las consultas ciudadanas abiertas de carácter local sobre políticas públicas o decisiones públicas de especial relevancia. La puesta en marcha de estas tres no es potestad de la Diputación Foral de Bizkaia, nosotros/as no vamos a decir desde aquí a los ayuntamientos lo que tienen que hacer o no con sus competencias, en este tema tampoco. Autonomía municipal. Estamos de acuerdo con la participación, sí, sin ninguna duda, de palabra y de acción, no estamos de acuerdo con esta moción. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Lekerikabeaskoa Arrillaga. Y pasaremos al turno de réplica. Por lo tanto, el representante del grupo Elkarrekin Bizkaia, señor Fernández Medrano, tiene usted la palabra.

El Sr. **FERNÁNDEZ MEDRANO** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta.

Tira, lehenengo taldez talde joango naz baloretan, eta gero gogoeta orokorra egingo dot. Alderdi Popularrari jagokonez, ni Ortuellako batzarkidea naz, eta heltzen nazan lekura heltzen naz. Itaunean esan neban ez nagoala ados Ministerioak gai horri buruz egindako asmoen adierazpenagaz. Oker dagozala uste dot, baina tira, nire alderdiaren esku ez dagoan Ministerio bat da, eta ni heltzen nazan lekura heltzen naz. Edozelan be, autortzen deutsut hauteskundeek plebiszitua ekarriko dabela kasu zehatz honetarako eta beste hainbat gauzatarako, baina interesgarria erexten deutsat bereizteari. Zentzun horretan doa proposamen hau, eta gogorarazo gura dogu batzarkidearen asmoa ez dala erreferendum hau derrigorrean sartzea, baina Urdaibain Guggenheim zabaltzea behartuta sartzen deuskuzue, bai. Orduan, aldeko botoa emotera animetan zaitut eta Ganbera honetako gainerako taldeen ezkerretik pasau zaitezala.

Jarraitzeko, Alderdi Sozialistearen agerraldiari, Otermin ahaldunari iruzkin bi egingo deutsadaz. Euretako batek Jesus Lekerikabeaskoak aitatutako araudiari buruz egin dauzan iruzkinetarako be balio dau. Kontsulta honetan interesa bazendue, zuzenketea aurkeztuko zenduen eta zuzendu egingo zenduezan egin ahal izan dodazan akatsak, horretan ez dakigu-eta ondo-ondo zer egin. Batzuetan gehiegi dinogu eta beste batzuetan gitxiegi, ez dago asmatzeko modurik. Uste dot mozinoa nahiko ondo idatzita egon dala, eta, hain zuzen be, eztabaidea behar dan moduan izaten ari garala, horrek esan gura dau mundu guztiak ulertu dauela hemen aurkezten ari nazana Urdaibaiko eskualdean Guggenheim zabaltzeko kontsulta bat dala.

Beste alde batetik, beste iruzkin bat Alderdi Sozialistearentzat. Ez naz hemen gagozanon bidebakokeriaz ari, hauteskunde-emaitzez; legez kontrakoa dan Udaibain Guggenheim handitzeko proiektu zehatzaz ari naz, legez kanpoko proiektua dalako, botoa emoteko unean hauteskunde-programetan ez egoalako sartuta. Izan be, egia da azken 10 urteetan eztabaida publiko baten egon dana, baina hemen bi gauza desbardin dira. Halanda ze, zalantza horren aurrean, eta hemen Guggenheim zabaltzearen aurka bozkatzen ari garala emoten dauela saihesteko, Urdaibain Guggenheimen zabalkundeari buruzko kontsulta bat egiteko Bizkaiko Foru Aldundiak udalakaz daukan gaitasunaz eta hartu-emonaz jaubetzeko aukerea dakargu eztabaidatzeko, udalez gaindiko proiektua da-eta. Kitu. Hau da, hartu eizue edo itxi eizue. Proposamen oportunistea al da? Ez, proposamen bitxia da, batzuetan Guggenheimi buruz daukadazan eretxiak goizegi datozalako, eta beste batzuetan beranduegi datozalako. Ez gara argi geratzen, eta gauzei aurrea hartzea oportunismoa bada, ez deutsat Alderdi Sozialisteari esaten, arpegiratzen deustazuelako dinot. Batzuetan gertaerei aurrea hartzen ari nazala esaten deustazue, beste batzuetan atzeratzen ari nazala.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Edozelan be, eztabaidea nire eretxietatik mobiduteko, proposamen hau erraz-erraza da, eta proposamen hau ez da udalei esateko zer egin behar daben, ezpada argitzeko. Izan be, hemen erruduntasun-presuntzinoarena, hemen Busturialdeko eretxi-presuntzinoa da, eta horrek zeozelako kontsultea eskatzen dau. Horretan interesik bazendue, zuzenketea aurkeztuko zeunstien eta erredakzinoan egin dodazan arau-moldatzeak egingo zeunstiezan.

Guggenheimen aurkezpena be gogorarazo deustazu. Eskerrak emon gura deutsadaz Lekerikabeaskoa jaunari azalpen bat emoteagaitik, Kultura Saileko bokal gisa Guggenheimen, eta ez batzokian. Guggenheimi eskertzen deutsat zuzenean azalpenak emon izana, eta ez prentsaren bitartez. Tira, hori baino ez zan falta, ez? Hemen bakotxak egin beharrekoa egin dagiala. Uste dot hori izan zala prozedura egokia, eta gustauko litxakit gauza guztiak horrelan izatea.

Edozelan be, uste dot argi geratu dala bozketara ekarri dodana, bakotxak horren arabera jokatu dagiala. Nire eretxi personala (beti emoten dau eztabaidearen erdian hori dagoala) beti bera izan da, gitxi gorabehera, baina ez dauka garrantzirik. Mila aldiz esan dot aberastasunari eta nabaritasunari buruz pentsetan dodana; Guggenheimek ospea ekarri deutse Bilbori eta bere kudeatzaileei, ez dau aberastasunik ekarri herri honetara. Paisaje aparta sortzeko asmoa okerra da, eta hori da Guggenheim handitzea gidatzen dauena. Eta paisaje aparta hori badago: Urdaibaiko Biosfera Erreserbea deitzen da.

Eta, azkenik, eta hau be eretxi personala da, dinamika txarra da turismoa monolaborantza bihurtzea Bizkaiarentzat. Hori “egungo ogia, biharko gosea” da. Baina gauza horreek guztiek ez daukie garrantzirik, Bizkaiko Foru Aldundiak, udal-autonomiaren eskutik, proiektu hau eskualdean herritarren borondatearen arabera gauzatzen ari ete dan aztertzeko kontsulta bat egitea da-eta gaur hemen eztabaidagai jarten dodana. Gainera, kulturearen gaian (horren inguruan ez dogula inoiz berbarik egiten emoten dau) Guggenheimen frankizia eredu hori herrialdea multinazionalei saltzea dala uste dot, eta herri proiektu bat edo proiektu bultzatzaile bat dala pentsetan badogu benetan, herri-kontsultearen mende jarri behar dogula uste dot.

Denporea gainditzen nabil. Argi geratu da zer ari garan bozkatzen, bai ala ez? Edozelan be, gure taldeak Busturialdeari horrelango proiektu bati buruzko eretxia eskatzearen alde bozkatuko dau. Beste barik, ez dot barriro ekarriko, ez kezkatu, nahikoa da honegaz. Uste dot bete dogula taldearen fiskalizazino-lana gai honen inguruan. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Fernández Medrano. El Grupo Mixto no va a intervenir. El representante del Grupo Socialistas Vascos, señor Otermin Eraso, tiene usted la palabra.

El Sr. **OTERMIN ERASO** jaunak: Bai. Parte hartuko dot labur-labur, gauza batzuk argitu edo zehaztearren. Zuon errazoiketa-zatian, erreferenduma aitatzen dozue. Nire ustez, sekulako berba potoloa da, eta erreferendumen gaia behar dan moduan kudeatuta, programauta eta legez araututa dagoala. Beraz, hemen ez natortzu ezer zuzentzen, badakidalako zure joerea eta jokabidea beti dagoala sano ondo pentsauta, oso ondo hausnartuta, eta uste dot ez dauela merezidu oztopoetan sartzea. Bosgarren atalaren eta laugarren atalaren artean eztabaidatu geinke, bardin da hori, ondo, baina ez erreferenduma lako berbak erabilten diranean, Estaduak dauka-eta horren eskumen esklusiboa.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Beste kontu bat da kontsulta bat esan gura dala, eta horren mailea be ez dala ezarten. Eta hemen eskatzen dana ez da Guggenheim Urdaibairi buruzko eretxia emotea, ezpada kontsultearen aukereari buruz berba egitea. Bildur nintzan hori ez ete zan amaituko herri baten beti konfesinoaz berba egiten eban abade zahar haregaz lez. Jaieguna errazoi bategaitik edo beste bategaitik izanda be, beti konfesinoaz egin behar zan berba. Eta San Jose eguna heltzerakoan, ba, zera inoan: "adiskideok, lagunok, eliztarrok, San Jose arotza zan, arotzak konfesionarioak egiten ebazan. Egin daigun konfesinoaz be gure gogoetea".

Gaur gauza bat zein beste bat esan, berbagai izango genduzan egokitasuna, baldintzak, eskualde hau berreskuratzeko gaitasun nahikoa ete daukan. Gogoeta hori Patxi Lópezen gobernutik hona egiten ari gara sozialistok behintzat. Guk beti esan dogu hona proiektu eragileak erakarri behar zirala, inguru hori berreskuratu eta bizi ekonomikoa emoteko. Orain Guggenheim proiektua daukagu.

Legitimidadeaz zera dinozu: "zilegitasuna zalantzan jarten dozue, hauteskunde-programan ez zenduelako horrelangorik ekarten". Tira, hauteskunde-programan agertzen dana besterik ez bada zilegia, zilegitasun parlamentarioaren kontzeptuaren inguruan arazo bat daukagu. Izan be, nik uste dot neurri asko dagozala, foru-arau asko, arau-garapen asko, Ganbera honetatik hartu behar diranak, eta horregaitik ez dagoz hauteskunde-programetan. Eta, jakina, politikan dagoana aukerea da, aukera-uneak eta etorkizunera begira dagozan uneak dagoz, eta gobernu-erantzukizuna daukanak bilatu eta aurrera egin behar dau. Halanda ze, horrek ez dau esan gura zilegia ez danik, eta susmo hori, baloi hori zabalera jaurtitea sano arriskutsua da, orduan beharbada zentzunik eta funtzinorik ez daukan erakunde bihurtuko ginatekelako. Izan be, hauteskunde-programa bakotxean programauta dagoanari buruz baino ezingo geunke legerik egin, eta ia-ia estatutuaren edo arau juridikoaren mailara igongo geunke borondateen eskaintzearen hauteskunde-programea dana, gai bat garatu ahal izateko.

Tira, esan dot eta gogoratu dot proiektu hau baldintzatuta egongo dala Urdaibaik kontuan hartu beharko dauen kostaldeen araudi barrian zehazten danagaz, Urdaibairen berezitasunagaz, itsasadarraren berreskurapenagaz, mendiakaz, ingurumenari emongo jakon tratamentuagaz. Zerikusi handia dauka, era berean, errepideen Lurralde Plan Sektorialagaz, trafikoen loturakaz, zirkulazino-fluxuakaz. Beraz, hondino bizirik dagozan elementu asko dira, eta guztiok daukagu alegazinoak aurkezteko aukerea, baita udalek be udalerrietan. Baina eskualdeetan Guggenheim Urdaibairen proiektua barriro planteau gura bada, ez gaitezan joan erreferendumaren eta zilegitasunaren atxakiagaz. Eta ez daigun zantzu bat ezarri, ezta horren atzetik interes ezkutuak edo lazgarriak dagozala pentsau be. Izan be, horrek ez dau politikea goresten eta gure hartu-emonak lokaztu egiten dauz, eta, beraz, nik hori saihestu egin gura neuke. Erreferenduma ezin da egin, eta, beraz, ezin danez eta legegintzeari jagokonean araututa dagoanez, guk ezetz esango deutsagu proposamen horri. Besterik ez, eta eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Otermin Eraso. El representante del grupo Euskal Herria Bildu, señor López Odriozola, desde el escaño, tiene usted la palabra.

El Sr. **LÓPEZ ODRIOZOLA** jaunak: Sí, para manifestar de forma breve en este segundo turno.

Por una parte, vemos que las posiciones no se han movido desde el pasado año. Eso lo esperábamos. Sin embargo, queremos poner de nuevo sobre la mesa que nuestro modelo es el de la participación ciudadana. Estamos adoptando numerosas

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

decisiones con la democracia representativa, pero, a nuestro entender, estas decisiones las debemos adoptar con la participación ciudadana en temas que son verdaderamente estratégicos y condicionantes.

Recordemos que este proyecto condicionará para muchos años la comarca. No vemos este proyecto de forma clara, eso lo hemos manifestado también anteriormente, pero creemos del mismo modo que debe ponerse toda la información sobre la mesa, más investigaciones, hay que realizar más estudios, y después de todo eso será cuando se deban tomar las decisiones, y no solamente aquí. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor López Odriozola. Y para finalizar con el debate, el representante del grupo Nacionalistas Vascos, señor Lekerikabeaskoa Arrillaga, tiene usted la palabra.

El Sr. **LEKERIKABEASKOA ARRILLAGA** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta.

Señor Medrano, para que quede claro: no es falta de interés, no estamos de acuerdo con la moción. No se muestra usted conforme con la respuesta facilitada en la interpelación y trae una moción. No estamos de acuerdo con la moción, y cuando no vemos la forma de resolverlo, votamos en contra y lo argumentamos.

Dos cuestiones a subrayar:

La Fundación Guggenheim Bilbao es de aquí, sin duda. Los miembros de la Fundación son la Diputación Foral de Bizkaia y el Gobierno Vasco, y en la interpelación que se formuló en el Plan Estratégico de dicha Fundación, la ampliación y crecimiento del proyecto en esta comarca está recogida desde hace más de diez años. No es algo nuevo. EH Bildu en un Pleno anterior nos reprochó que este proyecto lo planteamos durante muchos años en período electoral. Y Elkarrekin Bizkaia lo contrario, que nos estamos excediendo del plan de mandato. Dos contradicciones; la una que siempre andamos diciendo, y la otra, que no lo hemos dicho nunca. Un problema que tienen en su caso con nosotros/as, y es que esta vez también hemos cumplido con lo que manifestamos, un proyecto que se viene relatando a lo largo del tiempo se está materializando paso a paso, y hoy usted ha puesto sobre la mesa 3 implicaciones o tres grandes dudas: una económica, otra ecológica y otra de legitimidad, como ha relatado.

La económica; se dijo en el anterior pleno, la implicación o impacto que tiene en la creación de actividades económicas y de empleos, en primer lugar en la fase de construcción, y se señaló que en el PIB tenía un impacto de 87,5 millones y se creaban o mantenían 1.479 puestos de trabajo; y 26,2 millones en los tributos para que las Haciendas vizcaínas los transformaran posteriormente en servicios e inversiones. Y a continuación, en la actividad, y como consecuencia de la explotación, 39 millones del Producto Interior Bruto, 692 puestos de trabajo y 10,4 millones de euros en tributos, para transformarlos en servicios e inversiones. Eso en el aspecto económico.

En el aspecto ecológico: proyecto sin emisiones de CO2, favoreciendo la accesibilidad, la sostenibilidad, el uso a pie, en bicicleta o en tren, limitando el número de visitantes, señor López Odriozola. Turismo sostenible, que también está recogido en el plan estratégico de esta comarca. Se trata de un proyecto que recupera la actividad de la industria pesada, un proyecto que descontamina las tierras industriales, un proyecto que descontamina los embalses o acuíferos, un proyecto en el que los arroyos vuelven a su estado anterior u original aumenta la zona de marisma, elimina

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

especies invasoras. ¿Cuál es el perjuicio de esta propuesta? Desde el punto de vista cultural y artístico, ¿cuál es el daño de este proyecto o propuesta desde el punto de vista de la sostenibilidad ambiental y desde el punto de vista de la actividad? Pues nosotros/as no vemos perjuicios hasta el momento, lo que se ha planteado y se ha dicho.

Y luego, la legitimidad en cuanto a participación, ¿quién da el aval de los proyectos participativos? Ustedes, no. Yo no comparto eso. Lo que hoy, al parecer, estamos debatiendo es la actitud de cada uno/a ante la participación. Y nosotros/as estamos a favor de la participación, pero no como ustedes quieren, y eso hay que respetarlo. Por ley, para avanzar con los proyectos es necesario modificar diversas figuras urbanísticas o normativas, entre ellas, el PTP de Gernika-Markina, con la correspondiente evaluación ambiental. Posteriormente, donde sea necesario, en los ayuntamientos, los ayuntamientos con plena autonomía deberán, en su caso, adaptar los PGOU de los municipios. Y todo ese proceso tiene participación, hay que analizar las aportaciones, las alegaciones, hay que responder todas. Además de eso, lo que siempre estoy diciendo, no vamos a llevar de la mano a los ayuntamientos en sus responsabilidades, vamos a respetar su autonomía y, además, se subvencionan sus procesos de participación, y ahí también hay ayuda. En 2022 y 2023 ha habido un decreto de ayudas a los procesos participativos. En 2022 se subvencionaron 38 proyectos, y se apoyarán otros 38 proyectos participativos municipales. Entonces, la voluntad de la Diputación está garantizada para que el proceso participativo avance.

Sé que todos/as ustedes lo tienen en mente, y voy terminando, y les recordaré que dentro de 3 meses tenemos una especie de consulta. Y de cara a la misma, y eso lo comparto, solo estoy de acuerdo en eso con lo que ha dicho el señor Andrade, cada uno pondrá en su programa lo que quiera. Y el grupo al que yo represento va a poner en el programa cuál es la posición en torno a este proyecto, aunque lo hace una y otra vez cada vez que sale, y con la misma claridad con la que nos manifestamos. Ya me gustaría, y pediría que el resto de grupos también lo pusieran de esa forma, que pongan en sus programas para que la ciudadanía vizcaína o todos y todas las vizcaínas puedan decidir con voluntad y total libertad y tengan claro lo que ponemos en el programa, y luego mediremos hasta dónde llegan o cuáles son esas legitimidades. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Lekerikabeaskoa Arrillaga. Y una vez finalizado el debate, sometemos a votación la moción. Podemos votar.

El resultado es el siguiente. Se han emitido en total 47 votos. Han sido 13 votos a favor; han sido 34 votos en contra; no ha habido abstenciones. Por tanto, no se ha aprobado la moción.

El punto quinto del Orden del Día.

El Sr. **SECRETARIO / IDAZKARI** jaunak:

5.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre: **Iniciativa Originaria:** Moción derivada de Interpelación (R.E.11/E/2023/0000154) **Autor:** Méndez Urigoitia, Raul (EHB) **Asunto:** Estudio informativo de la Línea 5 del	5.- Honako idatzi honi buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea: **Jatorrizko ekimena:** Itaunetik eratorritako Mozinoa (11/E/2023/0000154SE) **Egilea:** Méndez Urigoitia, Raul (EHB) **Gaia:** Bilboko Metropoliko Trenbidearen 5.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Ferrocarril Metropolitano de Bilbao
Documento Principal: (R.E.11/E/2023/0000154)
Boletines: Admisión a trámite y apertura del plazo de enmiendas (75A)
Expediente: (11/B/20/0004168)

linearen informazio-azterlana
Dokumentu nagusia: (11/E/2023/0000154SE)
Aldizkariak: Izapidetzeko onartzea eta zuzenketa-eskeak aurkezteko epea zabaltzea (75A)
Espedientea: (11/B/20/0004168)

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias. Es el turno del juntero que ha presentado la iniciativa. Por lo tanto, señor Méndez Urigoitia, tiene usted la palabra. En este momento quiero saludar a los y las vecinas de Usansolo que están con nosotros/as en las tribunas de invitados/as. Bienvenidos/as. Dicho esto, tiene usted la palabra.

El Sr. **MÉNDEZ URIGOITIA** jaunak: Sí, muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días a todos/as.

En el Pleno celebrado aquí en Gernika el pasado 25 de enero, EH Bildu expuso una serie de mejoras para su inserción en el estudio informativo de la Línea 5 del Ferrocarril Metropolitano de Bilbao, con el fin de que la Diputación Foral de Bizkaia las asumiera y liderara el proceso de alegaciones.

Miguel Ángel Gómez-Viar, diputado de Transportes y Fomento de la Movilidad Sostenible, sugirió que no le correspondía a él responder, sino al Diputado General, Rementeria Maiz, que fue quien firmó el convenio para la elaboración del estudio informativo, por lo que muchas preguntas de la interpelación quedaron sin responder.

Hoy no vamos a entrar en ese espectáculo. Esperamos que no se vuelva a repetir y que sea una cuestión del pasado. Hoy queremos llegar a acuerdos, acuerdos que mejoren la calidad de vida de los vecinos y vecinas de Usansolo.

En cualquier caso, y teniendo en cuenta que los partidos políticos, los agentes sociales y la ciudadanía han presentado muchas alegaciones para mejorar el proyecto, consideramos necesario que la Diputación Foral de Bizkaia también actúe en defensa de los intereses de Usansolo.

Y por eso presentamos hoy esta moción, derivada de la interpelación realizada hace un mes. EH Bildu cree que el estudio informativo es mejorable, porque así lo creen también los y las vecinas de Usansolo, que nos lo han demostrado presentando alegaciones, y porque el resto de grupos políticos de Usansolo también han decidido presentar alegaciones para mejorar el proyecto inicial.

En este momento, y tal y como ha dicho la señora Presidenta, quiero aprovechar para saludar a los y las vecinas de Usansolo que se han acercado aquí desde Usansolo. Bienvenidos/as a estas Juntas Generales.

Porque en Usansolo una mayoría social y política reclama que el pueblo no pierda la calidad de transporte que tiene en la actualidad. No es posible aprobar un proyecto que empeore la calidad de vida y la calidad de movilidad de los/as habitantes de Usansolo.

Y por eso solicitamos que en el estudio informativo de la línea 5 se

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

realice un nuevo estudio de viabilidad técnica. Además, con diferentes opciones, porque actuamos con flexibilidad:

• Por una parte, modificar la ubicación de la única estación planteada en el hospital o desplazar uno de los cañones de acceso hacia el centro del municipio.

• Y en segundo lugar, proyectar una nueva estación subterránea en el centro del municipio.

Porque, ¿cuál es el objetivo final? Acercar el servicio de metro al centro de Usansolo. Actualmente tienen una estación a escasos 200 metros del centro, por lo que con la nueva infraestructura deberíamos mantener al menos esa distancia.

Y en paralelo, las alegaciones que han presentado la ciudadanía y los agentes de Usansolo deberían ser analizadas por la Diputación Foral de Bizkaia y solicitar al Departamento de Transportes del Gobierno Vasco que las tenga en cuenta.

Horreek dira gure mozinoan proponiduten doguzan kakoak. Jatorrizko proiektuan, metroaren 5. linearen proiekturako informazino-azterlanean jasotakoa hobetzea; Usansoloko udalerri barriak gaur egungoaren garraio publikoaren kalidade bera izan dagiala bermatzea, eta handitu ahal izango balitz, hondino hobeto. Hori da EH Bildun modu serio eta jarraituan manteniduten ari garan jarrerea, eta ausartuko nintzateke esaten behar dan moduan behar egin dogula metroko 5. lineako proiektuagaz. Proiektua ona dala uste dogulako; proiektua beharrezkoa dala uste dogu, baina hobekuntzak behar dauz optimoa izateko. Bere garaian, metroaren 3. linearen luzapena izatea onartu eta proiektau zan, eta uste dogu egokia zala, duda barik. Baina barriro dinot, hobekuntzak behar dauzan proiektua da eta ikutuak behar dauz.

Horrelan eskatu dogu Basaurin be, berbarako, Sarratuko geltokian sortutako intermodalidade-arazoak dirala eta, ez dator-eta bat Basauriko bizilagunen beharrizanakaz. Personen mobikortasuna hobetzen daben proposamenak, ekarpenak eta ekimenak aurkeztu doguz erakundeetan 5. lineako proiektuaren eukiezak hobetu daitezan, herritarrek eurek sumautakoak, eta uste dogu zuzendu egin behar dirala.

Eta Usansolon, Basaurin lez, errentagarritasun ekonomikoaren parametroak ezeze, beste parametro batzuk be kontuan hartu behar dirala uste dogu, esate baterako, ingurumenekoak eta sozialak. Eta, hain zuzen be, gaur proponiduten dogun bideragarritasun teknikoko azterlanak hori jaso dagiala eskatzen dogu: tren-zerbitzua emoteko aukerak aztertzea, kasu honetan, metroarenak, Usansoloko erdigunetik eta Usansoloko erdigunera.

Izan be, aurreko Osokoaren itaunean esan genduan, urtarrilean, Usansolotik ospitalerako autobus anezka zerbitzua ez dala urtenbiderik onena. Herriaren erdigunetik gehiago zirkuletea dakar, eta bi noranzkoetan joateko denporea luzatu egiten da (Bilbora eta Durangora), garraio publikoan joateko denpora arabere gehiago luzatzen da, eta horrek, azkenean, garraio publikoa lehiakorra ez izatea dakar, dakizuen moduan.

400 milioi euro inguruko proiektu batek, hau da, metroaren 5. lineak, ezin dau Usansoloko herria eskualdeko garraioa egituratuko dauen ardatzetik kanpo itxi. Bertako 5.000 biztanle inguruk garraio-sistema duina eta kalidadezkoa behar dabe.

Horregaitik, barriro dinot, ezinbestekoa da metro-zerbitzua Usansoloko erdigunera hurreratzea, sarbide barri baten bidez, geltoki barri baten bidez, eta, horretarako, beharrezkoa da bideragarritasun teknikoari buruzko azterlan bat egitea, egungo informazino-azterlanaren eranskin lez, eta, horrelan, planteetan ari garan

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

hautabideak eta aukerak kontuan hartzea.

¿Podemos llegar hoy a un acuerdo amplio para mejorar la estación de Usansolo o los accesos? Esa es la pregunta que hacemos. La mayoría social y política de Usansolo así nos lo ha demostrado hasta ahora. Ahora es nuestro turno, el turno de los y las representantes políticas de Bizkaia. No perdamos la oportunidad, no defraudemos a la población de Usansolo.

Gracias. Y muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Méndez Urigoitia. A continuación, el representante del Grupo Mixto-Partido Popular Bizkaia, señor Andrade Aurrecoechea, tiene usted la palabra.

El Sr. **ANDRADE AURRECOECHEA** jaunak: Eskerrik asko, Mahaiburu andrea. Buenos días a todos/as. Buenos días gaur gugaz batera dagozan Usansoloko bizilagunei.

Power Pointaren eta gure diputadu jaun agurgarriaren egundoko aurkezpenen legegintzaldian ezin zan falta Usansoloko 5. linea. Zelan ez zan egongo ba Galdakaoko 5. linea! Aurkezpenen garaian gagoz, esan dodan moduan, eta ezin zan falta egunkarietako orriak eta orriak betetea, web orrietako orriak eta orriak, iragarkiak, aurkezpen idealak..., eta horrek guztiak dirua eta bizkaitarren baliabideak neurri barik gastetea baino ez dau ekarri.

Hemerotekeari ekingo deutsagu baiezteko ez dala guzurretako premisea, ezpada errealidadea. 2008an, Bilboko metroa 5. lineaz horniduteko aurretiazko trazadurearen barri emon zan. Trenbide-azpiegitura barri bat, erabat lurpekoa, Etxebarriko metro-geltokitik Galdakaoraino abiauko zana. 2010ean, Euzko Alderdi Jeltzaleak barriro bazterreratu eban Galdakaoko erdigunetik Usansolora heltzea tren-linea barri hori, eta Ibarretxeren aroko inbersino eta azterlan guztiak, 2008an egindakoak, paperontzira joan ziran zuzenean, bai eta mobikortasunetik eratorritako politika guztiak be, gizarte-inbersino lez aurreikusten eben-eta aldirikoak heltzea interes logistikoko eremuetara, tren-geltokietara, ospitaleetara edo Galdakaoko ospitalera.

2015ean, 2015eko garagarrilean, Bizkaiko Foru Aldundiak iragarri eban Bilboko metroaren 5. lineak garraiobide hori Galdakaoraino zabalduko ebala. Hurrengo legealdietara arte itxaron beharko ebela esan eban 2015ean. 2016ko urrian, ostera, ildo horri buruzko informazino-azterlan bat egin zan, eta 2017ko zezeilean hasiko zirala lanean esan zan. 2019ko urtarrilean, legealdi honetan daborduko, Unai Rementeria Ahaldun Nagusiak metroa Galdakaora helduko zala baeiztu eban: “obrak 2021ean hasiko dirala da bermerik onena” esan eban garai haretako hautagaiak, Rementeria jaunak, berbaz berba hauteskunde-kanpainan bete-betean, hain zuzen be, Alderdi Nazionalistearen mitin baten, 2019ko maiatzaren 14an, Basaurin. Berbaz berba esan eban: “ikusten dozue EAJk zertaz berba egiten dauen: Galdakaora helduko dan metroaz, bidegorriez, bizi-kalidadeaz. Mobikortasun barriak irauli egingo dau eskualde hori, eta Galdakaorainoko eta ospitalerainoko metroa ardatza izango da, eta bidegorriak lagungarri izango dira. Azken horreen lehenengoak Arrigorriaga eta Ugao lotuko dauz. Eta behar egiteko erronka bi: Basauri Bilbogaz eta Basauri Galdakaogaz lotzea”.

Handik egun batzuetara, maiatzaren 22an, Galdakaoko Agirre Lehendakariaren plazan egindako hauteskunde-ekitaldi baten, Rementeria jaunak metroa Galdakaora heltzeagaz eukan konpromisoa berretsi eban, bai eta bere alderdiarena be, eta

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

zera adierazo eban: “metroa Galdakaora eroatea erabagita dago”. Horren haritik, zera adierazo eban: “obrak 2021ean hasiko dira -2023an gagoz-, eta Eusko Jaurlaritzeak eta Bizkaiko Foru Aldundiak be ekarpen ekonomikoak egingo deutsiez proiektuari. Legegintzaldi honetan 3. lerroa osotu dogu, eta gure hurrengo konpromisoa metroa Galdakaora eta Usansoloko ospitalera ekartea da, eta EAJk bere berbea beteten dau” inoan 2021ean Rementeria jaunak. 2023an gagoz.

Galdakaoko erdigunean dagoan plaza haretan, segurtatu eban bertan egotea espero ebala (kakotxak zabalduko dodaz barriro be), “berandu baino lehen metroaren sarrera bat”, eta azpimarratu eban “EAJ ekipo bat da, eta taldean lan egiten daki. Horregaitik eskertu gura deutset lankidetzea sailburuari, urte horreetan Galdakaoko alkate izandako Ibon Uriberi eta Fernando Izaguirre hurrengo alkateari. Alkarregaz metroa Galdakaora ekarriko dogu, egun bat gitxiago geratzen da horretarako, Galdakaora eta Bizkaira be enpleoa sortuko dauen proiektu baterako”. Hara hor!

Osoko Bilkuren areto honetan, legegintzaldi honetan bertan, Foru Aldundiak ohartarazo eban metroa Galdakaora eta Bilbo hegoaldeko auzoetara zabaltzeko Europako laguntzak beharko zirala, eta esan eban: “laguntza hori barik ia ezinezkoa izango da egitea. Guk bakarrik ezin dogu, arabere gitxiago bizitea tokau jakun pandemia-egoera honetan”. Baina ia egintza bakarrean, Aldundiak, etxe honetan, bere jarrerea aldatu egin eban. Eta metroa Galdakaora ez ei zalako helduko itzelezko astrapalea sortu zan ezkero, esandako guztia esan ondoren, gero, bat-batean, zera aitatu eban: “ez da beharrezkoa diru horreek heldu daitezala”.

Halanda be, esan dodan moduan, suposizino bat da, eta zera esan eban “orain ez dogu behar laguntzarik”. Dirua bota egin da, Rementeria jauna. Bota egin da, bai, eta jarraitu neike, egia da-eta. 2019tik daroazu esaten metroa martxan egon behar zala daborduko. Denporea alferrik galdu da azterlanak eta azterlanak egiten eta horrek, ondorioz, dirua alferrik gastetea ekarri dau.

Baina EH Bildu be ez da atzean geratzen. Ez daukat EAJrentzat bakarrik, EH Bildu be harrapetan dauelako hemerotekeak, ez bakarrik EAJko kideak. Izan be, batzar-egunkariak sano bitxiak dira, leku gehiagotan eztabaidatu dalako. Eusko Legebiltzarrean, 2018ko maiatzaren 31n, EH Bilduren botoakaz, mozino bat onartu zan, eta honako puntuen artean zera inoan: “Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzeari eskatzen deutso amaitu dagiala Durango-Bilbao trenbide-sarea Galdakaoko ospitaleagaz zuzenean lotzeko ibilbide-alternatiben azterlana”. Tira, gauza gehiago esaten ebazan, baina Ugarte Zubizarreta EH Bilduko bozeroale andreak 5. linea horren alde inoana zehaztuko dot. Izan be, garraio publiko hori sustatzeko, Galdakaoraino eta Galdakaoko ospitaleraino Euskotrenen lineen arteko lotureak egon behar ebala inoan, hori da-eta gune handiek behar dabena, eta 5. lineak, azken baten, proiektu horregaz bikoiztasuna ekarriko leukela. Kakotxak zabalduko dodaz: “Hau da, zerbitzu hori emateko ez dugu behar metro linea bat. Badaude alternatiba errazagoak, zeren gainera L5a fondo de saco bat baino ez zen izango eta, beraz, ez lituzke konponduko orokorrean dauden arazoak, eta Bizkaian dagoen arazo nagusienetako bat da eskualdeen arteko lotune falta, ezta? Galdakao da 24.000 bat biztanleko herri bat, ez dauka trenbidezko konexiorik eta uste dugu behar-beharrezkoa dela, baina beharrezkoa dela EuskoTrenekin, ez L5aren linearekin”.

Denporea amaitzen ari jat. Guk beti defendidu dogu Galdakaorako 5. linea. Gu ez gara aldatu. Ez gara aldatu eta, beraz, hemen eta Madrilen Gobernua osotzen dozuen taldeok bizilagunak ez daizuezala gehiago zoratu eskatzen deutsuegu, berbea bete daizuela, proiektu bat egin daizuela eta gai horren inguruan lanean hasi zaitezela. Seriotasuna eskatzen deutsuegu, hartu eizue erabagi bat Galdakaoko bizilagunen eta Galdakaoko ospitalera doazan erabiltzaileen mobikortasunari buruz behin betiko konponbidea emon degiozuen, eta gauzatu eizue. Uste dogu behin betikoak izan behar

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

dauela, bizilagunek ezin dabela promesa gehiagorik itxaron, eta egoera tamalgarri horregaz amaitu behar dogu. Uste dogu gaurkoak, milagarrenean, azkenak izan behar dauela. 300 milioiko hitzarmena dago Aldundiaren eta Eusko Jaurlaritzaren artean, baina Foru Aldundiaren ekarpena, oraingoz, 15 milioikoa baino ez da, eta uste dogu ezinbestekoa dala kronograma bat, data eta aurreikuspen errealakaz.

Gaur Osoko Bilkura honetara Bilduk dakarren eskaerea hauteskunde kutsutik aldentzea sano gatxa da. Badakigu kanpaina betean gagozana, eta uste dot proposamen hau, ba, elektoralistea dala, eta elektoralistea izango da EAJk egingo dauen proposamenaren defentsea. Uste dogu egoerea gaiztu egiten dala. Udalerri barri bat dago, Usansolo, eta bertako bizilagunek eretxia emon eta euren erabagia euki behar dabe. Udal horretan udalbatza barria egongo da eta eretxia emon beharko dau eta proiektu hau garatu. Gure ustez, proiektu hori egin behar da. Power Pointetik eta fotomontajeetatik alde egin behar dogu, eta parte hartu behar dogu, eta behingoz, Usansoloko 5. linea martxan ipini. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, sesñor Andrade Aurrecoechea. A continuación, el representante del grupo Socialistas Vascos, señor Jerónimo Moreno, tiene usted la palabra. Perdón, perdón, sí. El representante del grupo Elkarrekin Bizkaia, señor Lobato Pascual, tiene usted la palabra.

El Sr. **LOBATO PASCUAL** jaunak: Sí, muchas gracias.

Ez neukan pentsauta nire agerraldia horrelan hastea, baina, egia esan, gaur eztabaidagai daukagun ekimen hau ebazte aldera, bitxia egin jat Andrade jaunaren agerraldia. Hau da, bere agerraldiaren zati handi bat (guztia ez esatearren) proiektu honen hemerotekeari buruzko errepasoa egiten jardun dau, eta egia esan, ez jat lar argi geratu bere asmoa, gaur eztabaidatuko dan mozinoaren inguruan.

Esan dodan moduan, gaur metroaren 5. linearen proiektuari buruzko itaunetik eratorritako mozino bat eztabaidara aurkeztu edo ekarri da. Gai hori ohikoa da, Osoko Bilkuran ez bada Batzordean da, baina ez da hilebete, hilebete eta erdi linea barri horren alderdiren bat ez doguna jorraten. Eta horrek bi irakurketa euki leiz: bata, eztabaidak hainbat ekarpen daukazan proiektu bat aberasteko egiten dirala (dala talde politikoen ekarpenak, dala gizarte zibilak bere alkarte eta kolektiboetan helarazoten deuskuzan gaiak). Bide batez, gaur Osoko Bilkurara hurbildu diran Usansoloko bizilagunak agurtu gura dodaz. Eta, aitatu dodan moduan, eztabaida horren emaitzea da eskualdearentzat hain garrantzitsua dan proiektua aberastea. Eta gero, gai hau Osoko Bilkurara eta Batzordeetara behin eta barriro ekarteari buruz egin geinken beste irakurketea ez da hain pozgarria, eta aitatu dot herritar horreetako batzuek ez dabela uste proiektuak beteten dauzanik ez eskaria, ez batez be bertan jarritako itxaropenak be. Izan be, behin eta barriro, 15 urtez, gitxi gorabehera, oker ez banago, metro-linea barri horri ekiteko eskatu jaken erakundeei.

Horri guztiari, koktelari gehitzen badeutsagu, Andrade jaunak adierazo dauen moduan, gobernu-taldeak eta oposizinoa hauteskunde-kanpainan gagozala, jakina, eztabaida arinagoa eta aberasgarriago izan beharko leukena korapilatuta geratzen da kutsatzen daben mezuakaz. Hori danek ulertu ahal izango dabe, eta ez dau bape laguntzen aurkeztutako ekimenak behar bezala ebazteko orduan. Mahai gainean daukagunari jagokonez, proposamena egin dauen taldeak bi zati (2 puntu) gura dauzan ekimen bat aurkeztu deusku gaur. Lehenengo puntuan, informazino-azterlanean bideragarritasun teknikoari buruzko azterlan bat sartu daitela eskatzen da, honako aukera honeek bilduko dauzana. Hiru dira: jatorrizko proiektuan Usansolon planteautako geltoki

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

bakarraren kokapena aldatzea; lurpeko geltoki horretako sarbide-kanoietako bat udalerriaren erdigunerantza mobidutea; eta azkena da udalerriaren erdigunean lurpeko geltoki barri bat proiektetea, ospitalearen ondoan planteautakoaz gain.

Alternatiba horreen bidez, Usansolora hurbildu gura da metroaren zerbitzua. Halanda ze, printzipioz, gure botoa aldekoa izango da. Izan be, azterlan bat egitea baino ez da eskatzen, kontuan hartu ahal izan daiten. Horretaz guztiaz gain, uste dogu azken proiektuaren zehaztapena aztertzeko hainbat aukera jaso leitekezala, eta Bizkaiko Foru Aldundiak aztertu leikela aukera horreen bideragarritasun teknikoa eta operatiboa, proiektuan sartu daitezan. Uste dot oposizinoko taldeotako inork ez daukagula behar adina teknikari-talderik garrantzi hori zehazteko. Hori, dakizuen moduan, gomendio hau esleitzen jaken erakundeetako edo enpresa partikularretako teknikariek egin behar dabe.

Baina, jakina, badago ondorio politiko bat gobernu-taldeek hartu beharko leukien azken erabagiari buruz, oposizinoko taldeakaz batera, edo hori izan beharko litzateke ikuspuntu politikoan guragarria. Gomendagarria litzateke, era berean, EH Bilduren proposamenaren lehen zati hau onartu ezkero, bideragarritasun teknikoaz gain, bertan adierazoten dan moduan, Bizkaiko Foru Aldundia eta Eusko Jaurlaritzea hasieran planteetan ari diran proiektuari begira horrek ekarriko leukezan epeei eta balizko atzerapenari buruzko azterlan bat sartzea.

Metroaren lineak erabilteko aukerea daukien bizkaitar gehienek erabili ohi dabez. Hori dala eta, gure taldeak argi dauka proiektu horrek garrantzi eta eragin handia daukana garraio publikoan, ez bakarrik jagokon eskualdean, ezpada lurraldeko herritar guztiakan be. Hori dala eta, ezinbesteko garrantzia daukan obra bat egiten ari gara. Horregaitik, azken proiektua ezin da ipingi bat izan herritarren eskaria beteteko izapidea bete ahal izan daiten. Mobikortasun-arazo posible guztiak konponduko dauzan proiektu bat izan behar dau, eta horretarako birplanteau behar bada, orain egin behar dala uste dogu, posible da-eta.

Haren balizko zabaltze eta aldaketen bideragarritasun ekonomikoari buruzko eztabaidea sortzea kezkatzen gaituan beste gai bat da. Garraio publikoan inbertiduteak lehentasuna izan beharko leuke ibilgailu partikularren garraioa errazten daben beste azpiegitura batzuen aldean, eta legegintzaldi honetan izan doguzan eztabaidetan askotan emon dogu horren barri, Hegoaldeko Saihesbidea edo itsasadarpeko tunela, esaterako. Proiektu horreetarako gastu-mugarik ez dagoala emoten dau, eta proiektu horreen kostua metro-lineetan inbertiduko danagaz alderatzen badogu, atoan konturatzen gara gobernu-talde honen lehentasunak zeintzuk diran.

Bigarren puntuari jagokonez, proposamena egin dauen taldeak eskatu dau Usansoloko herritarrek eta eragileek aurkeztutako alegazinoak aztertu eta balorau daitezala, eta esku hartu dagiala Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailean. Horretarako, kontuan hartu daitezala horreek. Harrigarria egiten jat horrelango zeozer eskatu behar izatea, eta ez dakigu proposamena Usansolo udalerri barriko herritarren zati horri entzunda, Foru Gobernuak emondako ezezko baten emaitzea ete dan. Horren aurrean, uste dot koherenteena Foru Gobernua osotzen daben bi talde politikoen agerraldiak entzutea dala, horreek dira-eta, bide batez, Eusko Jaurlaritzea osotzen dabenak, eta argi apur bat emon ahal deuskuenak hareek udalerriko herritarren proposamenak entzuteko eta jasoteko daben jarrerearen inguruan. Horren arabera zehaztuko dogu, jakina, gure botoa.

Hori bai, aurreratu gura deutsuegu gure taldearen jarrerea argia dala zentzun horretan. Proiektu guztietan jaso eta aztertu behar dira herritarren proposamen guztiak, baina askoz gehiago garrantzi eta leba handiko proiektuetan. Arabere gehiago, uste dogu errespetau egin behar dirala, eta erantzun errazoitua emon beharko litxakiela, bai

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

proiektuan sartu leitekezanei, bai bideragarriak edo gomendagarriak ez dirala uste diranei, alternatiba hobeak dagozalako. Honaino gure lehenengo agerraldia, eta arretaz entzungo doguz gainerako taldeen agerraldiak, eztaibadea itxi daigun. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Lobato Pascual. Ahora sí, el representante del grupo Socialistas Vascos, señor Jerónimo Moreno, tiene usted la palabra.

El Sr. **JERÓNIMO MORENO** jaunak: Buenos días a todos/as. Muchas gracias, señora Presidenta. Eskerrik asko baita be, Osoko Bilkura hau egitea eta jente aurrean zabaltzea posible egiten daben Erakunde honetako persona guztiei, eta eskerrik asko, baita be, sare sozialetan jarraitzen gaituen guztiei, eta, hoba ez, baita saio honetan gugaz dagozan herritarrei be.

Metropoli-trenbidearen 5. lineari buruzko informazino-azterlanari buruzko itaun batetik eratorritako mozino baten inguruan berba egiten ari gara gaur hemen. Mozinoak aitatzen dauen azterlan horrek jente aurrean jarteko epea aurtengo urtarrilaren 31ra arte luzatu eban, eta, beraz, alegazinoak aurkezteko epea amaitu barritan, oraintxe bertan amaitu barri da alegazinoak aurkezteko epea.

Baina egin daigun arean atzerabegirakoa. Metropoli-trenbide horren 5. linearen egungo diseinua 2010. urtean hasi zan, eta gogorarazo gura dot lehendakari sozialista bategaz hasi zala.

Eskariari buruzko lehen azterlanakaz eta zaku-hondoko linearen diseinuagaz, lehen azterlan haretan Sarratuko, Galdakaoko eta ospitaleko geltokiak indarrez agertzen diran bitartean, gainerakoak diskretuagoak ziran. Informazino-azterlana egiten jarraitu zan, eta 2012an amaitu zan haren idazketea. Bizkaiko Garraio Partzuergoak 2012ko bagilean egindako aurkezpenean ondorioztau zan 5. linearen handitzeak ez ebazala errentagarritasun sozioekonomikoaren parametro guztiak beteten, eta, beraz, beste mobikortasun-sistema bat bilatu behar zala, 5. linea konbinauta Usansolora heltzeko. Izan be, Europako Inbersino Bankuak berak uste eban ez ebazala eskatutako parametro guztiak beteten.

Horrelan, aurrekariak ikusita, legealgi honetan, eta barriro be Eusko Jaurlaritzako Garraio Saileko sailburu sozialista bategaz, erakunde eskudunak ados jarri dira metropoli-trenbidearen 5. linea deiturikoari bultzada barria eta, nire ustez, behin betikoa emoteko. Eta egoera horretan, ez daigun ahaztu sano egoera berezietatik atera barriak garala, COVID-19aren pandemiatik, eta sano garrantzitsua be bai, Next Generation funtsakaz, hau da, Europako funtsakaz, metroaren 5. linea horri behin betiko formea eta diseinua emoteko bidean aurrera egiten ari gara-eta. Eta orain EH Bilduk planteetan dauen mozino hau jatorku, benetan eskertzen dodana, nahi-ta ez dagoan soberan esatea “ondo etorriak metrora”. Baina tira, edozelan be, agirian geratzen dana da metroaren 5. linea geldituezina dala, eta talde politikoen akordioak eta erakundeen konpromisoak eragiten dabela ondoen aurrera egitea eta gizartea garatzea, kasu honetan mobikortasun iraunkorraren arloan.

Gure jarrera osoa da azpiegitura horren garapen historikoagaz, erakundeek sinatutako hitzarmenagaz eta benetan beharretara eta erispideetara egokitutako mobikortasuna eskaintzeagaz, eta hori sano garrantzitsua da gizarte-iraunkortasunari, iraunkortasun ekonomikoari eta ingurumen-iraunkortasunari jagokenez. Horregaitik, eta zuzenketa bat erregistrau ez dogun arren, ez deutsagu lan egiteari itxi, eta azken orduko erdibideko bat adostu genduan, ez dakit salbuespenezkoa, baina, edozelan be, ezohikoa,

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Usansoloko herritarrek berme gehiago izan dagiezan euren eguneroko bizitzarako mobikortasunaren konponbidea onena izan daiten, ikuspuntu sozialetik, ekonomikotik eta ingurumenetik.

Baina ez da joan aurrera hori, ez da akordiorik lortu, baina ia. Eta, horregaitik, proposamena egin dauen taldeari, barriro dinot, aldez aurretik izan dauen akordiorako joerea eskertzeaz aparte, eskatzen deutsat bere mozinotik planteetan dauzan 2 puntuak bereiztu daizala; izan be, lehenengo puntuan bideragarritasun teknikoari buruzko azterlan bat egitea adostu geinke, 5. linea Usansoloko erdigunera eroateko hainbat proposamen jasoko dauzana, ibilbidearen alternatibak errespetauta, eta barriro dinot, hau be garrantzitsua da-eta, egungo informazino-azterlanak jasoten dauzan epeak be. Izan be, hasierako mozinoaren testua bere horretan itxi ezkero, (ez dot errepetiduko, kokalekuaren aldaketea aitatzen dau-eta, kanoietako bat lekuz aldatzea, geltoki barri bat proiektetea) bideragarritasun teknikoari buruzko azterlanak badaukazala bere ondorioak emongo leuke, kasu honetan proposamena egin dauenak egindakoak, eta, beraz, gure ustez, hori soberan egongo litzateke.

Halanda be, sozialiston eretxian, zerrendeak bideragarritasun teknikoaren azterlana eskatzeaz gain, 5. linearen zerbitzua Usansoloko erdigunera hurbiltzeko proposamenak jaso beharko leukez, egungo informazino-azterlanak jasoten dauzan ibilbide-aukerak eta, barriro dinot, epeak errespetauta.

Halanda ze, ez geunke hasierako idazketea babestuko, irakurri barri dodana egokiagoa irudituko litxakigulako. Azken baten, danok gura dogu azpiegiturearen amaierea bermatzea, ez luzatzea, ezta geldituarazotea be beharrizan barik, eta horrek benetako eskarirako mobikortasun-konponbiderik onena emongo dau.

Bigarren puntuari jagokonez, printzipioz, proposamena egin dauena bereizita bozkatzearen alde badago, babestu egingo dogu. Eta, beraz, idazketa egokiagoa be irudituko litxakigu, hau da, Usansoloko herritarrek eta eragileek aurkeztutako alegazinoak aztertzea eta baloretea, eta Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailari eskatzea alegazino horreek kontuan hartu daizala. Baina, edozelan be, aldaketea txikiagoa da, eta ez leuke eragotziko gure aldeko botoa.

Barriro dinot proposatzaileari eskatzen deutsadala, ahal dauen neurrian, bozketea 2 puntutan banatu dagiala.

Besterik ez, eta eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Jerónimo Moreno. Y el representante del grupo Nacionalistas Vascos, señor Lerma Mentxaka, tiene usted la palabra.

El Sr. **LERMA MENTXAKA** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta, y mis saludos también a todos y todas las vecinas que han venido desde Usansolo.

Yo creo que en esta ocasión podemos tener un acuerdo, que al menos podemos llegar a un acuerdo concretando cuál es la opinión de las Juntas Generales en esta materia, que podemos garantizar eso, que no vamos a tener grandes problemas. Pero tengo que confesar de antemano o una confesión por mi parte, porque la verdad es que yo no hubiera presentado una moción de este tipo, ni habría escrito una moción con ese contenido.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Eta nik neuk be autortzen dot, ñabardura kontu batzuei jagokenez, baina egia da horren maminak zalantza batzuk sortzen deuskuzana. Informazino-azterlanaren aldaketea eskatu daitela aitatzen da konponbide jakin batzuen bideragarritasun teknikoa txertatzeko, hori da-eta zehetasun handieneko gaietako bat, eta hor zalantzea sortzen jaku horrek izapidetze-epeetan eraginik izan ahal dauen ala ez. Izan be, egia esan, kontuan izan behar dogu 5. lineari jagokonez daborduko 3 tarte dagozala lizitazinoan. Eta, duda barik, edozein eztabaidak eztabaida politikoak hobetzeko eta akatsak saihesteko be balio dau, duda barik, azaldu dan moduan, baina hori ondo dagoan arren, eguneroko lanak eta eguneroko kudeaketeak be ahalbidetzen dabe, azkenean, behin betiko obra jakin batzuen eraikuntzea eta azpiegituren hobekuntzea lizitatzea.

Halanda ze, planteetan diran alternatiba horreek, mozinoa proponidu dauenak ondo azaldu dauzanak, ez al dira izango informazino-azterlanari aurkeztu jakozan alegazinoetan gizarte-eragileek planteau ahal izan dabezanen sano antzekoak? Izan be, seguruenik bai, gitxi gorabehera mozinoa aurkeztu eta horrelan idatzi dauenak be jakinarazo dau. Eta gure eretxia horrelan izanda, nire ustez, Eusko Jaurlaritzeak aintzat hartu behar dauz eta aztertu egin behar dauz. Izan be, Eusko Jaurlaritzeak dauka trenbide-arloko eskumena, bai plangintzeari jagokonez, bai azpiegituren eraikuntzeari jagokonez. Eta, zalantza barik, berari jagoko aurkeztu diran alegazino guztiak aztertzea.

Bi idea, beraz, eskumen horren inguruan: ez da Aldundiarena, ezpada Eusko Jaurlaritzearena. Egokiagotzat joko geunke Jaurlaritzeari berari lanean ixtea, konponbiderik onena zein dan definidu dagian. Konponbiderik onena ikuspuntu teknikotik, ikuspegi ekonomikotik, eta, duda barik, baita ikuspegi sozialetik be, beharbada konponbideen ingurumen-ondorioak aztertuta konponbiderik onena definiduteko, eta 5. linearen amaiera edo lotura hori Euskotrenen lehendik dagoan azpiegitureagaz zelan inplementau aztertuta, eta, horretarako, alegazinoak kontuan hartu behar dira. Ondorioz, gure planteamentua zera da (erakundeakaz begiruneagaitik baino ez): ez jat iruditzen egokiena danik Foru Aldundiak esan behar izatea Jaurlaritzeari bere ustez zelan egin behar dauzan jarduera jakin batzuk, Jaurlaritzearen beraren eskumenak diranean. Hori lehenengo idea.

Eta bigarren idea, arabere garrantzitsuagoa dana. Eusko Jaurlaritzea gauzatzen zelan ari dan kontrolau gura izan ezkero, Eusko Jaurlaritzea zelan egiten ari dan bere eskumenekoak diran gaiak, hori ondoen egin leiken organoa Gasteizko Legebiltzarra da, bera da-eta Jaurlaritzearen eta kasu honetan Gasteizko Gobernuaren jarduna gauzatzen eta kontroletan dauena. Harenbaten bertan egin leitekez ondoen galderak edo azalpenak eskatu be hori gauzatzeko erantzukizuna dabenei.

Por lo tanto, puede que muchas sean cuestiones de matices, pero debo confesar que no estoy de acuerdo, al menos en su totalidad, con la exposición justificativa, con la justificación de la moción..., eztabaida honetan ezta errazoiketan adierazota geratu danagaz, zuzenketearen errazoiketan, ezta agerraldiren bategaz be, edo nire aurretik izan dan ahaldunen baten agerraldiaren zatiren bategaz; uste dot Elkarrekin Bizkaia taldeko ordezkaria izan dala. Bertan eten barik aitatu dau Foru Aldundia.

Tren-linearen trazadureari eta 5. linea izango danaren geltokiaren beraren loturak Euskotrenen azpiegitureagaz egiteko moduari buruzko eztabaida tekniko honetan, Bizkaiko Foru Aldundiak ez dauka zerikusirik; Eusko Jaurlaritzearen kontua da. Eta Foru Aldundiak metroaren 5. linea hori garatzeko hitzarmena sinatzean bere gain hartu dauzan betebeharrek be ez dabe zerikusirik, finantzarioak baino ez diralako.

Halanda ze..., por eso confesaba que yo no habría redactado de esa forma la moción. Baina, nire ustez, egia da ezin doguna bendea ipini. Hau da, ezin dogu onartu barik itxi jente aurrean jarri dan informazino-azterlanak egia dan kontu bat erakutsi

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

dauela eukazan bi diseinuei jagokenez, hau da, Usansoloko erdigunea, mozinoa proponidu dauenak ondo azaldu dauen moduan, metroko ahotik distantzia esanguratsura, garrantzitsura dagoala. Garrantzitsua da, eta informazino-azterlanean bertan be ez da aitatzen anezka bat martxan jarri behar danik. Hori horrelan da, eta ezin hobeto azaldu da, eta kontu horrek arazoak sortu dauz, ezinegona, eta txarto ikusi da ingurunean, Usansolon, zalantza barik; izan be, ulertzen dot Usansolok pentsetea etorkizunean trenbideko garraio publikoa, zerbitzu publikoa etorkizunean okerrago geratuko dala eta gaur egun daukiena baino baldintza okerragoetan egongo dala. Eta horri jagokonez, Batzar Nagusiak garan aldetik, onartzen dot ezin dogula bendea ipini. Eta guk geuk be eskatu geinke Jaurlaritzeak alegazinoak aintzat hartu daizala, eta Jaurlaritzeak proiektu bat garatu dagiala, Usansoloko herritarrentzako garraio publikoaren kalidadea hobetzeko, ahal dan neurrian.

Gure aldetik jarten dogun ñabardurea da nahiko desegokia iruditzen jakula Foru Aldundiari esatea edo eskaera hori egin dagiala eskatzea. Baina guk argi eta garbi ikusten dogu ez dogula gure burua salduko, eta, duda barik, uste dot, lehen esan dodan moduan, badaukaguzala berme batzuk Batzar Nagusiek horren aldeko jarrerea hartu dagien.

Zalantza barik, eskaera bat egin zan puntuak bereizita bozkatzeko; bigarren puntuaren alde bozkatuko genduan, duda barik, eta aukera gehiago egongo litzateke lehenengoa onartzeko, emon dodazan ñabardura horreek gorabehera.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Lerma Mentxaka. Y pasaremos al turno de réplica. Para ello, el representante del grupo Euskal Herria Bildu, señor Méndez Urigoitia, tiene usted la palabra.

El Sr. **MÉNDEZ URIGOITIA** jaunak: Sí, muchas gracias de nuevo, señora Presidenta.

Comenzaré por el final. Necesitaría más de 5 minutos para responder a todo, y no sé si voy a ser capaz.

Señor Lerma Mentxaka. Ha comenzado usted diciendo que podemos llegar a un acuerdo. Hasta el último momento no me ha quedado claro cuál va a ser su posición. Y le digo, señora Presidenta, que aceptaré la votación individualizada de los dos puntos, por lo que entiendo que se abstendrán en el primer punto y votarán a favor del segundo. Bien, bien. Me alegro, porque a pesar de unos pequeños matices, he mencionado en mi primera intervención que venimos buscando un acuerdo. Y si conseguimos un acuerdo y posibilitan dicho acuerdo, lo vemos bien.

Gure proposamenak Usansoloko gizarte-eragileek, bizilagunek egin dabezan antzeko eskaerak edo alegazinoak jasoten dauzala dinozu. Jakina, hareen eskaeretatik inor ez gara kanpo geratzen, eta zuk zeuk be itxi dozu agirian, baita Usansoloko Euzko Alderdi Jeltzalearen eskaeretatik be. Nik lehenengo agerraldian esan dot, Usansolon gehiengo sozial eta politiko bat dagoala uste dot, eta hori ezin dala alde batera itxi, eta foro honetatik sustatu egin behar dogula. Esan dozu ez dozula uste Bizkaiko Foru Aldundiak egin behar dauenik hori. Esaidazu, nortzuk dira Bizkaiko ordezkari politikoak? Nik uste dot gu garala, horretarako emon deuskue botoa. Beraz, beste erakunde batzuei eskatu ahal izango deutsegu, eskaera horreekaz bat bagatoz, horrelango ekimenak bideratzeko eta babesteko gai garala ikusi dagien.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Epeei eta atzerapenei jagokenez, kezkatzen gaituan gaia da, eta, gainera, EH Bilduk uste dau ez dauela eraginik izan behar, baina ez EH Bilduk halan planteetan dauelako, ezpada Galdakaoko Udaleko Gardentasun eta Parte-hartze Arloak egindako informazino-berbaldi baten egindako kontsultetako bat dalako. Bertan Ferraz jauna eta Loli de Juan andrea egozan, saileko zuzendariak, eta hareek esan euskuen hirugarren gauzatze-fasea zala, nahikoa denpora egoala horrelango azterlanak eta kontrasteak egiteko, eta, hasiera baten, horrek ez ebala zertan atzeratu. Hori da gure asmoa be, EH Bilduk ez dau obrak atzeratzeko asmorik. Gure asmoa proiektua hobetzea da, eta, ahal bada, ezarritako epeetan eta errazoizko inbersino-kostu jasangarriagaz. Eta horretarako, bideragarritasun-azterlana eskatzen dogu, eta nik uste dot beharrezkoa dala nahiko argi geratzea.

Aurreko proiektuen inguruan berba egin da. Andrade jauna, gaur ez da hemerotekea toketan, gaur jarrerea hartu behar da. Edo mahai gainean dagoan proiektua hobetzen dogu, edo modu argian esango deutsut ulertu daizun, edo egiten dogu zeozer, edo bere horretan onartu behar dogu. Eta zuk ez dozu esan ez A ez B. Hemeroteka ederra egin dozu, eta aurrekoak kritikau egin dozuz, baina ez dozu esan zein dan Alderdi Popularraren jarrerea, eta uste dot beharbada ez daukalako izango dala. Eta pozten naz, gainera, Larraitz Ugarte gure legebiltzarkideak 2018an esandakoak aitatu izana, EH Bilduk planteetan ebana oso ondo definiduten dauelako, eta zera inoan “ez bikoiztasunei, ez zaku-hondoari”, Jeronimo jaunak esan dauen moduan eta EH Bilduk, bere proposamenean ibilbide hori hobetu eta aldatu egiten eban-eta. Eta horregaz zer saihesten dogu? 3. linea luzatzea, Euskotrenegaz lotura bat egotea, eta zuei Euskotrenek legena eragiten deutsuela emoten dau, eta uste dot gaur egun inork ez dauela zalantzan jarten Euskotren metro-zerbitzua emoten ari dala Uribarrin, Matikon, Otxarkoagan, Txurdinagan eta Uribarrin, eta zerbitzu hori ez dala gitxi eretxi behar.

Halanda ze, barriro dinot, informazino-azterlanean jasotako hasierako espirituari eutsita, uste dot hori hobetzeko jarrerea erakutsi behar dogula, eta hori da EH Bilduk planteetan dauena eta gaur hona dakarguna. Izan be, 2010eko proiektuan, Jeronimo jaunak esan dauen moduan, Usansolon geltoki “diskretu” bat egoan, berak esan dau. Diskretua, tira, diskretua izan edo ez, Usansolon lurpeko geltoki bat egoan, eta orain desagertu egingo da.

Berak argudiatu dau unada haretan Europako funtsen beharra egoala proiektu hori aurrera eroateko, beteten ez ziran parametro batzuen arabera. Parametro horreek aldatzea eta konpontzea be lortu da Euskotrenek eskualdeko gainerako lurraldeakaz daukan lineagazko lotureari esker. Beraz, geltoki hori ez da daborduko defizitarioa eta planteau leiteke; beraz, gaur egun ez dago era horretako inongo mugarik. Halanda ze, barriro dinogu eta mahai gainean jarriko doguz 2 puntuak, lehen esan dodan moduan, eta bakotxa bere aldetik bozkatzeko aukerea onartuko dogu, eta behin eta barriro esango dogu beharrezkoa dala metro zerbitzua Usansoloko erdigunera hurbiltzea. Horretarako, proposamen desbardinak egiten genduzan bi aukeretan, ez dagiala inork ahaztu, eta gaur proiektuak jasoten dauz, eta ez dago horren gaineko jarrerarik. EH Bilduk ez dino zelan egin beharko litzateken, proposamen bat baino ez dau egin, bi aukeren aurrean, proposamen hori aztertu daiten.

Eta bigarrenik, uste dogu garrantzitsua dala, Aldundi honek edo Batzar Nagusi honeek Aldundiari eskatu degioela buru izan daitela, aztertu dagiala, aintzat hartu dagiala, Eusko Jaurlaritzeagaz batera, eta eragile aktiboa izan daitela, auzo-alegazino, alegazino sozial eta politiko horreek kontuan hartu daitezan.

Sin más, muchas gracias.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Méndez Urigoitia. A continuación, el representante del Grupo Mixto-Partido Popular Bizkaia, señor Andrade Aurrecoechea, tiene usted la palabra.

El Sr. **ANDRADE AURRECOECHEA** jaunak: Eskerrik asko, Mahaiburu andrea.

Horrelan da, ez deust denporarik emon jarrerea azaltzeko. Gu abstenidu egingo gara proposamenean, alderdi elektoralista baten kokatzen dogu-eta. Hauteskunde-kanpainan gagoz bete-betean, eta horrelango proposamenek mezu bakarra daukie, hauteskunde-kutsua. EH Bilduren proposamenak errazoi osoa dauka, eta, esan dan moduan, Usansoloko bizilagunen eskaerak jasoten dauz, baita metroaren erabiltzaileek eskatu dabezanak be.

Baina elektoralistea da, argi-argi, hau da, ikusi baino ez da egin behar gaur hemen bozkatuko dana. Tira, kontua da erakundeetan gobernetan dauen EAJren proposamen bat, eremu jakin baten aldeko proiektua eta proiektu jakin bat garatu dauena, eta 2010etik egiten ari dirana, lehen esan dodan moduan, 2015etik, 2016tik, 2019tik, 2021etik hona proposamen mordo bat, kontua da gaur hona datozala, Batzar Etxera, eta dinoe ados dagozala zuok dinozuenagaz, hauteskundeetarako hilebete bi falta diranean, eta ez datozala bat Eusko Jaurlaritzea egiten ari danagaz.

Hau da, Aldundiaren eta Eusko Jaurlaritzearen artean ez dago kontakturik ze linea egingo dogun ikusteko, diseinua ona ete dan edo ez, ez dago kontakturik lizitazinoa atera aurretik, informazino-azterlanak egin aurretik. Hau da, Eusko Jaurlaritzeak bere alde egin dau, EAJ barik egin dau bere proiektua. Eta gaur hemen, hauteskundeetarako bi hilebete falta diranean, Alderdi Sozialisteak eta Euzko Alderdi Jeltzaleak dinoe errazoi dozuela, eta auzotarrei kasu egin behar jakela, hauteskundeetarako bi hilebete falta diranean. Bi hilebete barru, hauteskundeak igaroten diranean, hemen esaten ari diranaz ahaztu egingo dira, eta sinatu egingo dabe eta taldea babestuko dabe, ulertu dot-eta zuen proposamena babestuko dabela, hori ulertu dot, botoa banatzen badozue, babesa emongo deutsue. Elektoralismo argi-argia, egia esan, elektoralismo hutsa da, bi hilebetera. “Ez, nire lankideak, han, Eusko Jaurlaritzan, egin dauenagaz ez nator bat. Errazoi dozu, auzokoak hemen dagozalako, eta errazoi dozu, auzokoek dinoena bozkatuko dogu, eta errazoia emongo deutsegu, eta entzun egin behar jake”.

Baina hori ez al zenkien orain dala 6 hilebete? Zenbat denpora daroe horko bizilagunek metro-geltokiak eta garraio-linea barria eskatzen? Baina gauza bera gertatu zan metroaren 4. lineagaz, bizilagunek gura ez eben diseinua egiten ari dira-eta; gauza bera, gauza bera. Eta hona badakargu, barriro esango dabe baietz, bizilagunei entzun behar jakela, ez dakit. Bada, errespetu osoz, guk datak gura doguz. A, tira, eta esan da eta hori bada egia, eta horregaitik abstenidu egingo gara, edozein azterlan barrik, edozein diseinu barrik atzeratu baino ez dauela egingo barriro. Hau da, gura badozu edo gura ez badozu be, ezetz dinozun arren, azterlan barri bat egiten hasten bagara, promesak dirala emoten dau, horren itxurea dauka, horren itxurea 15 milioi baino ez diralako jarri, beraz, promesak baino ez dirala emoten dau, azterlan barri bategaz hasten bagara, nire ustez gelditu egingo da. Zuk ezetz dinozu, bada, ea ez dan gelditzen.

Edozelan be, esan dot, gu abstenidu egingo gara ez dogulako gura joko horretan sartu, eta Etxe honetatik aho batez atera daitezala, eta bizilagunei entzun egin behar jakela. Jakina, hori errazena da, bizilagunei entzutea, baina hori proiektu bat aurkeztu aurretik egin behar zenduen, eta ez garai honetan, hauteskundeetarako bi hilebete falta diranean, orain bizilagunei entzun behar jake. Aurreproiektua aurkeztu zanean entzun behar izan jaken.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Andrade Aurrecoechea. Ahora, el representante del grupo Elkarrekin Bizkaia, señor Lobato Pascual, tiene usted la palabra.

El Sr. **LOBATO PASCUAL** jaunak: Muchas gracias.

Usansoloko bizilagunek eztabaida honetatik atera leikien ideak kezkatu egiten nau. Kezkatu egiten nau egin beharreko gauzetan danok ados gagozala emoten dauelako, baina ekimenaren zati bat behintzat bertan behera geratuko ei da. Euzko Alderdi Jeltzaleak argudiatu dau ez litzatekela, beharbada, Legebiltzar honetan eztabaidatu behar, ezpada Eusko Jaurlaritzara eroan beharko litzatekela.

Pentsau daigun bat egiten dogula horregaz. Era berean, esan neikio hauteskunde-kanpainan zure ahaldun nagusigai guztiek ez leukiezala metro-lineak ahoan erabili behar, egiten daben gauza bakarra Bizkaiko Foru Aldundiak dirua ipintea dalako, eta ez dabelako proiektuak egiteko edo aldatzeko podere ejekutiborik. Horri jagokonez, koherenteak izan behar gara. Nire ustez, herritarrei euren beharrizanakaz koherentea dan mezua helduarazo behar deutsegu, euren ekimenakaz koherentea. Eta azkenean ez dabe bereizten, ez dakie eskumeneko esparrua Bizkaiko Foru Aldundia dan, Eusko Jaurlaritzea dan, baina badakie ekimen politiko bat helduarazo behar deutsena euren ordezkariei, jakina. Guk entzun egin behar doguz, Bizkaiko Legebiltzarrean ordezkari garan aldetik, eta zentzun horretan formea emon behar deutsagu.

Euskadiko Alderdi Sozialistearen ordezkariari eta Euzko Alderdi Jeltzalearen ordezkariari entzun ondoren, proposamen horreek heldu behar diran tokitik helduko dirala uste dogu, modu baten edo beste baten, eta beharrizan horreei erantzungo jakela. Emoten dau adostasun hori zabala dala.

Bigarren puntuan, gure ustez, ez dago inongo eztabaidarik, eta danok bozkatuko dogu alde, Alderdi Popularreko jaunak izan ezik, bera da-eta kanpainea egiten ari dan bakarra, nahi-ta eurek esan abstenidu egingo dirala, proposamen hau hasiera baten elektoralistea dalako. Eta Alderdi Popularrari gogorarazo gura deutsagu hilebete geratzen jakula hondinokarren talde parlamentarioen ekimenak jorratzeko, baita herritarrenak be, eta gure erantzukizuna, bizkaitarren ordezkari garan aldetik, horreek errespetuz tratetea dala, elementu elektoralistea baztertzea, eta gure hauteskunde-programan edo gure talde politikoen asmoetan oinarrituta bozkatzea. Beraz, espero dogu hemendik hilebetera aztertu geinkezan hainbat proposamenen aurrean atxakia hori ez daizuela barriro aitatu.

Gure lehenengo agerraldian adierazo dogu eta bigarren honetan barriro esango dot. Gure botoa aldekoa izango da bi proposamenetan. Gobernua osotzen dozuen taldeon agerraldietan entzun dodan moduan, espero dogu ekimen honeek, antza danez onartuko ez dan ekimena jagokon foroetara eroan daizuela eta Usansoloko bizilagunak eskatzen ari diran formea emon degiozuela.

Ez dago askoz gehiago esateko. Bigarren agerraldi honetan uste dot jarrerak argi dagozala, eta espero dogu, lehen esan dodan moduan, auzotarren proposamenak aintzat hartu daitezala.

Sin más, muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Lobato Pascual. El representante del grupo Socialistas Vascos, señor Jerónimo Moreno, tiene usted la palabra.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

El Sr. **JERÓNIMO MORENO** jaunak: Buenos días de nuevo.

Tira, ea bost minutuakaz nahikoa daukadan. Agerraldietako batzuei jagokenez, oharren bat egin gura neban, batez be epeen eta atzerapenaren gaiaren inguruan. Nire lehenengo agerraldian esan dodan moduan, Eusko Jaurlaritzeak luzatu egin dau alegazinoen epea, herritar guztiek eta zeozer esan gura daben erakunde guztiek esan dagien, eta, beraz, nik uste dot Eusko Jaurlaritzearen borondatea presente dagoala. Halanda be, ez dot nik Eusko Jaurlaritzearen jarrerea defendidu behar. Uste dot sozialistek garraioaren arloan daben jarrerea ondo zehaztuta dagoala urteen joan-etorrian.

Halanda be, Andrade jaunari eta gai honen inguruan daukan jarrereari jagokonez eretxi bat emon gura dot. Tira, gai honetan eta azken bolada honetan gai guztietan, bere jarrerea da "kontra nago, aitatzen dana aitatzen dala, kontra nago". Bazan entrenatzaile bat (uste dot holandarra zala) zera inoana: "dana negatibo, inoiz ez positibo". Ba uste dot horixe dala jarrerea; izan be, hain zuzen be, egiten bada txarra; ez bada egiten txarra be bai.

Mozinoaren beraren gaiari jagokonez, eskertu gura dot proposamena egin dauenak bereizketa bat egiteko daukan prestutasuna, baina uste dot badirala gauza batzuk zuzenak ez diranak, hau da, zaku-hondoaren gaia ez da nik esan dodala, ezpada txostenak. Nik horren inguruan egin dodan gauza bakarra da gogora ekartea. Halanda ze, gainera, esaten ebana ez zan geltokia politagoa egin behar zanik edo ez, ezpada eskaria "diskretua" zala. Txostenak inoana, eta azpimarratu dodana, zera da, inguru batzuek eskari sano zehatza eukiela, eta beste batzuek, ostera, eskari "diskretua". Barriro dinot, txosten haren berba zehatzak dira.

Baina, edozelan be, egia esan, nire ustez garrantzitsuena da erakundeak bat etorri dirala, eta uste dot sano garrantzitsua dala alderdi politikook sentsazino hori emon daigula, gugaz zein etxean dagozan herritarrei gure asmoan sinisteko, ezagutzeko eta konturatzeko lasaitasuna be emongo deutselako, hauteskundeak egotetik edo ez egotetik harago. Tira, hauteskundeak egon badagozalako. Gogoratzen dot baita be, ez dakit Juan José Laborda Kongresuko presidentea zana ete zan, eta honakoa inoan: "izan be, lau urterik behin, lau urterik behin hauteskundeak dagozanean, kaleak konpontzen dirala esaten deuste herrian. Ba ondo etorri, konpondu daitezala. Izan daitezala hauteskundeak ia urtero". Esan gura dodana da, elektoralismoa, tira, kutsu elektoralistea euki lei jarrereak, hau da, mozino hau aurkeztu dan denporeak, baina, edozelan be, politikea egiten jarraitu behar dogu, hauteskundeak egon ala ez, kudeaketea ezin da gelditu, eta, tira, epeak betetea, barriro dinot, ondo dago.

Baina, tira, edozelan be, puntuak bereiztu izana eskertu egiten dot ostera be, batean abstenidu gaitezan eta bestearen alde bozkatu daigun. Sozialistok betidanik sinistu dogu garraio publiko eta iraunkor baten, eta probarik onena Espainiako Gobernuak, Eusko Jaurlaritzeak eta lurralde honetako Gobernuak emon dabezan aurrerapenak dira sozialistek garraioaren kudeaketan parte hartu dabenean, behin batzukaz eta behin beste batzukaz, baina beti sozialistakaz. Besterik ez, eta eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Jerónimo Moreno. Y el representante del grupo Nacionalistas Vascos, señor Lerma Mentxaka, tiene usted la palabra.

El Sr. **LERMA MENTXAKA** jaunak: Sí, muchas gracias de nuevo.

Por mi parte, también debo agradecer al proponente el hecho de

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

separar las votaciones a realizar, utilizar dos votaciones idénticas en esta materia.

Seguru nago hobeto adierazo ahal izango nintzala lehenengo agerraldian; izan be, harenbaten, ahalik eta modurik egokienean jakinarazo gura izan dodana zera da: gure ustez, beharbada, hori egin geinkela Batzar Nagusi lez egin geinkela zuzenean, tartean Foru Aldundia bera sartu barik (kakotx artean "tartean sartze" hori), erakundeen errespetuagaitik, bitxia da-eta, beharbada, Foru Aldundiak, organo ejekutiboa izanda (trenbide-arloan eskumenik ez daukan erakunde betearazlea da), Eusko Jaurlaritzeari esatea (bera be organo ejekutiboa danean eta kasu honetan badaukana eskumena trenbide-arloan), ze alternatiba aztertu edo zehaztu behar dauzan eta zeintzuk ez, zeozelan esatearren, mozinoan proponiduten dan moduan. Harenbaten, gure ustez, egokiagoa izango zan gobernuari jarduten ixtea eta Batzar Nagusi lez zuzenean eskatzea, zeozer eskatu behar dogula uste izan ezkero, edo lehen esan dodan moduan, beharrezkotzat eta egokitzat joten daben taldeek halan egitea, eta Gasteizko Legebiltzarreko kontrolera aurkeztea.

Pero, bueno, estas diferencias o estas diferentes opiniones, dejando a un lado el hecho de que sean estimaciones diferentes, creo que está garantizado o se garantiza que hoy las Juntas Generales expresarán su parecer en esta materia e instarán, efectivamente, a la Diputación para que trasladen una solicitud con un contenido concreto al Gobierno Vasco. Creo que eso lo garantizamos hoy.

Eta, nire aurretik egin diran beste agerraldi batzuei jagokenez, barriro dinot, eta argi itxi gura dot trenbide-arloko eskumena Eusko Jaurlaritzearena dana, eta, duda barik, prozedurea horrelangoa dana; derrigorrean aztertu behar dabez gizarte-eragileek egin dabezan alegazinoak.

Beharbada, Alderdi Popularreko ordezkariak, talde popularrekoak, ez dakit hori arean lohitzen saiatu dan. Foru Aldundiak ez dauka eskumenik trenbide-konponbideen plangintzan, ez horreen diseinuan ezta trenbide-alternatiben eraikuntzan be. Eta horrek ez dau esan gura beste administrazino batzukaz hartu-emona ez dagoanik, duda barik, baina errespetau eta autortu egin behar da gai horreek zehaztea ez dala Foru Aldundiaren kontua, beste barik. Gainera, aurreko Osoko Bilkurako agerraldiren baten sortu zanaren kontra, ez da-eta Garraio Partzuergoaren eskumena be. Izan be, bere eskumenak, esan daigun 1 eta 2 linea horretan amaitu zirala, eta daborduko ejekutau ziran eta zerbitzuan dagoz. Hortik dator gure ñabardurea, edo gure errezeloa, hau da, hobeto izango zala eskaerea zuzenean egin izana.

Elkarrekin Bizkaia taldeko Lobato jaunak egin dauen agerraldia: ez eizu pentsau be etorkizuneko eraikuntzak aitatzerik ez dagoanik, edo Metroa deitzen deutsagun horren zabalkundea, azken baten tren-azpiegiturak dira-eta, eta ez dauz derrigorrean Metro Bilbao soziedadeak ustiatzen eta operetan, ezpada Euskotrenek; ez eizu pentsau horren aitamenik egin behar ez danik egokitzat joten diran foroetan. Aldundiak berak be bai, finantzaketan laguntzen dauelako, nahi-ta azpiegituren diseinuan eta gauzatzean, eraikuntzan eskumenik ez daukan. Finantzazinoa, hain zuzen be, ahalik eta azkarren jarduteko eta, ahal dan neurrian, trenbide-konponbideen bidez personen garraioa egituratzeko helburuagaz.

Bizkaiko Foru Aldundia, esaterako, obra horreen % 50eko finantzaketan laguntzen ari da.

Halanda ze, ezin da planteau hori ez aitatzea, ez da aitatuko zelan egiten diran konponbide teknikoak, baina, jakina, obra eta proiektu horreen % 50 Foru Aldundiak finantzetan dau, sinatutako hitzarmenen arabera.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Lerma Mentxaka. Y una vez finalizado el debate, debemos someter a votación la moción. Tal y como se ha solicitado y aceptado, votaremos por puntos. Y, por lo tanto, en primer lugar, someteremos a votación el primer punto de la moción. Podemos votar.

El resultado es el siguiente: se han emitido 47 votos en total. Han sido 13 votos a favor, no ha habido votos en contra. Ha habido 34 abstenciones. Por lo tanto, queda aprobado el primer punto.

Y ahora, someteremos a votación el segundo punto de la moción. Podemos votar.

El resultado es el siguiente: se han emitido 47 votos en total. Han sido 45 votos a favor, no hay votos en contra, dos abstenciones. Por lo tanto, queda aprobado también el segundo punto.

Y a continuación, el sexto y último punto del Orden del Día.

El Sr. **SECRETARIO / IDAZKARI** jaunak:

6.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:
Iniciativa Originaria: Proposición no de norma (R.E.11/E/2022/0003001)
Autor: Andrade Aurrecoechea, Eduardo (GM/TB-PPB)
Asunto: Beneficios fiscales y ayudas y subvenciones para la instalación de placas solares de autoconsumo en la vivienda.
Documento Principal: (R.E.11/E/2022/0003001),(R.E.11/E/2023/0000045),(R.E.11/E/2023/0000048)
Boletines: Admisión a trámite y apertura del plazo de enmiendas (218A), Enmiendas: Admisión a trámite (218B)
Expediente: (11/B/26/0004067)

6.- Honako idatzi honi buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:
Jatorrizko ekimena: Arauz besteko proposamena (11/E/2022/0003001SE)
Egilea: Andrade Aurrecoechea, Eduardo (GM/TB-PPB)
Gaia: Etxebizitzetan autokontsumorako eguzki-plakak jartearen inguruko zerga-onurak eta laguntzak zein dirulaguntzak
Dokumentu nagusia: (11/E/2022/0003001SE),(11/E/2023/0000045SE),(11/E/2023/0000048SE)
Aldizkariak: Izapidetzeko onartzea eta zuzenketa-eskeak aurkezteko epea zabaltzea (218A), Zuzenketa-eskeak: Izapidetzeko onartzea (218B)
Espedientea: (11/B/26/0004067)

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Es el turno del juntero que ha presentado la iniciativa. Por tanto, señor Andrade Aurrecoechea, tiene usted la palabra.

El Sr. **ANDRADE AURRECOECHEA** jaunak: Eskerrik asko, Mahaiburu andrea.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Ez zaiteze danok joan, berbabide izango doguna sano interesgarria da-eta. Azken puntua da hau, danok nekatuta gagoz.

Tira, Alderdi Popularrak Arauz Besteko Proposamen bat aurkeztu dau. Bertan, Bizkaian eguzki-panelak jarteko laguntza batzuk eskatzen doguz. Proposamen hau benetako egoera batetik sortu da, hau da, danok berba egiten ari gara autokontsumoa sustatzeko beharraz, bizitegi-eremuetan panelak jarteaz, kasu honetan, eta uste dogu egungo egoerea apur bat eskasa eta nahiko kaskarra dala. Nire ustez, Aldundiak egoera hori konpontzeko neurriak hartu leikez. Familia bakarreko egoitzetan eguzki-panelen erabilerea apur bat gehiago sustatu geinke, esate baterako, eta jarraian azalduko dodazan neurriak hartu geinkez.

Testuinguruan jarri gura deutsuet. Aurrekontu eskaera bat egin deutset eguzki-pantailak instaletan dabezan bi enpresari, eta merkeena familia bakarreko etxebizitza baterako, baserri itxurakoa, 8 eguzki-panelegaz, autokontsumoagaz, 4,5 kw-ko kit baterako laguntzak jasoteko, 8 eguzki-panelegaz, esan dodan moduan, proiektuaren kostua 7.800 eurokoa da. Eusko Jaurlaritzearen 3.500 euroko dirulaguntzea dozu, % 45ekoa, EEErena da. Halanda ze, partikularrari 4.327 euro kostetan jako, eta egin behar izan dozun inbersinoa, hau da, 4.327 euro horreek ez zara hasiko errekuperetan 8,3 urte bete arte, une horretatik aurrera hasiko zara aurrezten. Gure eretxian 8,3 urte sano epe luzea da familia batek eguzki-paneletan inbertidutea erabagi dagian, harenbaten plakak zahartuta egongo diralako 8,3 urteak igaroten diranean. Eta ikuspuntu horrek esan gura dau zuk ordaindu egin beharko dozula edo argiaren ordainagiria apur bat gitxituta ordaintzen jarraitu beharko dozula, autokontsumoa, argia, pantailakaz, panelakaz daukazulako. Baina 4.000 euro horreek inbertiduteko egin behar dozun mailegua ordaintzen jarraitu beharko dozu.

Bateriak jarten badozuz (hori eguneko argirako baino ez dalako, panelakaz bakarrik), gauez biltegiratutako argi hori erabili ahal izateko eta kontsumoa murrizteko bateriakaz jarten badoguz, inbersinoa 13.000 eurokoa da, 13.057 eurokoa. Eta partikularrari, EEEk emoten dauen dirulaguntzeagaz, 7.182 eurotan geratzen jakoz, eta hori be dirua da, 7.000 eta piku euro. Inbersinoa itzultzeko ez da asko igoten; izan be, 9,8 urte dira. Elektrizidadea gauez be erabiliko dozunez, ba orduan itzulerea laburra da, baina, tira, laburra..., 9,8 urte dira. 8,3 litzateke gauez ezin badozuz panelak erabili bateriarik ez daukazulako; 9,8 gauean panelak erabilteko bateriak ipinten badozuz. Beti dinoena, bateriek berme bat dabela, ia bi urteko iraupena baino ez, hau da, konpontzen joan behar dirala.

Halanda ze, neurri batzuk proponidu doguz. Lehenengoa, uste dogu Aldunditik zeozer egin geinkela bizkaitarrek egoitzetan eguzki-paneletan inbertidu dagien. Neurri fiskalak ezarri geinkez, horixe da-eta daukaguzan proposamenetako lehenengoa. Guk % 50erainoko murrizketea daukagu OHZn, berbarako. Hemen, Ondasun Higituezinen gaineko Zergan gauza bi egin geinkez, bi gauza eskatzen doguz. Lehenik eta behin, hobari hori % 90eraino igotea, hori ez da diru asko, baina jenteari inbertiduten baino ez deutso lagunduko. Eta, bigarrenik, hobari hori ez izatea hautazkoa, hori da-eta gure araudiak dinoana, ezpada derrigorrezkoa izatea, gure erregulazinoaren 9. atalean jasotakoak lez. Izan be, horrek eragotzi egingo leuke gauza batzuk gertatzea. Nire udalerrian, Getxon gertatzen dan moduan, orain daukagun % 50eko hobari hori ez da apliketan tokiko araudian sartu ez dabelako, eta, beraz, Getxon inork ez dauka dirulaguntzarik OHZn eguzki-panelak ezarteagaitik. Gure ustez, dinodan moduan, areagotu egin leitekez eta derrigorrezkoak egin geinkez.

Hurrengoa da udalei eskatzea traba administratiboak kendu dagiezala. Eta barriro gauza bera esango dot, eta parkatuko deustazue nire lurraldera itzultzea. Getxon, Algortako merkaduak bere estalgian eguzki-panelak jartea eskatu eban igazko

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

apirilean. Eta hona hemen gure udala, daukazan oztopo administratibo guztiakaz, ba 2023ko zezeilean gagoz eta hondinokarren ez deutso Algortako azokeari baimenik emon eguzki-panelak ipinteko. Nire ustez, Foru Aldundiak errietan egin behar deutse Bizkaiko udal guztiei, eta Eudelen bitartez traba administratibo guztiak kentzeko biztugarriak emon behar doguz. Esaterako, nire herriko azokeak, bertako dendariek eguneko argia dohainik euki leie, argia ordaintzen ari dirana ordaindu beharrean.

Hirugarrenik, % 40ko zuzeneko dirulaguntzak ezartea da. Esan deutsuedan moduan, EEEk % 45 emoten badau, eta guk Foru Aldunditik beste % 40 igoten badogu, dirua badaukagula uste dot-eta, ba lehen esan deutsuedana, 4.000 euro kostauko litxakiona partikular bati inbersinoa egitea, 2.000 eurotan geratuko litzateke, eta itzulerea lau urteren buruan geratuko litxakio. Bada, horrek Bizkaiko gure herritarren artean eguzki-panelen erabilerea sustatzea ekarri lei. Uste dot idea ona dala, eta ez litzateke diru asko izango gure kutxetarako.

Eta azkena, bateragarriak izatea. EEEren araudiak dino bateraezinak dirala haren dirulaguntzak eta beste edozein sailetakoak, hau da, guk hemen dirulaguntzak aplikauko bagenduz, ez lirateke bateragarriak izango bata besteagaz, ez lirateke batuko. Beraz, Euskal Autonomia Erkidegoari eskatzen deutsagu bateragarritzat jo daizala bere laguntzak eta Aldundiak emoten deuskuzan laguntzak, udalek egunen baten horrelango laguntzak ezartea erabagiko balebe lez; izan be, gaur egun, dinodan moduan, ez dira lotesleak.

Onartu egingo doguz, eta eskertu egiten doguz bai Elkarrekin Podemos eta bai EH Bilduk aurkeztu deuskuezan zuzenketak. Elkarrekin Podemos taldearenak onartuko doguz, eurek azaldu arte itxarongo dot. EH Bildurenak uste dot Elkarrekin Podemos taldearenean sartuta, erantsita dagozala, azken honeek osoagoak dira-eta. Beraz, izan daiteke batzuk eta beste batzuk kontraesanekoak izatea. Elkarrekin Podemosen biak onartzea erabagi dogu eta, dinodan modua, guztien zuzenketak eskertzen doguz, erantsi eta egoerea hobetu egiten dabelako. Ba azaltzen deuskuezanean berba egingo dogu horreetaz. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Andrade Aurrecoechea. A continuación, Elkarrekin Bizkaia y Euskal Herria Bildu presentaron enmiendas. Por lo tanto, el representante del grupo Elkarrekin Bizkaia, señor Benito Ziluaga, tiene usted la palabra.

El Sr. **BENITO ZILUAGA** jaunak: Eskerrik asko, Mahaiburu andrea.

Azken Osoko Bilkura honeetan hainbat eztabaida izan dira (gaiaren hainbat ikuspuntu edo eremutatik) jasaten ari garan klima-larrialdiari eta gure gizarteek egin behar daben beharrezko trantsizino energetikoari buruz. Gaur herritarrek energia fotovoltaikoa jarrita autokontsumoa sustatzeko neurriak daukazan Alderdi Popularraren proposamen bat eztabaidatuko dogu. Eta, egia esan, benetan espero dogu proposamen honek, tira, gai honen inguruan aurkeztu diran aurrekoak baino suberte hobea izan dagiala, aurrekoak Gobernua osotzen daben alderdiek modu sistematikoan baztertu ebezan-eta. Izan be, Foru Gobernuak euki badauka konpromisoa klima-aldaketearen aurkako burrukan, ez dogu hori ukatuko, baina, batzuetan, bere erritmoan eta berak daukazan helburu zehatzakaz daukan konpromisoa dala emoten dau. Izan be, emoten dau talde politikook aurkeztu geinkezan (edo baita gizarte zibilak edo kolektiboek be) gainerako proposamenak sobran dagozala, erritmo eta helburu horreek Legea beteten ez badabe be, Jasangarritasun Energetikoaren Legea, berbarako; eta hori behin baino gehiagotan salatu

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

dogu.

Baina, tira, nire ustez, eztabaida honetan sobran dago, edo ez dago zertan denporea emon krisi klimatiko eta energetikoaren garrantziaz berba egiteko eta hartzen doguzan neurriak preminaz egin behar izatearen garrantziaz be. Baina argi dago, bizi dogun krisi energetiko, klimatiko eta ekologikoaren aurka modu eraginkorrean burrukatzeko, beharrezkoa dana berotegi-efektuko gasen isuriak nabarmen murriztea. Eta, horretarako, preminazko neurriak hartu behar doguz, presazko neurriak hartu behar doguz inbersinoak eta energia fosilen erabilerea alde batera ixteko, eta ekoizpen- eta kontsumo-eredu arduratsua sustatu behar dogu maila globalean, baita tokiko mailatik abiauta be. Eta arlo horretan, energia barriztagarrien gaian, bada, zoritxarrez, gogoratu beharra dago Euskadin atzetik goazala. Elektrizidadearen sorkuntza barriztagarria elektrizidade guztiaren kontsumoaren % 7,3 baino ez da hondino be, 2021eko datuen arabera. Jakina, % 7,3 hori eskaera elektrikoarena baino ez da. Ehunekoa askoz be txikiagoa litzateke, edo da, Euskadiko guztizko energia-kontsumoa badogu berbabide.

Halanda ze, geure buruari galdetu geinkio zer egin geinken Administrazinook, Bizkaiko Foru Aldundiak, esaterako, egoera horri bueltea emoteko eta energia barriztagarrien ezarpena bizkortzeko. Eta nire ustez, hemen, Ganbera honetan aitatu edo eztabaidatu diran beste hainbat gauzaz gainera, modu sinple eta errazean, erantzuna, Arauz Besteko Proposamen honek dinoana egitea erraza dala, modu sinple eta errazean. Horrelan autortu beharra dago: nire ustez, Arauz Besteko Proposamena ona da. Eta, bai, eta esan gura neuke, egia da Andrade jaunak bere agerraldian Alderdi Popularraren proposamenaren zehetasun batzuk zehaztu dituana neurri fiskalei jagokenez. Guk mozinoan idatzita dagoana baino ez dogu aitatuko, hori da-eta babesten doguna. Hau da, instalazinorako dirulaguntza edo laguntza zuzen horreek, mekanismo fiskalen bidezko sustapena, eta hori badakizue, ez da gure formularik gustukoena, baina hor dago eta eraginkorra da. Baita administrazino-izapideak arintzea eta erraztea be. Laburbilduz, mozino ona da.

Elkarrekin Podemos-IUtik 2 puntu aurkeztu doguz, gure ustez interesgarriak diranak, eta eskertzen dogu neurri horreek onartu izana, neurrion ezarpena zehazteko edo hobetzeko. Bi puntu horreek trantsizino energetikoa be bidezkoa izatera bideratuta dagoz, hau da, persona eta familia guztiakana heltzea, errentea edozein dala be, eta baita garrantzitsua iruditzen jatan sistema energetikoa bihurtzeko edo demokratizetako be, energia garbia eskuratzea eta sistema energetikoan parte hartzea ez daitezan izan Andrade jaunak inbersino hori egiteko emon dauzan zifra horreek dabezan personen lujo esklusiboa, (4.000/7.000 €), ezpada persona guztientzat eskubide bat izan daiten. Izan be, autokontsumoaz berba egiten dogunean, uste dot mesede bat egingo geunkela edo txalet esklusiboen irudi hori pentseteari edo imajineteari itxi beharko geunskiola (gainean eguzki-panelakaz eta familiako aita bedarra mozten), eta komunidade energetikoetan, auzo herrikoietan, auzo-blokeetan, bizitza errealean, gure lurraldeko herritar gehienak bizi diran tokietan pentsetan hasi beharko ginatekela gehiago.

Eta horren haritik, proponidu doguzan puntuak honakoak izango ziran. Lehena, laguntza edo mekanismo fiskal horreek errentearen arabera emotea litzateke, eta errenta txikieneko etxeek izatea lehentasuna. Eta, bigarrenik, Bizkaiko Foru Aldundiak, udalakaz batera, EUDELegaz, jakina, talde teknikoak sortzea, eguzki-plakak instaletea interesgarria edo oso onuragarria dan errenta-mailea txikia daben etxebizitzak identifiketako, eta inbersino hori egiteko bizilagunakaz batera alkarlanean jardun eta sustatu daitela. Eta hori lan delikadua da, behar zehatza, baina erakunde publikoek egin leikien eta egin beharko leukien zeregina da. Eta sano beharrezkoa da. Izan be, horretarako adibide bat jartea gustauko litxakit. Pentsau eizue zuon auzotarren hurrengo batzarrean teilatuan eguzki-plakak jartea proponiduten dozuela. Zoritxarrez, harenbaten, ez dabe

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

jakingo, ez daukie informazinorik, ez daukie finantzazinorik, edo ez dabez finantzaketa-modu horreek ezagutzen. Zoritxarrez, auzotarren bilera horretan erabagiko da ez daukiela interesik inbersino hori egiteko, energia barriztagarriko instalazino hori egiteko, eta, beraz, aukera baliotsuak galduko leukiez.

Halanda ze, uste dot bi proposamen horreek be errazoizkoak dirala, eta Ganberako talde guztiek onartu ahal dabezala, baita Arauz Besteko Proposamen honen hasierako proposamena be. Eta, bai, hasieran esan dodan moduan, espero dot Ganbera honetako gehiengoaren botoa eukitea. Mila esker.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Benito Ziluaga. A continuación, presentó una enmienda el grupo Euskal Herria Bildu. Por ello, ahora es el turno de la representante del grupo Euskal Herria Bildu. Señora Urkaregi Etxepare, tiene usted la palabra.

La Sra. **URKAREGI ETXEPARE** andreak: Muchas gracias, señora Presidenta, y buenos días de nuevo.

En primer lugar, debo decir que cuando recibí la Propuesta No de Norma nos pareció curioso que justo el mismo partido que implantó el Impuesto sobre el Sol en 2015, el Partido Popular, proclame ahora que hay que establecer incentivos fiscales para instalar placas solares. Porque hay que recordar que el Impuesto sobre el Sol fue establecido por el Gobierno Rajoy. Y su objetivo era que se pagara un impuesto por la energía generada a través de las instalaciones fotovoltaicas. Menos mal que se derogó ese impuesto.

Y ahora el PP de Bizkaia nos propone lo contrario, que en lugar de cobrar el impuesto, se establezcan incentivos fiscales. Pero bueno, bienvenida la adopción de medidas que favorezcan la transición ecológica.

Por otra parte, hay que tener en cuenta que en Bizkaia ya existen sistemas de generación de este tipo de energía vinculados al Impuesto sobre Bienes Inmuebles, y esa era otra de las dudas que teníamos cuando leímos la Propuesta No de Norma; de qué se estaba hablando cuando se mencionaban en el primer punto las ventajas fiscales. Ahora nos lo ha explicado el señor Andrade, y nos ha aclarado que lo que está planteando es incrementar la bonificación existente en la actualidad en el Impuesto de Bienes Inmuebles, y de alguna manera que se les indique a los ayuntamientos la obligatoriedad de establecer dicha bonificación.

Hay que señalar que en la propuesta solo se mencionan las placas solares, y a nuestro entender, la instalación de placas solares es una medida, pero no la única, y nuestro compromiso debe ir más allá, con nuestro compromiso en reducir el consumo energético y en solicitar energías renovables.

En el segundo punto también se solicita que entre la Diputación Foral de Bizkaia, el Gobierno Vasco y los Ayuntamientos, lideren la promoción de la instalación de placas solares de autoconsumo en las viviendas, eliminando trabas administrativas y promoviendo una mayor accesibilidad a la generación eléctrica sostenible y limpia a pequeña escala.

El señor Andrade nos ha comentado las trabas que ha puesto su ayuntamiento. Creemos que todas las medidas para la transición ecológica deben ser impulsadas desde las diferentes instituciones y que, desde luego, no se deben poner trabas

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

administrativas. Pero aquí vuelvo a insistir en que para nosotros/as no se trata únicamente de placas solares. Por ejemplo, creemos que otra medida que las instituciones deben impulsar son las comunidades energéticas, el impulso de las comunidades energéticas. Esa sí que es una medida que deben fomentar los ayuntamientos y todas las instituciones.

Hay que señalar que ustedes han manifestado que aceptarán las 2 enmiendas, tanto la presentada por Elkarrekin Bizkaia como la presentada por nosotros/as, por EH Bildu, que, sin duda, mejoran el contenido de la Propuesta No de Norma planteada o el contenido de la misma. En nuestro caso, lo que hemos planteado es que las Juntas Generales de Bizkaia instan a la Diputación Foral de Bizkaia a que, en colaboración con el resto de las administraciones públicas, abra el camino hacia la democratización de la energía, en especial, dando respuesta a las necesidades de las familias más vulnerables e incorporando de forma adecuada la perspectiva social en la transición energética.

Y, ¿por qué hemos planteado que se incluya este punto? Estamos hablando de la democratización de la energía, es decir, que todas las personas tengan acceso a ella y que todas las personas tengan acceso a medidas de ahorro y eficiencia energética. La transición ecológica no puede ser una vía que puedan tener las personas ricas. Hay que incorporar la perspectiva social, lo que exige la adopción de medidas especiales para responder a las necesidades de las familias más vulnerables. Las medidas no pueden ser iguales para unidades familiares con ingresos suficientes o múltiples o para unidades familiares que se encuentran en la situación más vulnerable.

Por eso creemos que es positivo escuchar que aceptarán nuestra enmienda. Nos alegramos, porque si no, al fin y al cabo, la propuesta que ha realizado, y ha facilitado usted datos de cuánto cuesta poner unas placas solares en tu vivienda, lo que indica es que para poner en marcha las medidas se necesitan ingresos suficientes o grandes ingresos, y entendemos que algunas de las medidas que se plantean en este sentido no están al alcance de todas las unidades familiares.

Es por ello que planteamos esta enmienda, y por ello planteamos la necesidad de adoptar medidas especiales dirigidas a las familias vulnerables, ya que vemos que EH Bildu ha insistido en la necesidad de impulsar la transición ecológica. Pero una transición ecológica en la que todos y todas participemos, una transición ecológica que no deje a nadie atrás. Y ello exige analizar muy bien quiénes tienen a su disposición instrumentos de ahorro y mejora de la eficiencia energética, qué medidas deben adoptarse para que todas las unidades familiares, a pesar de contar con pocos ingresos, sean realmente partícipes de este proceso.

El proceso es complejo, todos y todas tenemos que hacer grandes esfuerzos y las familias vulnerables no disponen de ingresos suficientes para adoptar ese tipo de medidas. Por eso creemos que tenemos que mirar con cuidado qué es lo que planteamos. Por ejemplo, usted plantea que sea un máximo del 40 %, claro, porque luego al ser compatibles se llega al 50 %, pero ese máximo debe hacerse para las familias vulnerables, y entiendo que la enmienda presentada por Elkarrekin Bizkaia también va a tener aquí una progresión en relación al nivel de ingresos, lo que también vemos necesario, como digo, porque no todas las medidas pueden ser iguales para todas las personas y hay que tener en cuenta los ingresos. En todo caso, creemos que estas 2 enmiendas mejoran la Propuesta No de Norma y creemos que, aunque no sea completa, es un primer paso para fomentar realmente la transición ecológica. Gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Urkaregi Etxepare. Ahora sí, el representante del grupo Socialistas Vascos, señor Trimiño Vegas, tiene usted la palabra.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

El Sr. **TRIMIÑO VEGAS** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta.

Uste dogu positiboa dala Arauz Besteko Proposamen hau eztabaidatzen egotea, agirian ixten dauelako hemen ordezkatuta gagozan talde politiko guztiak jaubetzen garala, teorian edo berbaz behintzat, trantsizino energetikoaren eremuan jarduerak eta neurriak ezarteko beharraz, klima-aldaketeari aurre egin degiogun. Eta ospatzeko moduko zeozer da proposamena egin dauen taldeak gai honi buruz izan dauen jarrera-aldaketea, batez be azken aldian. Izan be, aurreko agerraldiren baten be adierazo da; hondinokarren gogoan daukaguz Mariano Rajoyren Gobernuak alor horretan izan ebazan ondorioak, esparru horretan egin zana eta egin ez zana, eta baita Alderdi Popularrak beste lurralde batzuetan klima-aldaketearen ukatzaileak diran alderdiakaz daukazan gobernu-itun edo -koalizinoak be. Halanda ze, lehenengo eta bat, ondo etorria orain dala gitxi bat egin dozulako, hainbat urte norabide horretan jardutea beharrezkoa dala uste dogun indar politikoakaz.

Bat gatoz proposamen honen planteamentuaren espirituagaz, bat gatoz helburuakaz eta bat gatoz maminagaz. Halanda be, ez gatoz bat proposamen batzuk planteetan dozuen ereagaz eta proposamen horreek zelan eta nori zuzentzen deutsazuezan be. Eta azaltzeko, Administrazino Publikoak arlo horretan egiten ari diran jarduerak aitatuko dodaz; bide batez, kasu gehienetan, Administrazino horreetako gehienak, sozialistak dira buru.

Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana Espainiak jasoten dauzan Europako funtsetatik elikatzen da eta Espainiako Gobernuko Trantsizino Ekologikoko Ministerioari esker, Alderdi Popularra gorabehera, esan dodan moduan, 660 milioi euroko partida bat sartu zan Plan horretan autokontsumorako, biltegiratzerako eta barriztagarridun instalazino termikoetarako. Horreetatik, 660 milioi horreetatik, 37 milioi euro baino gehiago Euskadira bideratzen dira. Hain zuzen be, 37 milioi euro horreetatik, 5 milioi euro, alde batetik, biltegiratzea eta autokontsumorako instalazinoak sartzeko programetara bideratzen dira, daborduko bizitegi-sektorean, administrazino publikoetan eta hirugarren sektorean dagozan energia barriztagarrien jatorriakaz.

Eta, bestetik, bigarren programea bizitegi-sektorean energia barriztagarri termikoen instalazinoak egiteko da. Horrek esan gura dau, diru horri esker, Eusko Jaurlaritzeak lagundu leikela, Energiaren Euskal Erakundearen bitartez (EEE), dirulaguntza edo laguntza zuzenen bidez, bizitegi-sektorean sistema termiko barriztagarriak ezarri daitezan. Hain zuzen be, eguzki-energia fotovoltaikoaren sektorean, aitatu dan moduan, partikularrek % 40ko laguntzea jaso leikie eguzki-plakak instaletako, eta % 50ekoa autokontsumo kolektiboko kasuetan. Beste eremu baten, energia eolikoaren eremuan, partikularrek % 50erainoko laguntzak lortu leikiez kontagailuaren, partikularren eta administrazinoen atzetik, biltegiratze-eremuan, eta hirugarren sektoreak be % 70eko laguntzea jasoten dau. Klimatizazino barriztagarriei jagokenez, laguntzak % 40tik % 70era izan leitekez, erabilitako teknologiaren arabera. Eta, gainera, 5.000 biztanletik beherako udalerrietan, ehuneko horreek igon egiten dira. Eta aitatu behar da laguntza horreek 2023. urte osoan eskatu leitekezala, aurtengo abenduaren 31ra arte.

Halanda ze, eskatzen dozuenean Bizkaiko Foru Aldundiari eskatu dakiola, hirugarren puntuan, nik garatu barri dodazan zuzeneko dirulaguntza eta laguntza berberak ezarteko, esan behar deutsuegu, eta uste dot errazoizkoa dala, administrazino publiko batzuek ez dabela beste batzukaz lehiatu behar laguntza berberak kudeatzeko edo eskaintzeko. Kasu honetan, EEE da, Eusko Jaurlaritzea, Espainiako Gobernuaren funtsakaz, zuek eskatzen dozuezan laguntzak kudeatzen ari dana, eta ez deutsagu zentzunik ikusten Aldundiari eskatzea daborduko emoten diran laguntza horreek bikoiztu dagiazala.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Edozelan be, kontua bada laguntza horreetarako aurrekontuan jasotakoa nahikoa ez izatea eta eskatzen daben hartzaile guztiakana edo onuradun izan leitekezakana ez heltzea, jakin eizue funts hori, laguntza-lerro hori, funts zabalgarria dala eskariaren eta proiektuen garapenaren arabera, eta uste dogu, edozelan be, behar izan ezkero, hori izango litzatekela bidea, aurrekontu hori handitzea, eta ez administrazino desbardinek emoten dabezan laguntza bardin-bardinen kudeaketea bikoiztea, gainjartea edo nahastea.

Era berean, garrantzitsua da esatea berbabide doguzan laguntza-lerro honeek honako hau ezarten dabela: laguntzak, eta gainera, hori be lehen aitatu da, bateraezinak izango dirala helburu berberetarako emon leitekezan beste dirulaguntza edo laguntza batzukaz, Europar Batasuneko beste edozein administrazino edo erakunde publiko edo pribadutatik edo nazinoarteko erakundeetatik datozanakaz. Eta hori badakizue Batzar Nagusi honeetatik ezin doguna aldatu. Eta horrek esan gura dau zuek proponiduten dozuezan laguntzak ezin jakezala gehitu lehendik dagozanei, hau da, Espainiako Gobernukoei.

Halanda ze, zuek proponiduten dozuen errealidadeak talka egiten dau errealidadeagaz, egungo egoereagaz. Eta esan behar da ez dala Eusko Jaurlaritzeak edo EEEk ezarritako baldintza edo betebehar bat, ezpada Espainiako Gobernuak berak ezarritakoa. Izan be, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia programearen barruan dagoan dirulaguntza-lerro horretan laguntza horreek bateraezinak dirala ezarten dau, hau da, Espainiako Gobernuaren Planak berak ezarten dau, eta, beraz, gatxa iruditzen jaku planteetan dozuena gauzatzea.

Eta, tira, zuek proponiduten dozuenagaz jarraitzearren, bat gatoz, jakina, laguntzak eraginkorrak eta arinak izan behar izateagaz, edozein motatakoak izanda be, edozein esparrutara bideratuta dagozala be, eta ahalik eta lasterren eskuratu behar dirala. Baina, jakina, eta hori beste laguntza mueta batzuetarako beti izan dozue kontuan eta sano presente, beharrezkoa da laguntzak berme-emoileak izatea, eta kontrolauta eta fiskalizauta egotea, eta gure ustez, bai Foru Aldundiak eta bai Administrazino Publiko guztiek lan-ildo hori jarraitzen dabe erabili leikiezan edozein dirulaguntzatan edo laguntza zuzenetan.

Eta, azkenik, pozten gaitu fiskalidade berdearen bidean egoteak. Fiskalidade horrek, jakina, ekonomia zirkularra, ekonomiaren deskarbonizazinoa eta energia barriztagarrien sustapena sustatu behar dauz. Egia esan, ez dogu ondo ulertu zer aldarrikatzen dozuen zerga-beherapenei buruz berba egiten dozuenean, baina, jakina, biztugarrien eta hobarien gaia lurralde honetan egingo dan zerga-erreforman islatu beharko da. Era berean, Espainiako Gobernua, beste lurralde batzuk eta hainbat udalerri zerga-biztugarriak emoten ari dira partikularren eta bizilagunen komunidadeen artean energia barriztagarriak sustatzeko. Eta, jakina, hori guztia ikuspegi sozialagaz egin beharko da.

Horregaitik guztiagaitik, Arauz Besteko Proposamen honen espirituagaz bat gatozan arren, uste dogu planteamentu orokorra, gehienetan behintzat, ez dagoala behar bezala bideratuta edo behar dan moduan zuzenduta, minutu honeetan azaltzen saiatu nazan moduan. Horregaitik, ez dogu proposamena babestuko.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Trimiño Vegas. El representante del grupo Nacionalistas Vascos, señor López de la Fuente, tiene usted la palabra.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

El Sr. **LÓPEZ DE LA FUENTE** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta, y buenos días a todos y a todas.

El Grupo Mixto-PP ha presentado una Proposición No de Norma para su debate en este Pleno sobre los beneficios fiscales y ayudas y subvenciones para la instalación de placas solares para autoconsumo en la vivienda. Y realiza cuatro propuestas.

En primer lugar, una rebaja fiscal por el fomento de la instalación.

En segundo lugar, que lidere el fomento de la instalación de placas solares que realizan las administraciones públicas.

En tercer lugar, que establezca subvenciones o ayudas directas.

Y, por último, insta a las administraciones a que las subvenciones o ayudas sean compatibles con otras subvenciones o ayudas que se concedan para la misma finalidad.

Energia barriztagarrien aldeko apustua egiten dau, mendekotasuna murrizteko biderik onena ei dalako, eta berotegi-efektuko gasen isuriei aurre egiteko. Eguzki-energiari eta -panelei buruzko proposamenaren errazoiketearen inguruan, Andrade jauna, esan behar deutsut gure taldeak energia barriztagarrietan oinarritutako eredu baterantza doan trantsizino energetikoaren erronkeagaz bat egiten dauela, Euskadik eta Bizkaiak energia-iturri fosilakaz eta kanpo-ekoizpen barriztagarriagoakaz daukien mendekotasuna murrizteko aukerea emongo dauelako. Kostu txikiagoa da. Eta baita koherentziagaitik be, bat gatoz izapide administratiboen sinplifikazinoa bultzatzeagaz be, batzuetan oztopo dira-eta horrelango ekimenak garatzeko, energia barriztagarrien proiektu txiki, ertain eta handiak bultzatu behar diralako mendekotasun energetikoa murrizteko eta trantsizinoa bultzatzen joateko.

Lehenengo proposamenari jagokonez, Foru Aldundiari eskatzen jako, bere eskumenen esparruan, beherapen fiskala bultzatu dagiala etxebizitzetan autokontsumorako eguzki-plakak instaletea sustatzeagaitik, kenkari eta hobari fiskal gehiagoren bitartez. Horretaz esan behar dot zerga-arloan proposamenak gehiago zehaztu behar dirala, baina gaur zehaztu dozu, bai. Gainera, elementu hori trantsizino energetikoaren esparruan txertatuta dago, eta, beraz, ahalik eta argazki zabalena euki behar dogu, eremu horretan daukaguzan erronkei eraginkortasunez heldu ahal izateko.

Bizkaiko Foru Aldundiari, Eusko Jaurlaritzeari eta udalei etxebizitzetan autokontsumorako eguzki-plakak instaletako sustapenaren buru izan daitezala eskatzeari jagokonez, traba administratiboak kenduta eta eskala txikiko sorkuntza elektriko iraunkor eta garbirako irisgarritasun handiagoa sustatuta, Aldundiak ez dauka eskumenik horretan. Baina dakizuen moduan, Eusko Jaurlaritzearen aldeko erispideagaz, eta Eusko Legebiltzarrak Lurzoruaren eta Hirigintzearen Legea aldatzeko urriaren 3an hartutako erabagiaren ondoren, autokontsumorako eguzki-plakak eta etxeetan auto elektrikoak kargetako puntuak instaletako obren udal-lizentziaren eskakizuna kentzeko helburuagaz, legezko aldaketa horregaz nahikoa litzateke instalazino horreek egiteko asmoa aldez aurretik jakinarazotea. Alde horretatik, Lurzoruaren Legea aldatu arte itxaron behar dogu teilatuetan autokontsumorako proiektuak instaletako udal-baimena lortzeko administrazino-prozedura osoa saihestu daigun.

Hirugarren proposamenean, Bizkaiko Foru Aldundiari eskatzen jako etxebizitzetan autokontsumorako eguzki-plakak instaletako kostuaren % 40ko dirulaguntzak edo laguntza zuzenak ezarri daizala, eta Aldundiak badaukaz administrazinoentzako laguntzak. Energiari zein hondakinei jagokenez, hondinokarren ez

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

da partikularrentzat aurreikusten. Gainera, gogoratu behar da aurrekontuak onartu barri dirala. Baina aitatu behar dogu Eusko Jaurlaritzea 80 milioi euro baino gehiago kudeatzen ari dala, Next funtsetatik eta funts propioetatik, autokontsumorako proiektuetarako. Horreek ez dira bateragarriak beste inongo laguntzagaz, baina datu lez, normalean inbersinoaren % 40tik gorakoak izaten dira.

Eta, azkenik, laugarren proposamenari jagokonez, Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoari eskatzen jako etxebizitzetan autokontsumorako eguzki-plakak instaletearen kostuari buruz ezarten dabezan dirulaguntza edo laguntza zuzenak bateragarriak izan daitezala helburu bera lortzeko emon leitekezan beste dirulaguntza edo laguntza batzukaz, eta Bizkaiko Foru Aldundiaren laguntzak badira bateragarriak, baina gainerakoa haren eskumenetan sartzea litzateke.

Resumiendo, las ayudas de la Diputación son compatibles, son para la administración, tanto en lo que respecta a la energía como a los residuos. De momento, no se tienen en cuenta para las personas particulares, pero el Gobierno Vasco cuenta con 80 millones de Fondos Next y fondos propios. En estos fondos normalmente queda el 40 % de las inversiones. En cuanto a establecer trabas administrativas, debemos esperar a la modificación de la Ley del Suelo, y en cuanto a las rebajas fiscales, no vemos concreción en sus propuestas.

Por todo ello, nuestro grupo votará en contra de esta Proposición No de Norma. Gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor López de la Fuente.

A continuación, pasaremos al turno de réplica. Para ello, el representante del Grupo Mixto-Partido Popular Bizkaia, señor Andrade Aurrecoechea, tiene usted la palabra.

El Sr. **ANDRADE AURRECOECHEA** jaunak: Eskerrik asko, Mahaiburu andrea. Eskerrik asko danoi egindako ekarpenakaitik. Eta horreen zentzunagaitik, nahi-ta Alderdi Popularraren ideakaz bat zatozen, orokorrak izan gara, Elkarrekin Podemosen izenean berba egin dauenak aitatu dauen moduan. Izan be, partikularretara joan ezkero, harenbaten zerga-eskuduntzetan, esan dozuen moduan, zeozelako laguntzetan, beharbada ez zinan bat etorriko. Halanda ze, proposamenak sano orokorrak dira, hirugarrena eta laugarrena izan ezik, zerga-hobarien bidez instalazinoa sustatzeaz ari ginalako. Gaur, batzuetan jarri dot arretea, OHZn, hain zuzen be, baina etorkizunean be berba egin leiteke Errentako laguntzen inguruan, edo egon leitekezan beste hobari mueta batzuetako laguntzen inguruan. Gaur OHZn jarri dot arretea, daukagun eredua dalako.

% 40ko dirulaguntzeari jagokonez, Alderdi Sozialisteak adierazo dau daborduko badagoala jarduketa-ildo bat, eta nahikoa ez bada, erispidea zabaltzea dala. Kontua ez da dirua falta dala. Dirua ez da falta, dirua ez da falta. Jazoten dana da dirulaguntzea, aitatutako moduan, % 45era heltzen dala, eta ez dala dirulaguntzarik gehitzen. Eta uste dot, lehenengo agerraldian azaldu dodan moduan, eskasa dala. Dirulaguntza hori handiagoa izan daitela lortu behar dogu. Aldundiak beste % 40 jarriko baleu, gure hirugarren proposamenean dinogun lez, % 85era igongo geunke, eta adibideetan jarri dodan jente horreen kasuan 4.000 euro izan beharrean 2.000 eurotan jarriko litzateke; 8.000 eurotik 4.000 eurotan. Eta etxebizitzetan eguzki-plakak instaletea sustatu geinke. Ez da horrenbeste kantidadea, benetan egon badago-eta. Nire ustez,

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

kopurua da eskasa, eta dirulaguntza handiagoagaz jente gehiagorengana heldu geintekez, eta jentea ausartu egingo litzateke.

Eta, horregaitik da azken proposamena be, hau da, bateragarria izan daitela, zuk esan dozun moduan, eta aitatu be egin da, bateraezinak dira-eta gaur egun araudian. Horregaitik eskatzen dogu eurek aldatu dagiela araudia. Guk bateragarritzat jo geinkez beste batzuk, baina orduan horrek bata eta bestearen artean aukeratzera behartzen zaitu; gurea askoz handiagoa izan ezik, aukeratu egin beharko leukie. Horregaitik eskatzen jako Eusko Jaurlaritzeari, EEEri, muga hori kendu dagiala, eta, esan dodan moduan, horri esker % 60ra heldu ahal izan daitela, (% 40 Eusko Jaurlaritzeak, % 40 guk).

EH Bildu, mi euskera es muy básico y, quizás lo haya entendido mal. Uste dot txarto ulertu deutsudala, edo txarto azaldu nazala.

Guk ezin dogu zuon proposamena onartu. Bat gatoz, onartu dogun Elkarrekin Podemosen lehenengoan zurea sartuta dagoalako. Txarto ulertu deutsut, ez dakit txarto ulertu deutsudan, edo badinotsut oinarrizkoak dirala, pero..., orduan ez dogu onartu. Ulertu deutsut uste dozula esan dodala zuzenketea onartzen genduala, baina orduan txarto azaldu dot. Izan be, Podemosekoak gauza bera aitatzen dau, hain zuzen be, familia zaurgarriei arretea emotea eta abar. Ezin dodaz biak onartu, bateraezinak diralako bata besteagaz. Sentiduten dot nahastea, badinotsut, Podemosen lehenengoa, familia zaurgarrien ingurukoa, familia horreei arretea emotearen ingurukoa eta zuona ez dira guztiz gauza bera. Biak paragrafo bi jarraian izango lirateke, guztiz kontraesanekoak. Tira, kontraesanekoak ez, bateraezinak, baina Elkarrekin Podemosena onartu egin dogu. Halanda ze, ezin dogu onartu, sentiduten dot interpretazino txarra, nire azalpen txarra. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Andrade Aurrecoechea. El representante del grupo Elkarrekin Bizkaia, señor Benito Ziluaga, tiene usted la palabra.

El Sr. **BENITO ZILUAGA** jaunak: Eskerrik asko, Mahaiburu andrea.

Tira, barriro be, ildo horretako proposamenen inguruan izan diran aurreko eztabaidetan lez, uste dot eztabaida interesgarria izaten ari garala. Datu bat emon gura neuke, berba egiten ari garanaz eta izan leiken garrantziaz jaubetu gaitezan. Orain dala gitxi, “Barriztagarri jasangarriak: fotovoltaikoa” txostena argitaratu da. Energiaren eta Lurraldearen aldeko Aliantzeak egin eban (ALIENTE), eta ateraten dauen azken ondorioa da Espainiako Estaduan badagozala azalera antropizadu nahikoak energia fotovoltaikoaren 181 gigawatt instaletako, hau da, Espainian 2021. urtean izandako urteko kontsumoa baino zifra handiagoak. Hori da errealidadea eta hori da energia fotovoltaikoak gure herrialdean daukan potentzialtasuna. Horregaitik, horrelango gaiak eztabaidatzen doguzanean, tira, ez geunke iparra galdu behar, potentzialtasun sano handiaz ari gara-eta, hau da, azalera antropizaduetan bakarrik eregi edo instalau leitekela, eztabaida sozial horretatik edo zentral eolikoen proiektu horreek gune babestuetan edo naturaletan sortzen ari diran erdeinu horretatik igesi, hain zuzen be, Bizkaian.

Tira, hori esanda, talde batzuek arean matrakea erabili dabe Alderdi Popularraren aurka, hain zuzen be, lehenago energia barriztagarrien aurka lehenago bultzatu ebezan eta inoren gustukoak ez ziran neurri batzukaitik, eta ez jake errazoirik falta, ez, hori ez dot esango. Eta, esan dodan moduan, ba, uste dot horrelango matrakak erabiltea legitimoa dala, hemerotekara edo bakotxak esan dauenera bagoaz, eta

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Legebiltzarreko eztabaidarako be garrantzitsua dala. Halanda be, Legebiltzarreko eztabaidarako garrantzitsua izanda, ez dot uste, gai jakin batzuetan neurriak, erabagiak edo akordioak hartzea eragotzi beharko leukenik, nire eretxian behintzat ez leuke eragotzi behar. Nire eretxia da.

Bai Alderdi Sozialistearen bozeroaleak, bai Euzko Alderdi Jeltzalearen bozeroaleak beste erakunde batzuetatik, edo beste erakunde propio honetatik ezarten ari diran neurrien errepaso luze eta zehatza egin deuskue. Nik bakarrik esan gura dot zerrenda hori egiteko ahaleginen bat egin behar izan dabela uste dodala datuak, argudioak eta abar bilatzeko, eta, horri esker, orain neurri honen aurka egin leikiela. Nik bakarrik esan gura dot, ahalegin bera egin balebe bi aste lehenago, gitxieneko ahalegina dinot, ahalegin hori zuzenketa bihurtuko ebela, eta gaur akordio bat izango genduala. Izan be, akordio hori ezin da egon edo ez leuke egon behar gai honetatik oso urrun. Uste dot hemen be jarri behar dala, edo geure buruari galdetu behar deutsagula zertarako darabilguzan Ganbera honetan egiten doguzan ahaleginak.

Azkenik, esan gura neban oposizinoak proposamenak aurkezten dauzanean gehien erabilten dan argudioetako bat (eta beste edozein gaitan be erabili ohi dana) dala eskatzen doguna beste erakunde batzuk egiten ari dirala, kasu honetan EEE, Espainiako Gobernua, Euskadiko Jaurlaritzea. Ba, argi dago, inork ez dau ezetzik esan. Galderea da horrek zergaitik esan gura dauen ezin dogula Bizkaiko Foru Aldunditik be egin. Edo, ez al dagoz beste erakunde batzuk turismoa sustatzen edo kulturea eta euskerea sustatzen edo bultzatzen? Bada, argi dago baietz, eta Bizkaiko Foru Aldundiak be bai, eta ez dago inongo arazorik, ez eskumenen gainjarterik, ezta erakundeen arteko krisi izugarririk be. Uste dot borondate politiko kontua dala, hain zuzen be, eguzki-energia sustatzeko laguntza handiena zein zatitan egon leiteken bilatzea, eta Bizkaiko Foru Aldundiak puntu horreetan gure lurraldean eguzki-energia instaletea babestu dagiala. Besterik ez, eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Benito Ziluaga. La representante del grupo Euskal Herria Bildu, señora Urkaregi Etxepare, tiene usted la palabra.

La Sra. **URKAREGI ETXEPARE** andreak: Sí, muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días de nuevo.

Andrade jauna, ez dogu alkar ulertu. Ulertu dot kontraesanekoak izan ahal zirala uste zenduala, etab. baina onartu egingo zendualakoan, eta penea emoten deust. Penea emoten deust ze... Creo, y es lo que antes he intentado explicar, la enmienda que ha propuesto Elkarrekin Bizkaia y la que nosotros/as hemos propuesto son distintas. Es cierto que la que propone Elkarrekin Bizkaia, por una parte, incluye un elemento que es positivo, que es que se tengan en cuenta los ingresos, y también menciona que deben tenerse en cuenta o que hay que priorizar las personas vulnerables, y que se crea un grupo técnico para ver cuáles son las viviendas que tienen pocos ingresos económicos, pero nuestra propuesta iba más allá.

Entendemos, he dicho que tenemos que fomentar la democratización de la energía e incorporar una visión social. Y para ello debemos pensar y diseñar medidas especiales para las unidades familiares que realmente se encuentran en una situación de mayor vulnerabilidad. Invertir 4.000 euros o 7.000 euros en placas solares resulta imposible para unidades familiares situadas en los tramos inferiores del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas. Tendremos que pensar en otro tipo de medidas para impulsar un proceso en el que todos y todas nos sintamos partícipes de una verdadera

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

transición ecológica. Se precisan medidas diferenciadas, no se puede tratar de la misma manera a las personas con ingresos altos y a aquellas que tienen pocos ingresos económicos y llegan con grandes dificultades a fin de mes. Y, por lo tanto, creo que eso se recogía en nuestra enmienda y no en la que presentaba Elkarrekin Bizkaia.

Y he mencionado antes, si no se aprueba, al fin y al cabo, la mayoría de las propuestas que ustedes realizan, por no decir todas, están dirigidas a quienes están por encima del tramo medio sobre la Renta de las Personas Físicas, es decir, a quienes les sobran 4.000 o 7.000 euros, por decirlo de alguna manera. Además, ha mencionado usted que hay que esperar 8 años para que luego reviertan, para invertir quienes tienen de sobra esos ingresos económicos. Y debemos pensar otro tipo de medidas, las comunidades energéticas y otras, para que realmente todas las unidades familiares, aunque tengan pocos ingresos, sean partícipes del proceso de transición ecológica. Y nos abstendremos en este caso. Gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Urkaregi Etxepare. El representante del grupo Socialistas Vascos, señor Trimiño Vegas, tiene usted la palabra.

El Sr. **TRIMIÑO VEGAS** jaunak: Muchas gracias de nuevo, señora Presidenta. Buenos días a todos y a todas de nuevo.

Hasierako agerraldian ninoan ados gagozala Talde Popularrak proponiduten dauenaren maminagaz, helburuakaz, baina ez planteamentuagaz, edo zelan eta nori zuzenduta dagoan. Eta, azkenean hori da; Arauz Besteko Proposamenean proponiduten dozuenaren zati handi bat Espainiako Gobernuak berak bateraezinak dirala ezarten dauzan laguntzak bateraezinak izateari ixtearen baldintzan oinarrituta dago. Halanda ze, uste dogu ez dagoala ondo planteauta, lehenengo eta behin laguntzak bateraezinak izateari ixtea izango litzatekelako, eta gero Foru Aldundiak laguntza jakin batzuk ezarteko konpromisoa hartzea, beharrezkotzat jo ezkero. Baina, lehenengo laguntza batzuk ezarri daitezala adostea, eta gero, laguntza horreek bateraezinak izateari ixtea egin geinken ikustea, gure ustez, maminagaz, helburuagaz bat etorri arren, planteamentua ez da zuzena edo egokia.

Eta fiskalidadeari jagokonez, deigarria iruditu jaku zuek, proposamena egin dozuen taldeak, Arauz Besteko Proposamenaren testuan sano proposamen generikoa egiten zenduela, eta gero hasierako agerraldian zehaztu dozuela zehatz-mehatz zer gura zenduen eta aldi berean Elkarrekin Podemos taldeak esan dauela mozinoa babesten dabela, baina testuan esaten dauenari jarraituta, eta ez Talde Popularrak benetan ahotan erabili dauenari jarraituta. Beraz, ez jaku iruditzen baldintza onenak diranik, edo proponiduten ari garanaren zehaztasun edo argitasun nahikoa danik hori babestu daigun, egia esan.

Eta, gero, kontuan hartu behar da garrantzitsua iruditzen jatala udal-autonomiaren gaia eztabaida honetan. Eta Elkarrekin Bizkaiako bozeroaleak esan dauenari jagokonez, eta baita EH Bilduk be, energiarako sarbidea demokratizetearen gaia aitatu da, parke eoliko handi horreek eregiteko alternatibak bilatzearen gaia be bai. Nire ustez, Alderdi Sozialistea beti egon da komunidade energetikoak bultzatzearen alde, eta adibide lez dagoz Bilboko Otxarkoaga lako komunidade energetikoak, Zumarragan egiten ari dana, berbarako, eta sozialisten lanaren emoierea dana. Uste dot sozialistek komunidade energetikoakaz eta energia eskuratzeko demokratizazinoagaz daukien konpromisoaren adibide eta gertaera zehatzak dirala.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

Eta, tira, eskerrak emon gura deutsadaz Podemoseko ordezkariari gure ahaleginak zelan edo zein modutan egin behar diran gomendatzearren, baina mesedea itzuli egingo deutsudala esango deutsut, eta esan gura deutsut ahalegin handiagoa egin ahal zenduala beste administrazino batzuek emoten dabezan beste laguntza mueten inguruan informau ahal izateko, eta hasierako testua hobetzea proponidu ahal zenduela talde guztiok onartu ahal izateko, eztabaidea testuinguruan kokatzeko edo hobeto kokatzeko, gainerako administrazino publikoetan dagozan laguntzak sartuta.

Baina guk behin eta barriro dinogu ez jakula iruditzen eredua danik laguntza bardinak bikoiztea, eta ez dogu uste hori danik gauza horreek kudeatzeko modua. Izan be, Espainiako Gobernuak ezarten dauzan laguntzen zenbatekoek eurek ezarten dabe proiektuaren eta beharren arabera handitu leitekezala, eta gure ustez hori da bidea. Eta, edozelan be, agerraldiaren hasieran esan dodan moduan, lehenengo eta behin, behar izan ezkero, hainbat laguntza bateragarriak izaten hastea proponidu behar da, eta, gero, Foru Aldundiak laguntza horreek gauzatzeko konpromisoa hartu dagiala edo horretan inplikau daitela. Baina alderantziz proponidutea ez dogu uste egokia danik, zuzena danik, eta, beraz, ez dogu Arauz Besteko Proposamen hori babestuko. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Trimiño Vegas. Y para finalizar con el debate, el representante del grupo Nacionalistas Vascos, señor López de la Fuente, tiene usted la palabra.

El Sr. **LÓPEZ DE LA FUENTE** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta.

Andrade jauna, zure proposamenean, ezinbestekoa da ekimen horretan proponiduten diran jarduera-eremuak bereiztea. Bai Euskal Talde Sozialisteak bai Euzko Abertzaleak uste dogu datozan urteetan zerga-erreforma bati ekin beharko deutsagula, eta erreforma horren esparruan eztabaidatu, aztertu eta, halan bajagoko, Batzar Nagusi honeek onartu beharko dabezala zerga-arloko gaiak.

Dirulaguntzei, laguntzei eta abarrei jagokenez, esan behar da aurrekontu-gaia dala, eta orain dala hilebete eskas onartu dabela Batzar Nagusi honeek 2023ko aurrekontua eta, beraz, uste dogu ez dala bidezkoa horrelango aurrekontu-kontuak onartzea une honetan.

Emoten dau barriro gogoratu behar dala legegintzaldi hau amaitzear gagozala, eta urte honen erdialdetik aurrera beste legegintzaldi bat hasiko dala Batzar Nagusietan, eta bertan gaur planteautako gaiak eztabaidatu beharko dirala.

Lehenengo txandan esan dodan moduan, Proposamen honen aurka bozkatuko dogu. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor López de la Fuente.

Y una vez finalizado el debate, y tal y como ha señalado el proponente, ha aprobado la enmienda de Elkarrekin Bizkaia y sometemos a votación de esa manera la iniciativa.

Por lo tanto, podemos votar.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus

El resultado es el siguiente. Se han emitido en total 45 votos. Han sido 8 a favor; han sido 31 en contra; 6 abstenciones. Por lo tanto, no se ha aprobado la Propuesta No de Norma.

Y, por consiguiente, una vez finalizado el Orden del Día, también finaliza esta Sesión Plenaria. Que tengan todos y todas, un buen día.

Batzarra 13:43an amaitu da.

Se levanta la sesión a las 13:43 horas.

Egiaztapen Kode Elektronikoa / Código de Verificación Electrónica: MENH-NHRI-NLUM-QPVQ
Egiaztapen helbidea / Dirección de verificación: www.ebizkaia.eus